

Cambodia

Laos

Myanmar

Vietnam

CLMV OUTLOOK 2022

เรื่องในฉบับ

CLMV Outlook 2022	03 →
ภาพรวมเศรษฐกิจกัมพูชา	07 →
ภาพรวมเศรษฐกิจสปป.ลาว	13 →
ภาพรวมเศรษฐกิจเมียนมา	20 →
ภาพรวมเศรษฐกิจเวียดนาม	27 →
Links to Thailand	34 →

The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner.

Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct.

This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.

2022

CLMV Outlook

การระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์เดลตาในปี 2021 ส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในกลุ่ม CLMV เป็นไปอย่างยากลำบาก อย่างไรก็ตาม EIC คาดว่าเศรษฐกิจ CLMV จะฟื้นตัวได้ดีขึ้นในปี 2022 จากปัจจัยสนับสนุนทั้งอัตราการฉีดวัคซีนที่สูงขึ้น การส่งออกที่ยังคงขยายตัวได้ดี และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะทยอยเพิ่มขึ้น

- ด้านการใช้จ่ายภายในประเทศในกลุ่ม CLMV อัตราการฉีดวัคซีนที่สูงขึ้นจะเอื้อให้ภาครัฐสามารถผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ลดต่ำลงแล้วในกัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา โดยแม้ว่าจำนวนผู้ติดเชื้อยังพุ่งสูงขึ้นในเวียดนาม แต่ภาครัฐเปลี่ยนมาใช้มาตรการการใช้ชีวิตร่วมกับ COVID-19 อย่างปลอดภัย ส่งผลให้มาตรการควบคุมในปัจจุบันมีความเข้มงวดน้อยกว่าเดิมและบังคับใช้แค่ในบางพื้นที่เท่านั้น นอกจากนี้ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทางการคลังเพิ่มเติมในปีนี้อาจจะช่วยสนับสนุนอุปสงค์ภายในประเทศของกัมพูชาและเวียดนามต่อไปได้ ด้วยความสามารถทางการคลัง (fiscal space) ที่ยังมีอยู่เพียงพอ ขณะที่แรงส่งด้านการคลังของสปป.ลาว และเมียนมาจะยังค่อนข้างจำกัด อย่างไรก็ตาม แพลตฟอร์มเศรษฐกิจที่เกิดจากวิกฤต COVID-19 จะยังคงเป็นปัจจัยจุดรั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะจากอัตราการว่างงานที่ปรับตัวสูงขึ้นและรายได้ครัวเรือนที่ลดลง

- ในภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ การฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลกและการทยอยเปิดพรมแดนจะทำให้อุปสงค์จากภายนอกฟื้นตัว และส่งผลบวกต่อการส่งออกและการลงทุนในกลุ่ม CLMV การส่งออกของเศรษฐกิจ CLMV มีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่องในปี 2022 แม้ในอัตราที่ชะลอลงจากปี 2021 จากความต้องการสินค้าของตลาดโลกยังคงมีอยู่สูง โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจากที่บ้าน (Work from home) ตามรูปแบบการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป ขณะเดียวกัน ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่ลดลง มาตรการควบคุมด้านชายแดนที่ผ่อนคลายขึ้น และระยะเวลาที่สั้นลง จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หรือ FDI ค่อย ๆ ไหลกลับเข้าสู่ภูมิภาค อีกทั้งการค้าและการลงทุนในภูมิภาคยังได้รับประโยชน์จากข้อตกลง RCEP ที่มีผลบังคับใช้แล้วในเดือนมกราคม อย่างไรก็ตาม การระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนยังคงมีความไม่แน่นอน และหากสถานการณ์ระบาดยืดเยื้อจะกลายเป็นความเสี่ยงต่ออุปสงค์ภายนอกจากการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทาน

- การทยอยเปิดพรมแดนของประเทศในกลุ่ม CLMV จะทำให้ชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะเห็นการขยายตัวที่ชัดเจนขึ้นในครึ่งหลังของปี 2022 เมื่อความกังวลเกี่ยวกับ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนเริ่มลดลง อย่างไรก็ตาม มาตรการการผ่านแดนที่เข้มงวดจากทางฝั่งจีนจะยังมีความเสี่ยงสำคัญต่อภาคท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติหลักในภูมิภาค CLMV ด้วยนโยบาย Zero Covid ของทางการจีนและการแพร่เชื้อง่ายของสายพันธุ์โอมิครอน EIC มองว่า จีนจะยังไม่เปิดพรมแดนเพื่อการท่องเที่ยวระหว่างประเทศกระทั่งปลายปี และมีแนวโน้มจะเลื่อนไปถึงปีหน้า

- ทั้งนี้ประเด็นสำคัญสำหรับเศรษฐกิจ CLMV ที่ต้องจับตามองในปี 2022 ได้แก่ 1) COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอน หรือสายพันธุ์ใหม่อื่น ๆ และความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดระลอกใหม่ 2) ความคืบหน้าการฉีดวัคซีนและแผนการผ่อนคลายมาตรการด้านพรมแดน และการควบคุมการเคลื่อนย้ายของประชากร 3) ราคาพลังงานที่พุ่งขึ้นตามความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะสงครามรัสเซีย-ยูเครน ซึ่งอาจส่งผลให้เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวช้ากว่าคาดและอัตราเงินเฟ้อเร่งตัวขึ้น ซึ่งจะกระทบกำลังซื้อผู้บริโภค โดยเฉพาะในช่วงที่ค่าเงินของเศรษฐกิจ CLMV กำลังอ่อนค่า และ 4) เสถียรภาพทางการเงินและการคลัง โดยเฉพาะในสปป.ลาว และเมียนมา ที่มีภาระหนี้สาธารณะที่สูง ท่ามกลางภาวะการเงินโลกที่ตึงตัวขึ้นตามการเปลี่ยนแกนนโยบายการเงินในกลุ่มเศรษฐกิจพัฒนาแล้ว ทั้งนี้จำเป็นต้องติดตามปัจจัยสำคัญเฉพาะประเทศ โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมืองในเมียนมา และการเปิดใช้รถไฟสายบ่อเต็น - เวียงจันทน์ของสปป.ลาว

Add LINE

LINE @scbeic |
www.scbeic.com

SCB
Economic Intelligence Center

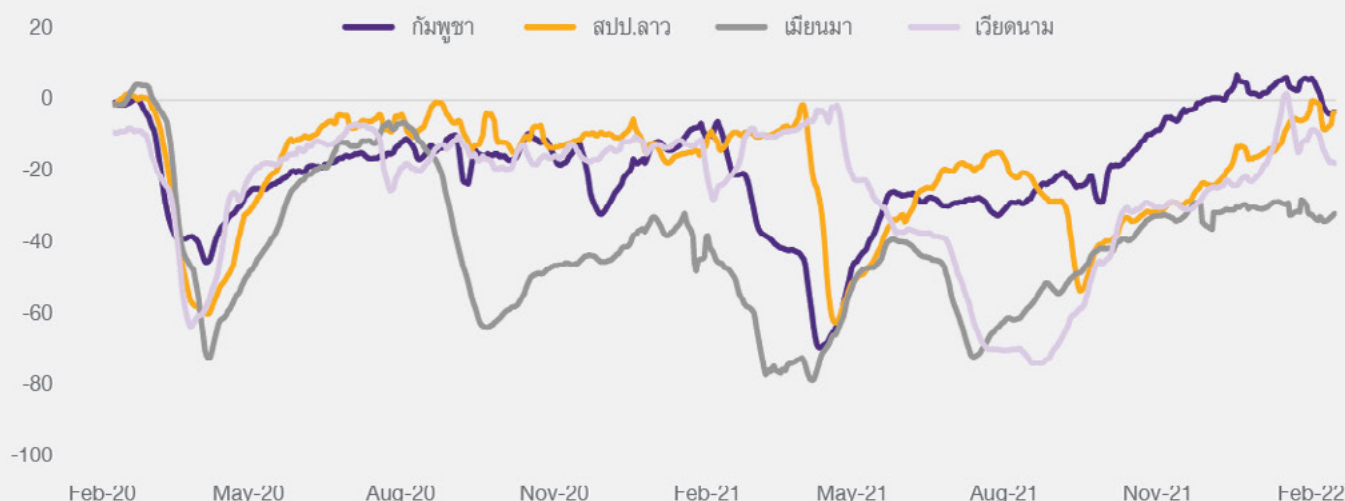

2022

CLMV Outlook

Mobility Data ของกลุ่มประเทศ CLMV (ร้านค้าปลีกและนันทนาการ)

หน่วย : % การเปลี่ยนแปลงจากระดับฐาน* (ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 7 วัน)

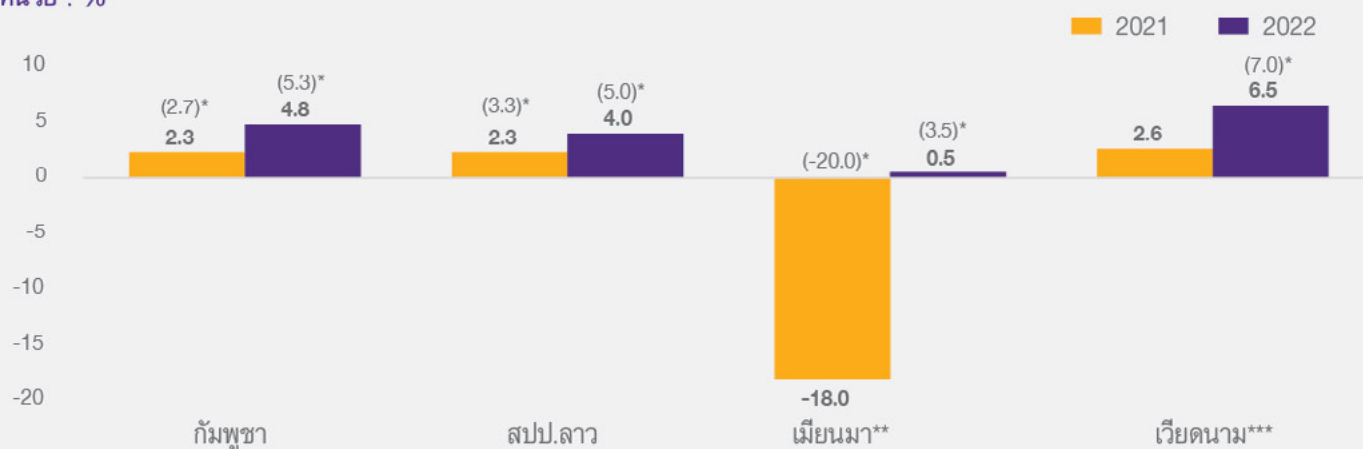

หมายเหตุ : *ระดับฐานคือค่ามัธยฐานระหว่างวันที่ 3 ม.ค. - 6 ก.พ. 2020

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Google

ประมาณการอัตราการเติบโตของกลุ่มประเทศ CLMV ปี 2021-2022

หน่วย : %

หมายเหตุ : *ตัวเลขในวงเล็บคือประมาณการเดิม **สำหรับเมียนมา ปี 2022 คือปีงบประมาณ 2021/2022 ***GDP ปี 2021 ของเวียดนามเป็นเลขทางการ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ IMF, WB, ADB และหน่วยงานใน CLMV

Add LINE

LINE @scbeic |

www.scbeic.com

SCB
Economic Intelligence Center

Cambodia

- + มาตรการควบคุม COVID-19 ที่เริ่มผ่อนคลายตามอัตราการฉีดวัคซีนที่สูงขึ้นและจำนวนผู้ติดเชื้อต่ำ รวมถึงการยกเว้นการกักตัวสำหรับผู้เดินทางเข้าประเทศที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว จะสนับสนุนภาคท่องเที่ยวและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)
- + การส่งออกยังคงขยายตัวได้ด้วยปัจจัยสนับสนุนเพิ่มเติมจากข้อตกลง RCEP และเขตการค้าเสรีจีน - กัมพูชา ที่มีผลบังคับใช้ในปี 2022 นี้
- การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะจีน อาจส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจกัมพูชาชะลอตัวลงด้วยเช่นกัน
- การถอนสิทธิพิเศษทางการค้า (Everything But Arms: EBA) บางส่วนของสหภาพยุโรปตั้งแต่ช่วงสิงหาคม 2020 จะเป็นปัจจัยกดดันการส่งออกสินค้าหลักของกัมพูชา กันได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และสินค้าเดินทาง ไปยังสหภาพยุโรป

Laos

- + การเปิดใช้ทางรถไฟจีน - สปป. ลาวคาดว่าจะส่งเสริมการค้าและการเชื่อมต่อระหว่างจีนและกลุ่มประเทศอาเซียน
- + การเติบโตต่อเนื่องของการส่งออกและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจคู่ค้าหลักในภูมิภาค
- ภาระหนี้สาธารณะในสกุลเงินต่างประเทศที่อยู่ในระดับสูงและการขาดแคลนทุนสำรองระหว่างประเทศเป็นความเสี่ยงหลักของเศรษฐกิจ
- การอ่อนค่าของเงินกีบ (LAK) จะยังเพิ่มความเสี่ยงภัยให้แก่อำนาจในการชำระหนี้ และอาจเพิ่มแรงกดดันให้อัตราเงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้น

Myanmar

- + กิจกรรมทางเศรษฐกิจคาดว่าจะเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นตามจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่ชะลอตัวลงและสถานการณ์ทางการเมืองที่เริ่มคลี่คลายลงบ้าง
- การชะงักงันของเศรษฐกิจในหลายภาคส่วนที่ยืดเยื้อ ส่งผลให้อัตราการว่างงานสูงและมีการปิดกิจการจำนวนมาก รวมถึงการขาดแคลนเงินสดในระบบ และปัญหาในภาคการขนส่ง
- นักลงทุนชาวต่างชาติอาจเลี่ยงหรือถอนการลงทุนในเมียนมา จนกว่าสถานการณ์ทางการเมืองจะคลี่คลาย
- การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลที่ลดลงและการอ่อนค่าของเงินจัต (MMK) เป็นความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการคลังและการเงิน

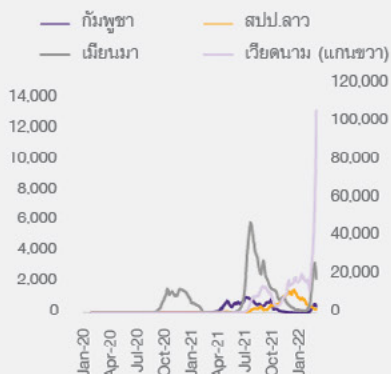

Vietnam

- + ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์จากเวียดนามมีแนวโน้มฟื้นตัวกลับมาอย่างแข็งแกร่งหลังการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานคลัสเตอร์
- + การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากนักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจในเวียดนามอย่างมาก ด้วยปัจจัยด้านที่ตั้งของประเทศ แรงงานที่มีจำนวนมากและอายุน้อย และข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ
- + มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ที่มีมูลค่าถึง 4% ของ GDP จะสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศ
- จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่ยังอยู่ในระดับสูงอาจทำให้เกิดการล็อกดาวน์รอบใหม่และการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานอีกครั้ง

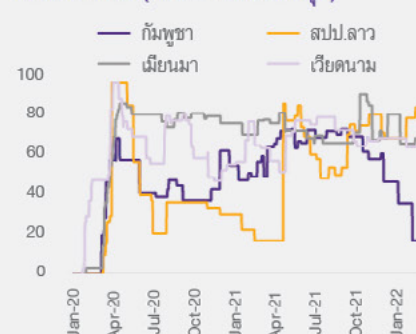
จำนวนผู้ติดเชื้อรายวัน

หน่วย : ราย (ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 7 วัน)

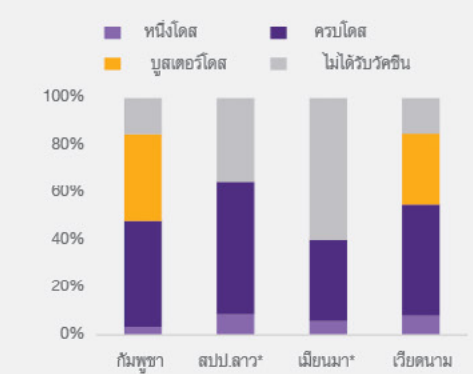
ดัชนีความเข้มงวดมาตรการควบคุม COVID-19

หน่วย : ดัชนี (100 = เข้มงวดที่สุด)

อัตราการฉีดวัคซีน

หน่วย : % ของประชากรทั้งหมด

หมายเหตุ : ไม่มีข้อมูลการฉีดวัคซีนโควิด

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO, Oxford, Our World in Data และกระทรวงสาธารณสุขในประเทศ CLMV (ณ วันที่ 3 มีนาคม 2022)

Add LINE

LINE @scbeic |

www.scbeic.com

2022

CLMV Outlook

Links to

Thailand

การส่งออกสินค้าของไทยไปยัง CLMV : หลังการขยายตัวอย่างแข็งแกร่งที่ 14.5%YOY ในปี 2021 ท่ามกลางการแพร่ระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์เดลตา การส่งออกของไทยในปี 2022 คาดว่าจะเติบโตในอัตราที่ชะลอลงจากปัจจัยฐานที่สูงขึ้น แต่ยังคงอยู่ในแนวโน้มขยายตัวจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ CLMV ที่จะแข็งแกร่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยใหม่ที่จะสนับสนุนการส่งออกได้แก่ การเปิดด่านชายแดนเพิ่มเติม ข้อตกลง RCEP ที่มีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคมที่ผ่านมา เงินบาทที่อ่อนค่า และการเปิดเส้นทางเดินรถไฟจีน-สปป.ลาว อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องจับตาความเสี่ยงต่อการส่งออกต่อไปจากการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนที่ยังมีความไม่แน่นอน ปัญหาการขาดตอนของห่วงโซ่อุปทานที่อาจยืดเยื้อ และต้นทุนการขนส่งและวัตถุดิบที่สูงขึ้น

การลงทุนโดยตรงจากไทย : การลงทุนโดยตรงจากไทยไปยัง CLMV หดตัวสูงในปี 2021 โดยจากข้อมูลล่าสุดในไตรมาส 3 ของปี 2021 แสดงการหดตัวถึง -44.4%YOY จากแรงกดดันของการแพร่ระบาดของ COVID-19 และความไม่แน่นอนทางการเมืองในเมียนมา อย่างไรก็ตาม การลงทุนโดยตรงจากไทยคาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2022 ด้วยปัจจัยสนับสนุนจากการเปิดพรมแดน การฉีดวัคซีนที่สูงขึ้น ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค RCEP และการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งขึ้นในภูมิภาค ทั้งนี้เวียดนามมีความโดดเด่นในการดึงดูดการลงทุนจากไทย ด้วยปัจจัยแรงงานจำนวนมากที่ยังอายุน้อย ที่ตั้งยุทธศาสตร์ และข้อตกลงการค้าเสรีที่หลากหลาย ขณะที่การลงทุนโดยตรงจากไทยไปยังเมียนมายังคงชะงักจากความเสี่ยงด้านความไม่แน่นอนทางการเมือง ความเสี่ยงของมาตรการคว่ำบาตรจากต่างชาติ และความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ของบริษัทที่ลงทุนในเมียนมา

นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไทย : จำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไทยคาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2022 โดยเฉพาะในช่วงครึ่งปีหลัง จากอัตราการฉีดวัคซีนที่ทยอยสูงขึ้นในภูมิภาคและการได้รับนักท่องเที่ยวในรูปแบบ Test & Go ในไทย ความเป็นไปได้ในการเปิดการท่องเที่ยวแบบจับคู่เดินทางกับกลุ่มประเทศ CLMV (Travel bubble) น่าจะเป็นโอกาสสำหรับการท่องเที่ยวไทยในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจากผ่านทางด่านชายแดน อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวไทยยังคงเผชิญข้อจำกัดหลายประการรวมถึงการแพร่ระบาดของสายพันธุ์โอมิครอน การฉีดวัคซีนที่ยังค่อนข้างช้าในสปป.ลาวและเมียนมา และค่าใช้จ่ายที่สูงสำหรับการตรวจเชื้อ COVID-19 และการทำประกันเพื่อเดินทาง

การจ้างแรงงานต่างด้าวในไทย : การจ้างแรงงานต่างด้าวยังคงชะงักตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2021 อยู่ที่ 2.16 ล้านราย ซึ่งต่ำกว่าระดับก่อนเกิดวิกฤตที่ 2.7 ล้านราย โดยในระยะข้างหน้าเมื่อเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวการจ้างแรงงานต่างด้าวคาดว่าจะเพิ่มขึ้นขณะที่จำนวนแรงงานต่างด้าวที่รายงานอย่างเป็นทางการก็อาจเพิ่มสูงขึ้นตามนโยบายจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวให้เข้าสู่ระบบการจ้างงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงด้านต่ำยังคงมีอยู่ ได้แก่ ความเข้มงวดของมาตรการผ่านแดน ค่าใช้จ่ายในการกักตัวที่ค่อนข้างสูง และอัตราการฉีดวัคซีนต่ำในบางประเทศ ทั้งนี้หากปัญหาขาดแคลนแรงงานต่างด้าวยังคงดำเนินต่อไป บริษัทไทยจะประสบปัญหาค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้นและอาจกระทบต่อผลประกอบการได้

Add LINE

LINE @scbeic |
www.scbeic.com

กัมพูชา

ภาพรวมเศรษฐกิจ

Facts and Figures

Population (2020)	16.72 million
Labor force (2020)	9.16 million
GDP (2020)	USD 25.38 billion
GDP per capita (2020)	USD 1,570
GDP by sector (2020)	Agriculture: 22%, Industry: 35%, Services: 37%
Top exports (2020)	Textiles 42%, Gold 17%, Footwear 6%, Travel goods 6%

ประเด็นที่ต้องจับตา

การเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนแล้ว โดยไม่บังคับกักตัว

การระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์ โอมิครอน และแผนการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้น

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจปี 2021 และ 2022

EIC ปรับลดคาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจกัมพูชาลงเหลือ 2.3% ในปี 2021 (จากเดิม 2.7%) และคาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวแข็งแกร่งขึ้นเป็น 4.8% ในปี 2022 ด้วยแรงสนับสนุนจากการคลายมาตรการ lockdown และการเปิดพรมแดนประเทศ อุปสงค์ภายนอกคาดว่าจะยังคงแข็งแกร่งในปี 2022 โดยได้แรงส่งจากการกลับมาของนักท่องเที่ยวต่างชาติหลังกัมพูชากลับมาเปิดพรมแดนการท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้ว เช่นเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่น่าจะได้ผลบวกจากการเปิดประเทศและการผ่อนคลายมาตรการควบคุม COVID-19 โดยเฉพาะในภาคอสังหาริมทรัพย์และภาคก่อสร้าง ซึ่งพึ่งพา FDI จากจีนสูง การส่งออกมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในปี 2022 ด้วยอานิสงส์จากอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นสำหรับสินค้าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า แต่การขยายตัวของภาคส่งออกอาจจะชะลอลงตามเศรษฐกิจโลกได้ การส่งออกสินค้าเกษตรคาดว่าจะได้ผลดีจากข้อตกลงการค้าเสรีจีน-กัมพูชา (CCFTA) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในปี 2022 ทั้งนี้ด้วยอัตราการฉีดวัคซีนที่ค่อนข้างสูงและจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อุปสงค์ภายในประเทศคาดว่าจะทยอยกลับมาฟื้นตัวหลังธุรกิจต่าง ๆ กลับมาเปิดทำการและภาครัฐผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรค โดยการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศจะได้แรงส่งจากมาตรการกระตุ้นทางการคลัง เช่น การแจกเงินสดและการชดเชยรายได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การเติบโตของเศรษฐกิจกัมพูชาในปี 2022 คาดว่าจะอยู่ต่ำกว่าระดับก่อนเกิดการระบาด (เฉลี่ยอยู่ที่ 7%) เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะยังชดเชยไม่ทันนัก นอกจากนี้ ผลของแผลเป็นทางเศรษฐกิจจากการ lockdown ในปี 2020-2021 อาจทำให้ภาคครัวเรือนระมัดระวังการใช้จ่ายใช้สอย ซึ่งอาจฉุดรั้งการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศด้วยเช่นกัน

ปัจจัยเสี่ยงหลักต่อเศรษฐกิจกัมพูชาคือ การระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19 เศรษฐกิจโลกที่อาจเติบโตต่ำกว่าที่คาด และการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทาน แม้กัมพูชาจะมีอัตราการฉีดวัคซีนที่สูงอยู่แล้ว แต่ก็มีความเสี่ยงว่าประสิทธิภาพของวัคซีนอาจลดลง ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อกลับมาพุ่งสูงขึ้นได้ โดยเฉพาะเชื้อสายพันธุ์โอมิครอนที่สามารถแพร่กระจายได้รวดเร็วกว่าสายพันธุ์อื่น ๆ ดังนั้น แผนการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาเองก็ได้วางแผนเตรียมไว้แล้ว นอกจากนี้ เนื่องจากเศรษฐกิจกัมพูชาพึ่งพาอุปสงค์ภายนอกค่อนข้างสูง การชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ (คู่ค้าหลัก) และจีน (ผู้ลงทุนหลัก) จึงอาจส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ อีกทั้ง ประเด็นเกี่ยวกับห่วงโซ่อุปทาน เช่น ต้นทุนปัจจัยการผลิตและค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น อาจเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก และส่งผลต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมได้เช่นกัน

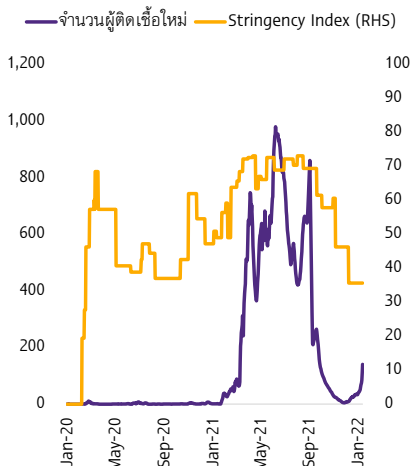
สถานการณ์ COVID-19 ล่าสุดและความคืบหน้าการฉีดวัคซีน

ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2022 กัมพูชามีรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 รวม 123,955 ราย รักษาหายแล้ว 118,960 ราย และเสียชีวิต 3,015 ราย (รูปที่ 1 ซ้ายมือ) โดย 81% ของประชากรกัมพูชาได้รับวัคซีนครบโดส และอีก 3% ได้รับวัคซีนโดสแรกแล้ว (รูปที่ 1 กลาง) จำนวนผู้ติดเชื้อใหม่รายวันปรับลดลงมาตั้งแต่เดือนตุลาคม หลังภาครัฐสั่งลดการตรวจหาเชื้อสำหรับรายที่ไม่มีอาการหรืออาการไม่รุนแรง บวกกับการฉีดวัคซีนคืบหน้าไปได้ดี อย่างไรก็ตาม กัมพูชากลับมาพบอัตราผู้ติดเชื้อที่สูงขึ้นอีกครั้ง จากการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีผู้ติดเชื้อรายวันกว่า 500 ราย แต่อัตราการเสียชีวิตยังไม่ได้เพิ่มขึ้น วัคซีนที่ใช้ในกัมพูชาส่วนใหญ่คือ ซิโนแวค และซิโนฟาร์ม โดยอนุญาตให้ฉีดกับประชาชนที่อายุ 5 ปีขึ้นไป รัฐบาลได้เริ่มฉีดเข็มกระตุ้นแล้วเช่นกันสำหรับผู้ที่ได้รับวัคซีนเข็มสองมาแล้วอย่างน้อยสี่เดือน และในขณะเดียวกันก็ทยอยยกเลิกมาตรการ lockdown ส่วนใหญ่ ทั้งเวลาเคอร์ฟิว การจำกัดการรวมกลุ่ม และการปิดสถานบันเทิง เป็นต้น นอกจากนี้ ในเดือนพฤศจิกายน กัมพูชาเริ่มอนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วเดินทางเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องกักตัว หากผลตรวจเชื้อตอนเข้าประเทศเป็นลบ การผ่อนคลายมาตรการ lockdown ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับมาขยายตัว เห็นได้จากตัวเลขการเคลื่อนไหวของประชากรหรือ mobility data ที่เพิ่มสูงขึ้น (รูปที่ 1 ขวามือ) ซึ่งการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวก็จะมีผลสำคัญต่อการผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี 2022 เช่นกัน เนื่องจากรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติคิดเป็นสัดส่วนถึง 14% ของ GDP กัมพูชาในช่วงก่อนการระบาด แม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงปี 2022 จะยังต่ำกว่าตัวเลขปี 2019 อยู่มากก็ตาม

รูปที่ 1 : กัมพูชาผ่อนคลายมาตรการ lockdown หลังจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ลดลงและอัตราการฉีดวัคซีนสูงขึ้น นำไปสู่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

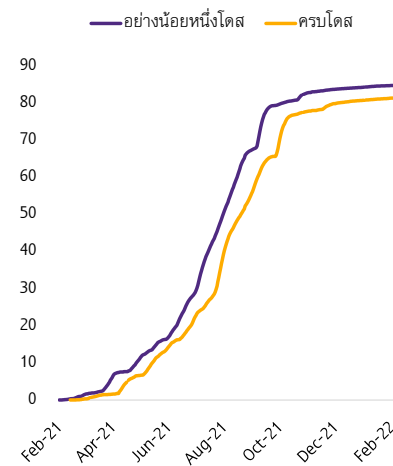
จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันและ Stringency Index

หน่วย : ราย (7DMA) หน่วย : ดัชนี (100 = เข้มงวดที่สุด)

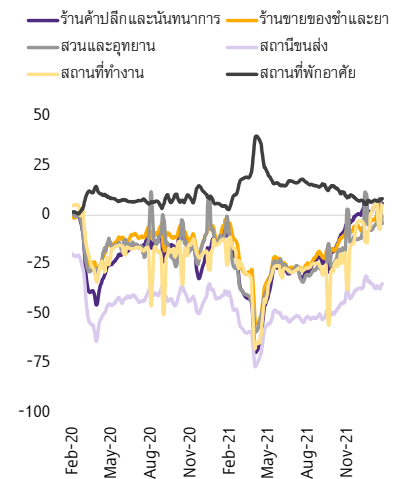
สัดส่วนประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีน

หน่วย : % ของประชากรทั้งหมด

Google Community Mobility Data

หน่วย : % การเปลี่ยนแปลงจากระดับฐาน (7DMA)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO Oxford Our World in Data และ Google

อุปสงค์ภายนอก

การส่งออกในปี 2022 คาดว่าจะยังขยายตัวได้ต่อเนื่องจากการที่ตลาดคู่ค้ากลับมาเปิดประเทศกันมากขึ้น แต่อัตราการเติบโตอาจจะชะลอตัวตามเศรษฐกิจโลก โดยในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2021 มูลค่าการส่งออกกัมพูชาเพิ่มขึ้น 22.6%YOY (ในรูปดอลลาร์สหรัฐ ไม่รวมทองคำ) ใน 5 เดือนแรกของปี 2021 แม้เริ่มต้นปีได้ไม่ดีนัก การส่งออกเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักกัมพูชา (สัดส่วน 54% ของการส่งออกรวมในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2021) เริ่มกลับมาขยายตัวตั้งแต่เดือนมิถุนายน อุปสงค์ต่อสินค้าดังกล่าวน่าจะปรับตัวดีขึ้นตามสถานการณ์ในประเทศคู่ค้า ซึ่งเร่งฉีดวัคซีนและเตรียมกลับมาเปิดประเทศในปีนี้อีก นอกจากนี้ กัมพูชาอาจได้ผลบวกจากคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนสินค้าจากเมียนมา ซึ่งเป็นอีกผู้ส่งออกหลักในหมวดเครื่องนุ่งห่มในภูมิภาค เนื่องจากเมียนมากำลังเผชิญสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมือง สินค้าส่งออกที่เป็นแรงขับเคลื่อนใหม่ เช่น สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และจักรยาน คาดว่าจะยังขยายตัวได้ดีด้วยอาานิสงส์จากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปหลังการระบาด อีกหนึ่งปัจจัยสนับสนุนการส่งออกในปี 2022 คือข้อตกลงการค้าที่เพิ่งให้สัตยาบันไป ทั้งข้อตกลงการค้าเสรีจีน-กัมพูชา (CCFTA) และความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ที่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม และจะช่วยผลักดันการส่งออก โดยเฉพาะการส่งออกไปจีน ทั้งนี้ CCFTA จะช่วยกระตุ้นอุปสงค์ต่อสินค้าเกษตรของกัมพูชาเนื่องจากข้อตกลงกำหนดให้ยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้าหมวดดังกล่าว นอกจากนี้ กัมพูชาได้ลงนามข้อตกลงการค้าเสรีกับเกาหลีใต้แล้วเช่นกัน แต่อาจยังต้องรอเวลาพิจารณาจนมีผลบังคับใช้

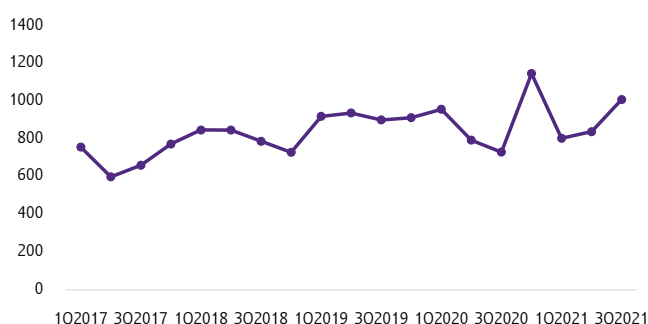
อย่างไรก็ดี กัมพูชายังคงเผชิญความเสี่ยงในภาคส่งออก ข้อแรก เศรษฐกิจโลกที่เติบโตช้ากว่าคาดการณ์จากภาวะอุปทานขาดแคลนและเงินเฟ้อสูง อาจเป็นแรงกดดันต่อการส่งออกกัมพูชาต่อไป ข้อที่สอง COVID-19 ที่กลับมาระบาดภายในประเทศอาจทำให้ภาครัฐต้องสั่งปิดโรงงานอีก นอกจากนี้ ต้นทุนการขนส่งสินค้าและโลจิสติกส์มีอาจคงอยู่ในระดับสูงในระยะข้างหน้าซึ่งจะกระทบผู้ส่งออก และข้อสุดท้าย EU ได้เพิกถอนสิทธิพิเศษทางการค้า Everything But Arms บางส่วนจากกัมพูชาเมื่อเดือนสิงหาคม 2020 เนื่องจากประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ดังนั้น ความสามารถทางการแข่งขันด้านการส่งออกของกัมพูชาจึงอาจปรับลดลงได้ในระยะกลาง ทั้งนี้คาดว่าจะการเพิกถอนสิทธิพิเศษทางการค้า EBA จะคงอยู่ในระยะต่อไปเนื่องจากกัมพูชามีแนวโน้มที่จะไม่ทำตามข้อต้องการของ EU ได้สำเร็จ โดยการส่งออกไป EU (คิดเป็น 17.3% ของการส่งออกทั้งหมดในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2021) ได้แสดงถึงผลกระทบแล้ว หดตัว -5.8%YOY ในช่วงเวลาเดียวกัน แต่ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลจากการระบาดของ COVID-19

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ปี 2022 มีแนวโน้มได้ผลบวกจากการที่กัมพูชาสามารถควบคุมการระบาดในประเทศได้ดีและเริ่มเปิดพรมแดน หลังจากฟื้นตัวได้ค่อนข้างช้าในปี 2021 โดยในช่วงสามไตรมาสแรกของปี 2021 FDI ขยายตัว 6.9%YOY เมื่อเปรียบเทียบกับรายไตรมาส FDI ในไตรมาส 3 ปี 2021 เติบโต 20.2%QOQ สะท้อนการฟื้นตัวที่แข็งแกร่งขึ้นเมื่อเทียบกับครึ่งปีแรก ในทางกลับกัน จำนวนโครงการลงทุนที่ได้รับการอนุมัติ (ทั้งการลงทุนจากในประเทศและต่างชาติ) ร่วงลง -80.6%YOY ในช่วงสามไตรมาสแรกของปี 2021 สะท้อนถึงแผนการลงทุนที่ชะงักงันในช่งก่อนเปิดประเทศ (รูปที่ 2) อย่างไรก็ตาม คาดว่าแนวโน้ม FDI ได้ฟื้นจุดต่ำสุดไปแล้ว และปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ จะช่วยผลักดันการฟื้นตัวในปี 2022 ปัจจัยแรก กัมพูชาสามารถควบคุมสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ได้ดีโดยการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วโดยไม่บังคับกักตัว จะช่วยให้ความเชื่อมั่นนักลงทุนต่างชาติปรับตัวดีขึ้น ปัจจัยที่สอง กัมพูชาได้อนุมัติร่างกฎหมายการลงทุนใหม่ ซึ่งมุ่งเป้าเพิ่มแรงจูงใจให้ธุรกิจต่างชาติลงทุนในกัมพูชาและลดความซับซ้อนของขั้นตอนการลงทุน นอกจากนี้ ข้อตกลงการค้า RCEP น่าจะช่วยยกระดับกัมพูชาเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานภูมิภาค แต่ในขณะเดียวกัน ปัจจัยเสี่ยงต่อแนวโน้ม FDI คือการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนที่เป็นประเทศผู้ลงทุนอันดับหนึ่งในกัมพูชา ซึ่งอาจฉุดรั้งการฟื้นตัวของ FDI เข้าประเทศได้

รูปที่ 2 : FDI คาดว่าจะกลับมาฟื้นตัวในปี 2022 หลังกัมพูชาเปิดพรมแดนโดยไม่บังคับกักตัวและควบคุมการระบาดของ COVID-19 ได้ดีขึ้น

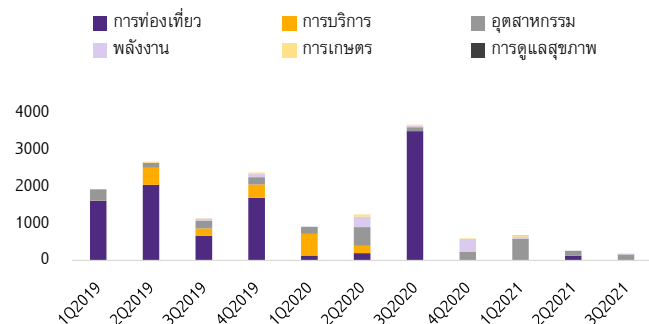
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (มูลค่าไหลเข้าสุทธิ)

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

มูลค่าการลงทุนที่ได้รับอนุมัติ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ National Bank of Cambodia

แนวโน้มภาคการท่องเที่ยวเริ่มสดใสขึ้น หลังกัมพูชาอนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วเข้าประเทศได้โดยไม่ต้องกักตัว แต่จำนวนนักท่องเที่ยวน่าจะยังอยู่ต่ำกว่าช่วงก่อนการระบาดอยู่มาก ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป นักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนครบโดสแล้วสามารถเดินทางเข้ากัมพูชาได้แบบไม่ต้องผ่านการกักตัว โดยมีเงื่อนไขคือผลตรวจเชื้อตอนขาเข้าเป็นลบ มีใบรับรองผลตรวจเชื้อที่เป็นลบ (ตรวจก่อนเดินทางเข้ากัมพูชา) และใบรับรองการฉีดวัคซีน ซึ่งนักท่องเที่ยวที่ผ่านตามเงื่อนไขข้างต้นจะไม่ต้องจ่ายค่ามัดจำการเดินทาง สำหรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนไม่ครบโดสยังต้องผ่านการกักตัว 14 วันและถูกเรียกเก็บค่ามัดจำการเดินทาง ทั้งนี้แม้เริ่มเห็นสัญญาณการท่องเที่ยวฟื้นตัว แต่ภาคการท่องเที่ยวกัมพูชาน่าจะยังไม่สามารถกลับมาฟื้นตัวอย่างเต็มที่ภายในปี 2022 เหตุผลแรกคือหลายประเทศ โดยเฉพาะจีน ยังใช้มาตรการ lockdown อย่างเข้มงวดกับประชาชน ซึ่งจะจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ากัมพูชา เหตุผลที่สอง สายการบินหลายแห่งยังให้บริการภายใต้ข้อจำกัด โดยมีจำนวนเที่ยวบินมายังกัมพูชาน้อย และข้อสุดท้าย เชื้อ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนจะเป็นปัจจัยเสี่ยงด้านลบที่สำคัญ เนื่องจากเชื้อสามารถแพร่ได้เร็วกว่าสายพันธุ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวลังเลและอาจตัดสินใจยกเลิกแผนการท่องเที่ยวได้ อย่างไรก็ตาม แม้จำนวนนักท่องเที่ยวจะยังอยู่ในระดับต่ำกว่าก่อนเกิดการระบาดค่อนข้างมาก แต่ภาคการท่องเที่ยวที่ทยอยกลับมาฟื้นตัวก็จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักของการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี 2022

อุปสงค์ภายในประเทศ

อุปสงค์ภายในประเทศมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในปี 2022 ด้วยแรงส่งจากการฉีดวัคซีนที่ครอบคลุมเป็นวงกว้าง การผ่อนคลายมาตรการ lockdown และมาตรการช่วยเหลือทางการคลัง ข้อมูลการเคลื่อนไหวของประชากร (mobility data) สะท้อนภาพการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงและใกล้เคียงกับช่วงก่อนเกิดการระบาด หลังจำนวนผู้ติดเชื้ออยู่ในระดับต่ำและภาครัฐเริ่มผ่อนคลายมาตรการ lockdown ขณะเดียวกัน อัตราการฉีดวัคซีนที่ค่อนข้างสูงจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ซึ่งจะเป็นแรงสนับสนุนแนวโน้มกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในประเทศต่อไปในปี 2022 นอกจากนี้ มาตรการภาครัฐทั้งการแจกเงินสด การสนับสนุนค่าจ้าง และการยกเว้นภาษี น่าจะช่วยผลักดันการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศเช่นกัน ทั้งนี้แรงงานชาวกัมพูชาอาจเริ่มกลับไปทำงานที่ต่างประเทศหลังภาครัฐผ่อนคลายมาตรการควบคุมการเดินทางข้ามพรมแดน ซึ่งจะช่วยให้รายได้จากเงินส่งกลับประเทศ (remittance) อย่างไรก็ดี ผลของแผลเป็นทางเศรษฐกิจหลายข้อจากการระบาดของ COVID-19 น่าจะยังยืดเยื้อต่อไปและทำให้การฟื้นตัวดำเนินไปได้ช้าลง ข้อแรก อัตราว่างงานในกัมพูชาน่าจะยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องเพราะค่อนข้างพึ่งพาภาคการท่องเที่ยวซึ่งคาดว่าจะฟื้นตัวได้ช้าในระยะข้างหน้า ธนาคารโลกรายงานว่าการจ้างงานในกัมพูชาลดลงเกือบ 3% ในปี 2020 สูงกว่าตัวเลขเฉลี่ยในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกซึ่งอยู่ที่ 2% โดยเป็นผลจากอัตราว่างงานที่สูงขึ้นและการมีส่วนร่วมของกำลังแรงงาน (labor force participation) ที่ลดลง ทั้งนี้จากแนวโน้มตัวเลขข้างต้น กำลังซื้อของผู้บริโภคกัมพูชาจึงน่าจะยังอ่อนแอต่อไปอีกระยะหนึ่ง ข้อที่สอง ระดับหนี้ครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอาจส่งผลให้ครัวเรือนจำกัดการใช้จ่ายเพื่อออมเงิน แม้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP กัมพูชายังถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยก่อนหน้านี้อยู่ที่ระดับ 30% ของ GDP แต่ที่ผ่านมาหนี้ครัวเรือนปรับตัวขึ้นเฉลี่ยกว่า 40%YOY ในปี 2021 และข้อสุดท้าย มาตรการทางการคลังและการเงินบางโครงการอาจทยอยหมดไป ซึ่งหากมาตรการเหล่านี้ไม่ได้ไปต่อก็คงทำให้อุปสงค์ภายในประเทศฟื้นตัวไม่ต่อเนื่อง

นโยบายการคลังและการเงิน

ภาครัฐมีแนวโน้มเดินหน้ามาตรการกระตุ้นทางการคลังและการเงินอย่างต่อเนื่องเพื่อพยุงเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวต่ำ แต่มีโอกาสที่บางโครงการอาจไม่ได้ขยายเวลาต่อ กัมพูชาประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นครั้งที่สิบ โดยต่ออายุโครงการสนับสนุนค่าจ้างและการยกเว้นภาษีในระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคมปี 2021 (รูปที่ 3) นอกจากนี้ รัฐบาลได้ขยายเวลามาตรการแจกเงินสดออกไปอีกเช่นกัน โดยรอบใหม่จะหมดอายุลงในเดือนกันยายน 2022 จากการวิเคราะห์ของ IMF ณ เดือนตุลาคมปี 2021 กัมพูชาได้ออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรวมมูลค่าคิดเป็น 5% ของ GDP ซึ่งถือว่าค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนารายได้น้อยส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเศรษฐกิจฟื้นตัวช้าจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ยังซบเซา ภาครัฐจึงน่าจะเดินหน้ามาตรการกระตุ้นทางการคลังต่อไปในปี 2022 ซึ่งจะเป็นผลบวกกับการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ นอกจากนี้ กัมพูชายังมีความสามารถในการทำนโยบายการคลัง (scal space) ที่เพียงพอสำหรับมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติม โดยว่างงบประมาณปี 2022 ที่ผ่านการอนุมัติจากรัฐบาลแล้ว มีขนาดการใช้จ่ายภาครัฐเพิ่มขึ้น 6.8% จากปีก่อน นอกจากนี้ IMF ประเมินว่าหนี้สาธารณะของกัมพูชาจะอยู่ที่ราว 38.5% ของ GDP ในปี 2022 ถือว่ายังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในภูมิภาค หมายความว่ารัฐบาลสามารถประกาศมาตรการกระตุ้นเพิ่มเติมได้อีกหากจำเป็น สำหรับในระยะยาว สัดส่วนหนี้สาธารณะกัมพูชาอาจเพิ่มสูงขึ้นตามเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง แต่ตัวเลขจะเริ่มคงที่หลังเศรษฐกิจกลับมาฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐกัมพูชาอาจเลือกยกเลิกมาตรการกระตุ้นบางโครงการหากพื้นฐานเศรษฐกิจกลับมาแข็งแกร่ง เช่น มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ เป็นต้น แต่การยกเลิกมาตรการเหล่านี้น่าจะเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไปและขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจในเวลานั้น ๆ ด้วย

รูปที่ 3 : นโยบายทางการคลังและการเงินในกับพущา

นโยบาย	รายละเอียด
การคลัง	การลดหย่อนภาษี : - ยกเว้นภาษีสำหรับบริษัทในอุตสาหกรรมการบินและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเมืองหลัก (มี.ค. 2020 – ธ.ค. 2021) - ยกเว้นการจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมแห่งชาติ สำหรับธุรกิจท่องเที่ยวที่ถูกระงับกิจการชั่วคราว - ยกเว้นค่าธรรมเนียมการต่อใบอนุญาตประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในปี 2021 - ลดภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับผู้ปล่อยกู้เหลือ 5% ในปี 2021 และ 10% ในปี 2022 สำหรับสินเชื่อใหม่ และเหลือ 10% ในปี 2021 สำหรับสินเชื่อที่มีอยู่แล้ว - ลดภาษีเงินได้ดอกเบี้ย 50% สำหรับโรงงานที่สินค้า 20-39% ได้รับผลกระทบจากการถดถอยของผลิตภัณฑ์พิเศษทางการค้า EBA และลดภาษีเงินได้ดอกเบี้ย 100% สำหรับโรงงานที่สินค้ามากกว่า 40% ได้รับผลกระทบ เงินกู้ : - จัดตั้งกองทุนค้ำประกันสินเชื่อมูลค่ารวม 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ - สนับสนุนเงินทุนพิเศษมูลค่ารวม 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐผ่าน ARDB (ธนาคารเพื่อการพัฒนากิจการเกษตรและชุมชน) และลดอัตราดอกเบี้ยลงเป็น 5% สำหรับเงินกู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน และ 5.5% สำหรับเงินกู้เพื่อการลงทุน - สนับสนุนเงินทุนพิเศษมูลค่ารวม 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ระหว่างธุรกิจ SMEs และสถาบันการเงิน (ครบวงเงินแล้ว) รายได้ครัวเรือน : - แรงงานที่ถูกเลิกจ้างจากอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มจะได้รับเงินสนับสนุน 70 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน (40 จากรัฐบาล และ 30 จากบริษัทผู้ว่าจ้าง) ขณะที่แรงงานที่ถูกเลิกจ้างจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะได้รับเงินสนับสนุน 40 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือนจากรัฐบาล (บริษัทผู้ว่าจ้างเลือกได้ว่าจะจ่ายสมทบหรือไม่) – ขยายเวลาถึงเดือน ธ.ค. 2021 - จัดตั้งโครงการ cash-for-work เงินทุนรวม 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ - แจกเงินสดจำนวน 20 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือนสำหรับครัวเรือนรายได้น้อยในชนบท และ 30 ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือนสำหรับครัวเรือนรายได้น้อยที่อาศัยในเมืองและให้เงินเยียวยาเพิ่มเติมตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวและผู้ป่วย (ถึงเดือน ก.ย. 2022) - แจกเงินเยียวยาอีก 39-78 ดอลลาร์สหรัฐต่อครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากการ lockdown 40 ดอลลาร์สหรัฐต่อลูกจ้างโรงงาน และ 75 ดอลลาร์สหรัฐสำหรับครอบครัวที่มีผู้เสียชีวิตจากโรค COVID-19
การเงิน	- เลื่อนการบังคับใช้เกณฑ์การดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) ไปเป็นปี 2021 - ลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับ Liquidity-Providing Collateralized Operation เป็น 0.5% - ลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับบัตรเงินฝาก (Negotiable Certificate of Deposits) - ลดอัตราส่วนเงินสำรองขั้นต่ำเป็น 7% สำหรับทั้งเงินฝากสกุลเรียลและสกุลต่างชาติ - ส่งเสริมให้สถาบันการเงินปรับโครงสร้างสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อสำหรับอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ (ถึงสิ้นปี 2021) ขณะเดียวกัน ได้เปิดการปรับโครงสร้างสินเชื่อใหม่ ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงเดือน ม.ค. – มิ.ย. 2022

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักข่าวท้องถิ่น และสำนักข่าวต่างประเทศ

ตลาดการเงิน

อุปสงค์ต่อสินเชื่อชะลอตัวลงเล็กน้อยในช่วงไตรมาส 4 ปี 2021 แต่คุณภาพสินเชื่อปรับตัวดีขึ้นอย่างมีนัย เครดิตบูโรกับพущารายงานว่าการขอสินเชื่อผู้บริโภค (ซึ่งรวมสินเชื่อบุคคล บัตรเครดิต และสินเชื่อบ้าน) หดตัว -2%QOQ ในช่วงไตรมาส 4 หลังขยายตัว 38%QOQ ในช่วงไตรมาส 3 ปี 2021 ในทางกลับกัน คุณภาพสินเชื่อที่วัดจากสัดส่วนสินเชื่อผู้บริโภครายได้ต่ำชำระเกิน 30 วันลดลงสู่ระดับ 2.03% ในไตรมาส 4 เทียบกับ 2.56% ในไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนว่าภาวะเศรษฐกิจเริ่มปรับตัวดีขึ้นหลังมาตรการ lockdown ผ่านจุดสูงสุดไปแล้ว ตัวเลขข้างต้นบ่งชี้ว่า อุปสงค์ภายในประเทศกับพущาฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ขณะที่ลูกหนี้เริ่มมีศักยภาพในการชำระหนี้ที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ สมาคมไมโครไฟแนนซ์กับพущารายงานว่า ความต้องการปรับโครงสร้างหนี้ได้ลดลงอย่างมากในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2021 เมื่อเทียบกับเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2021 สะท้อนแนวโน้มทางบวกสำหรับเศรษฐกิจ เนื่องจากผู้กู้สามารถชำระเงินคืนต่อได้ ทั้งนี้หนึ่งปัจจัยที่ต้องจับตาในปี 2022 คือประเด็นที่ว่าธนาคารแห่งกับพущาจะตัดสินใจยืดเวลาโครงการปรับโครงสร้างหนี้ออกไปหรือไม่ โดยระยะเวลาของมาตรการดังกล่าวจะส่งผลต่อคุณภาพสินเชื่อและการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศต่อไป

Cambodia's Key Indicators

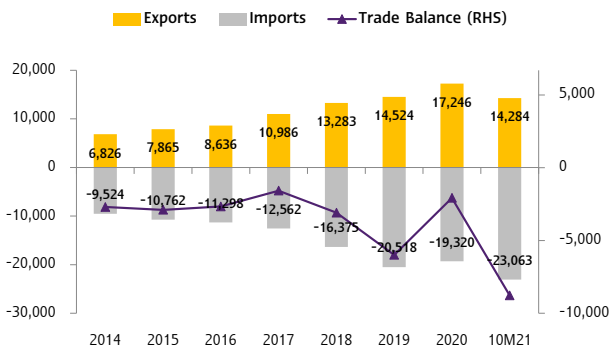
Indicators	Unit	2016	2017	2018	2019	2020	2021F	2022F
Real GDP	% YOY	6.9	7.0	7.5	7.1	-3.1	2.3	4.8
Consumer price index (average)	%	3.0	2.9	2.4	2.0	2.9	2.5	3.2
Current account balance	% of GDP	-8.5	-7.9	-11.8	-15.0	-12.1	-21.3	-16.1
Deposit Rate (end of period)	%	1.4	1.5	1.4	1.4	1.5	1.4	-

Sources : International Monetary Fund (IMF) and Cambodian Authorities, EIC Analysis

การส่งออก (หักทอง) ขยายตัวสูงในปี 2021 และคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องในปี 2022

การค้าต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

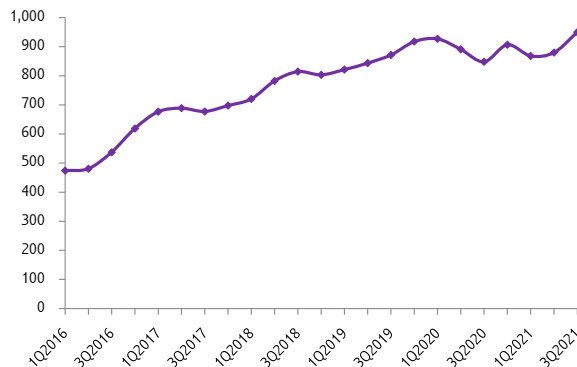

Sources: National Bank of Cambodia

FDI มีแนวโน้มฟื้นตัวต่อเนื่องในปีนี้ โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการเปิดประเทศและความเชื่อมั่นนักลงทุนที่สูงขึ้น

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 4 ไตรมาส)

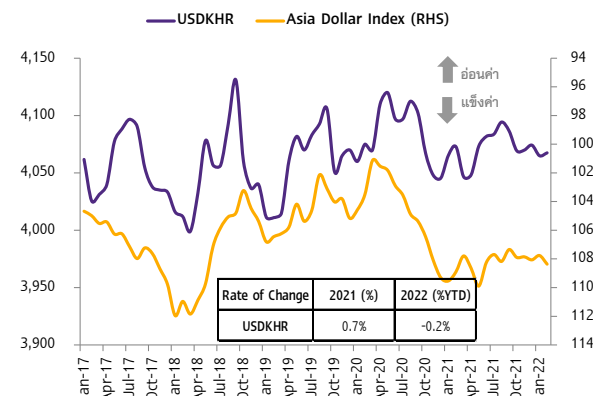
Sources: National Bank of Cambodia

ค่าเงินเรียลทรงตัวต่อดอลลาร์สหรัฐตั้งแต่ต้นปี

USDKHR และ ADXY

หน่วย : USD / KHR

หน่วย : ดัชนี

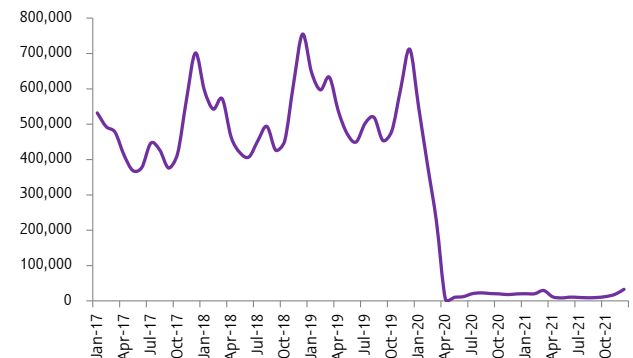

Sources: Bloomberg (as of February 21st, 2022)

จำนวนนักท่องเที่ยวคาดว่าจะทยอยฟื้นตัวในปีหน้าหลังกับพหุชาเปิดประเทศตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2021

จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน

หน่วย : คน

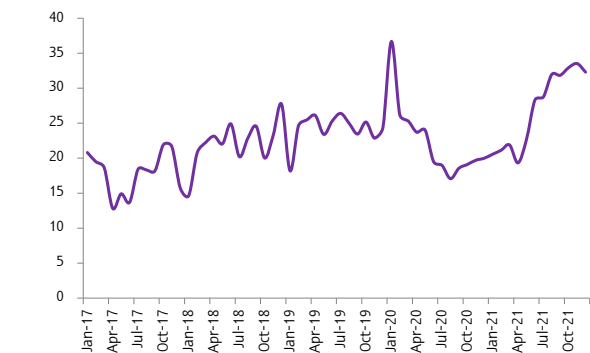

Sources: Ministry of Tourism

อัตราการขยายตัวของสินค้าภายในประเทศฟื้นตัวแข็งแกร่งหลังรัฐบาลผ่อนคลายมาตรการ lockdown

มูลค่าสินค้าภายในประเทศ

หน่วย : %YOY

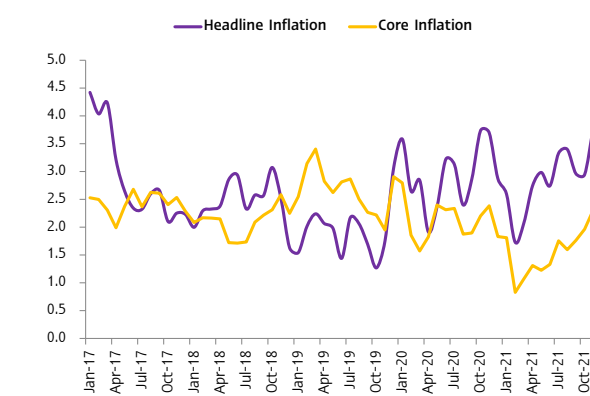

Sources: National Bank of Cambodia

อัตราเงินเฟ้อเร่งตัวขึ้นตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

อัตราเงินเฟ้อ

หน่วย : %YOY

Sources: National Bank of Cambodia

สปป.ลาว

ภาพรวมเศรษฐกิจ

Facts and Figures

Population (2020)	7.28 million
Labor force (2020)	3.83 million
GDP (2020)	USD 19.1 billion
GDP per capita (2020)	USD 2,643
GDP by sector (2020)	Agriculture: 16.5%, Industry: 33.2%, Services: 39.5%
Top exports (2020)	Electricity 29%, Copper & Other Ores 7%

ประเด็นที่ต้องจับตา

การเปิดให้บริการทางรถไฟจีน-สปป.ลาว

ผลกระทบของเงินทาบอ่อนค่าต่อการชำระหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศ

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจปี 2021 และ 2022

EIC ปรับลดประมาณการการเติบโตของเศรษฐกิจสปป.ลาวในปี 2021 จากเดิมที่ 3.3% เหลือ 2.3% จากแรงกดดันจากจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่เพิ่มขึ้นและการขยายเวลามาตรการ lockdown โดยในปี 2022 เศรษฐกิจสปป.ลาวคาดว่าจะขยายตัวได้ขึ้นที่ 4.0% เมื่อมาตรการควบคุมเริ่มผ่อนคลายลง แต่ต้องเฝ้าระวังความเสี่ยงด้านต่ำ อุปสงค์ภายในประเทศจะยังคงซบเซาในระยะสั้นตามการขยายระยะเวลามาตรการ lockdown และอัตราการฉีดวัคซีนที่ต่ำ ทั้งนี้เมื่อสปป.ลาวสามารถฉีดวัคซีนได้ครอบคลุมมากขึ้นในปีนี้อุปสงค์ภายในประเทศน่าจะปรับตัวดีขึ้น แต่เป็นไปอย่างช้า ๆ เนื่องจากยังคงมีแรงกดดันจากอัตราการว่างงานที่สูงขึ้น และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังที่จำกัด ในด้านอุปสงค์ภายนอก คาดว่าการส่งออกจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงตามเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัวลง อย่างไรก็ตาม การส่งออกคาดว่าจะได้รับแรงสนับสนุนจากความต้องการไฟฟ้าในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ FDI จะได้รับประโยชน์จากความต้องการไฟฟ้าพลังน้ำ และการก่อสร้างเขื่อนหลายโครงการที่อยู่ในแผนงาน โดยเฉพาะการลงทุนจากจีนภายใต้โครงการ Belt and Road Initiative (BRI) จะเป็นแรงสนับสนุนการไหลเข้าของ FDI ในสปป.ลาว ประกอบกับทางรถไฟจีน-สปป.ลาวที่เปิดให้บริการในเดือนธันวาคม 2021 จะทำให้การค้าและการขนส่งระหว่างจีนและสปป.ลาวสะดวกมากขึ้นในระยะข้างหน้า ในด้านการท่องเที่ยว การฟื้นตัวจะเป็นไปอย่างช้า ๆ ในปี 2022 เมื่อสปป.ลาวพร้อมเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนครบแล้ว แต่คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสปป.ลาวยังคงซบเซา ทั้งนี้แม้ว่าเศรษฐกิจสปป.ลาวมีแนวโน้มฟื้นตัวในปี 2022 แต่แผลเป็นทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้เพิ่มความอ่อนแอเชิงโครงสร้างต่อเศรษฐกิจสปป.ลาว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพการเติบโตในระยะยาว

เศรษฐกิจสปป.ลาวเผชิญกับความเสี่ยงด้านต่ำจากการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ การชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และการระงับต่างประเทศที่อยู่ในระดับสูง การฉีดวัคซีนที่ดำเนินการได้ค่อนข้างช้าอาจทำให้การควบคุมสถานการณ์ COVID-19 ล่าช้าเช่นกัน โดยเฉพาะการควบคุมการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนที่แพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นแรงกดดันต่อการบริโภคภายในประเทศ และอาจเพิ่มความเสี่ยงของแผลเป็นทางเศรษฐกิจผ่านอัตราการว่างงานและการปิดตัวของธุรกิจที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ การพึ่งพาเศรษฐกิจจีนในระดับสูงในภาคธุรกิจต่าง ๆ ของสปป.ลาว โดยเฉพาะการค้าและการลงทุนจะได้รับผลกระทบหากอุปสงค์ภายนอกจีนลดลงตามเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว ท้ายที่สุด วิกฤต COVID-19 ได้เพิ่มความรุนแรงของปัญหาภาระหนี้สาธารณะในสกุลเงินต่างประเทศของสปป.ลาวที่อยู่ในระดับสูงอยู่แล้วจากการลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ประกอบกับทุนสำรองระหว่างประเทศที่มีจำกัด และเงินทาบที่อ่อนค่าลงต่อเนื่องทำให้สปป.ลาวมีความเสี่ยงสูงในการผิดนัดชำระหนี้

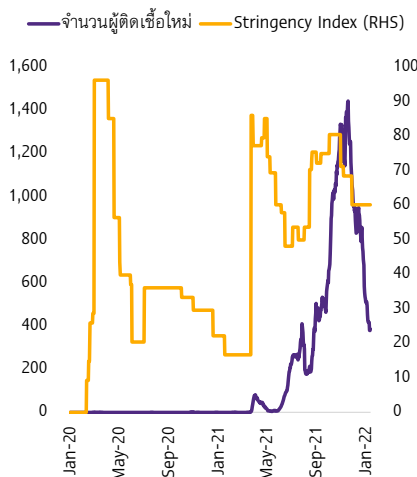
สถานการณ์ COVID-19 ล่าสุดและความคืบหน้าการฉีดวัคซีน

ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2022 สปป.ลาวมีรายงานผู้ติดเชื้อ COVID-19 จำนวน 139,244 ราย หายป่วยแล้ว 134,847 ราย และเสียชีวิตรวม 597 ราย (รูปที่ 1 ซ้ายมือ) โดยจำนวนประชากรที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วอยู่ที่ 58% และได้รับวัคซีนเข็มแรกอยู่ที่ 8% (รูปที่ 1 กลาง) ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม จำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ในสปป.ลาวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการแพร่ระบาดภายในประเทศ แต่เริ่มมีสัญญาณการชะลอตัวตั้งแต่เดือนมกราคม โดยสปป.ลาวยังคงใช้มาตรการ lockdown บางส่วนต่อเนื่อง จำกัดจำนวนการชุมนุมไม่เกิน 50 คนและปิดธุรกิจสถานบันเทิง ทั้งนี้ธุรกิจที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้จะต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ซึ่งรวมถึงการฉีดวัคซีนให้แก่พนักงานและการเว้นระยะห่างทางสังคม จากจำนวนผู้ติดเชื้อที่เริ่มลดลง ภาครัฐได้ผ่อนปรนมาตรการ lockdown ในบางพื้นที่ที่มีอัตราการติดเชื้อต่ำ ส่งผลให้ข้อมูลการเคลื่อนไหวของประชากร (Mobility Data) พื้นที่ใกล้เคียงระดับก่อนเกิดการระบาด (รูปที่ 1 ขวามือ) ขณะเดียวกัน ความคืบหน้าการฉีดวัคซีนเป็นไปได้อย่างค่อนข้างช้าและยังต่ำกว่าอัตราส่วนที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ได้ (ที่ประมาณ 70% ของประชากร) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากจำนวนวัคซีนที่ไม่เพียงพอ ดังนั้น สปป.ลาวมีแนวโน้มคงมาตรการควบคุมในระยะสั้น อย่างไรก็ตาม หากสปป.ลาวได้รับวัคซีนเพิ่มขึ้นในปีและเริ่มการฉีดวัคซีนให้กับเด็กอายุ 6 ปีขึ้นไป รัฐบาลอาจสามารถผ่อนคลายมาตรการ lockdown ได้เพิ่มเติม และคาดว่าเศรษฐกิจจะฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากยังคงมีปัจจัยกดดันจากผลกระทบของแผลเป็นทางเศรษฐกิจ

รูปที่ 1 : สปป.ลาวได้ผ่อนคลายมาตรการ lockdown ในบางพื้นที่ ตามจำนวนผู้ติดเชื้อที่ทยอยลดลง ส่งผลให้การเคลื่อนไหวของประชากรพื้นที่ใกล้เคียงระดับก่อนการระบาด

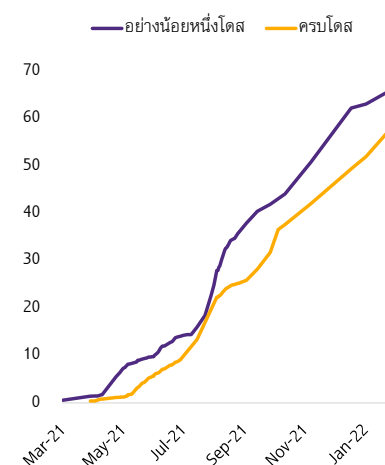
จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันและ Stringency Index

หน่วย : ราย (7DMA) หน่วย : ดัชนี (100 = เข้มงวดที่สุด)

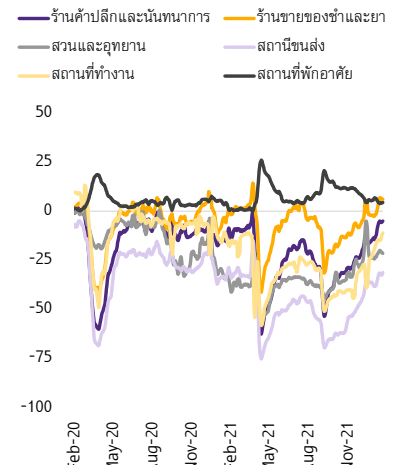
สัดส่วนประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีน

หน่วย : % ของประชากรทั้งหมด

Google Community Mobility Data

หน่วย : % การเปลี่ยนแปลงจากระดับฐาน (7DMA)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO Oxford Our World in Data และ Google

อุปสงค์ภายนอก

การส่งออกของสปป.ลาวมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวตามเศรษฐกิจจีนที่ชะลอตัว แต่มีปัจจัยบวกจากการส่งออกไฟฟ้าที่คาดว่าจะยังคงเติบโตต่อเนื่อง และอุปสงค์จากไทยและเวียดนามที่ฟื้นตัว โดยในช่วง 3 ไตรมาสแรก ของปี 2021 การส่งออกสปป.ลาวขยายตัว 32.0%YOY (ในรูปสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐตามดุลบัญชีเดินสะพัด) ทั้งนี้การส่งออกไปยังจีนคาดว่าจะชะลอตัว เนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน อย่างไรก็ตาม การเปิดใช้ทางรถไฟจีน-สปป.ลาวจะเป็นปัจจัยบวกต่อการส่งออกของสปป.ลาว ซึ่งจะส่งเสริมการขนส่งระหว่างทั้งสองประเทศ ขณะที่การส่งออกไปยังไทยและเวียดนามคาดว่าจะเติบโตต่อเนื่องเนื่องจากเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศฟื้นตัวหลังผ่อนคลายมาตรการ lockdown เพื่อควบคุมการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์เดลตาในปี 2021 เมื่อพิจารณาจากแนวโน้มค่า การส่งออกไฟฟ้าคาดว่าจะยังขยายตัวได้ต่อเนื่องด้วยแรงสนับสนุนจากความต้องการไฟฟ้าในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การส่งออกวัตถุดิบอุตสาหกรรมและเครื่องใช้ไฟฟ้ามีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม การส่งออกของสปป.ลาวยังคงเผชิญความเสี่ยงที่อาจทำให้การขนส่งสินค้าผ่านด่านชายแดนชะงักงันได้ และ 2) ราคาเชื้อเพลิงที่พุ่งสูงขึ้นซึ่งจะทำให้ต้นทุนค่าขนส่งของธุรกิจส่งออกเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้กำไรลดน้อยลง

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) คาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2022 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน BRI ของจีนและการลงทุนในภาคพลังงาน แต่ยังคงมีความเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง การเปิดทางรถไฟจีน-สปป.ลาวในเดือนธันวาคม 2021 จะช่วยส่งเสริมความน่าลงทุนของสปป.ลาวสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ทั้งจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มเติมจากจีน (เช่น ทางด่วนเวียงจันทน์-บ่อเต็น) และการลงทุนของบริษัทต่างชาติที่ต้องการการเชื่อมกับจีน ทางรัฐบาลเองได้วางแผนเพิ่มการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น การลงทุนและก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของสปป.ลาวคาดว่าจะเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมพลังงานของสปป.ลาวที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้ดี เนื่องจากความต้องการพลังงานในภูมิภาคยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยรัฐบาลตั้งเป้าเพิ่มการส่งออกไฟฟ้า รวมถึงการเปิดตลาดใหม่อย่างสิงคโปร์ การก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ โซลาร์ฟาร์ม และทุ่งกังหันลมหลายโครงการในแผนงานคาดว่าจะได้รับเงินลงทุนบางส่วนจากนักลงทุนต่างชาติ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของ FDI ยังคงเผชิญความเสี่ยง จากปัจจัยด้านลบต่าง ๆ ทั้งจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ซึ่งเป็นประเทศผู้ลงทุนหลักของสปป.ลาว ที่อาจส่งผลให้การลงทุนจากจีนลดลง, การระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ทำให้รัฐบาลไม่สามารถควบคุมได้ทันการณ์และยังคงต้องจำกัดการเดินทางต่อไป ซึ่งจะกระทบต่อความเชื่อมั่นนักลงทุนต่างชาติ ประกอบกับอันดับความน่าเชื่อถือของสปป.ลาวที่อยู่ในกลุ่มเก็งกำไร (Moody's: Caa2, Fitch Ratings: CCC) ทำให้นักลงทุนชาวต่างชาติอาจลังเลที่จะลงทุนในโครงการใหม่ในสปป.ลาวเนื่องจากมีปัจจัยเสี่ยงสูง สุดท้าย การก่อสร้างเขื่อนผลิตไฟฟ้าบางแห่งยังก่อให้เกิดความกังวลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจทำให้การก่อสร้างล่าช้าออกไปจากกำหนดการเดิมที่คาดไว้

การท่องเที่ยวของสปป.ลาวคาดว่าจะฟื้นตัวตามแผนการเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบแล้วในปี 2022 แต่จะเป็นไปอย่างช้า ๆ โดยจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มต่ำกว่าตัวเลขก่อนการระบาดของ COVID-19 อยู่มาก ณ ปัจจุบัน นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว และแสดงผลตรวจที่เป็นลบภายในระยะเวลา 72 ชั่วโมงก่อนการเดินทางและรับการตรวจ COVID-19 อีกครั้งเมื่อเดินทางถึง ประกอบกับมีประกันการเดินทางอย่างน้อย 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ สำนักข่าว Vientiane Times รายงานว่านักท่องเที่ยวต่างชาติอาจต้องให้ความร่วมมือในการถูกติดตามระหว่างเดินทางในสปป.ลาว และต้องจองที่พักและการเดินทางที่ได้รับการอนุญาตจากทางการ ทั้งนี้แม้ว่าแผนการเปิดประเทศจะเป็นปัจจัยบวกให้แก่ภาคการท่องเที่ยว แต่การฟื้นตัวอย่างเต็มที่อาจเป็นไปได้ยากในระยะสั้น เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการ โดยการฉีดวัคซีนครอบคลุม 60% ของประชากรทั้งหมดยังไม่เพียงพอในการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ได้ ขณะที่สปป.ลาวได้เปิดแคมเปญสำหรับการท่องเที่ยว เช่น เวียงจันทน์และหลวงพระบาง ที่มีอัตราการฉีดวัคซีนสูง และไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่อื่นในระยะแรก นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวต่างชาติอาจลังเลที่จะเดินทางเข้าสปป.ลาวจากการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีน ซึ่งถูกจำกัดการเดินทางข้ามชายแดนอย่างเข้มงวด ในระยะยาวภาคการท่องเที่ยวคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากทางรถไฟจีน-สปป.ลาวซึ่งช่วยยกระดับการเชื่อมต่อภายในภูมิภาค จีน - สปป.ลาวน่าจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังสปป.ลาวมากขึ้น

อุปสงค์ภายในประเทศ

อุปสงค์ภายในประเทศคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในปี 2022 แต่ยังคงได้รับแรงกดดันจากแผลเป็นทางเศรษฐกิจจากมาตรการ lockdown ในช่วงที่ผ่านมา เมื่อการฉีดวัคซีนครอบคลุมจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในปี 2022 รัฐบาลอาจสามารถผ่อนคลายมาตรการควบคุมต่าง ๆ ได้เพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับแผนการเปิดประเทศสำหรับนักท่องเที่ยวที่ฉีดวัคซีนครบแล้ว ทั้งสองปัจจัยดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศผ่านความเชื่อมั่นผู้บริโภคและอัตราการจ้างงานที่ปรับตัวดีขึ้น นอกจากนี้ การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เหลือ 7% จากเดิม 10% จะยังเป็นอีกปัจจัยกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศในปี นี้ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศอาจชะลอตัวลงได้จากความเสี่ยงด้านต่ำ ดังนี้ 1) ความล่าช้าในการฉีดวัคซีนและการระบาดของ COVID-19 ที่ยืดเยื้อโดยเฉพาะการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนทำให้รัฐบาลกลับมาใช้มาตรการ lockdown อีกครั้ง และส่งผลลบต่อการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศ 2) อัตราการว่างงานที่มีแนวโน้มคงอยู่ในระดับสูงตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างช้า โดยกระทรวงแรงงานของสปป.ลาวรายงานว่า มีแรงงานราว 500,000 คนที่ว่างงาน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 13% ของจำนวนแรงงานทั้งหมด แรงงานสปป.ลาวในต่างประเทศก็อาจประสบปัญหาการ

เดินทางไปทำงานหากรัฐบาลปิดด่านชายแดนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอน ส่งผลให้รายได้จากเงินส่งกลับประเทศลดลงได้ 3) ความสามารถในการใช้นโยบายการคลังที่จำกัดทำให้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังมีขนาดเล็กและไม่เพียงพอในการสนับสนุนภาคธุรกิจและแรงงานที่ขาดรายได้ ซึ่งจะส่งผลเป็นทางเศรษฐกิจมีความรุนแรงขึ้นอีกในระยะข้างหน้า และ 4) แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมากำลังซื้อของผู้บริโภคที่ซบเซาทำให้เงินเฟ้ออยู่ในระดับที่ไม่น่าเป็นห่วง แต่แรงกดดันเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นจากการอ่อนค่าของเงินกีบจะส่งผลให้ราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้น และเมื่อประกอบกับแนวโน้มราคาพลังงานและอาหารในตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เงินเฟ้อของสปป.ลาวที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอาจชะลอการฟื้นตัวของอุปสงค์ในประเทศได้

นโยบายการคลังและการเงิน

ภาระหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศสูง ประกอบกับช่องทางในการระดมทุนที่จำกัด เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อการออกนโยบายการคลังและแนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจสปป.ลาวในระยะข้างหน้า ด้วยความสามารถทางการคลังที่จำกัด มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังในช่วงการระบาดของ COVID-19 ที่ผ่านมามีขนาดเล็ก เพียง 0.1% ของ GDP จากการคำนวณของ IMF ณ เดือนตุลาคม 2021 (รูปที่ 2) มาตรการต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือแรงงานในระบบประกันสังคมที่ถูกเลิกจ้างคาดว่าจะไม่เพียงพอทั้งในด้านขนาด (ด้วยงบประมาณที่จำกัด) และความครอบคลุม (แรงงานนอกระบบมีขนาดใหญ่และไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือได้) โดยในเดือนพฤศจิกายน รัฐบาลประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจมูลค่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว 0.5% ของ GDP) เพื่อสนับสนุนการผลิตภายในประเทศ โดยงบประมาณดังกล่าวเป็นการกู้ยืมจากต่างชาติ นอกจากนี้ สปป.ลาวได้ปรับลดอัตรา VAT ลงสู่ 7% ตั้งแต่เดือนมกราคม 2022 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมในอนาคตคาดว่าจะยังคงมีขนาดเล็กเนื่องจากสปป.ลาวเผชิญความยากลำบากในการระดมทุน อันดับความน่าเชื่อถือของสปป.ลาวที่จัดอยู่ในกลุ่มเก็งกำไร (speculative) ทำให้ต้นทุนการกู้ยืมสูง ขณะที่ตลาดการเงินในประเทศยังมีขนาดเล็ก ดังนั้น สปป.ลาวน่าจะยังคงพึ่งพาเงินอัดฉีดจากจีนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ IMF คาดการณ์ว่าหนี้สาธารณะของสปป.ลาวจะสูงถึง 71.6% ของ GDP ในปี 2022 ซึ่งเป็นระดับสูงสุดในกลุ่มประเทศ CLMV โดยบางส่วนเป็นผลจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ เช่น ทางรถไฟจีน-สปป.ลาวที่มีมูลค่าถึง 5.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่ง AidData คาดว่าสปป.ลาวจะต้องแบกรับภาระหนี้กว่า 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และอาจมากกว่านั้นหากทางรถไฟทำกำไรน้อยกว่าคาดการณ์ ทั้งนี้ในระยะข้างหน้า สปป.ลาววางแผนที่จะลดภาระหนี้ด้วยการลงทุนในโครงการที่ให้ผลตอบแทนสูง การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ และการเพิ่มรายรับจากหลายภาคส่วน อย่างไรก็ตาม อาจเป็นไปได้ยากหลังใช้มาตรการลดภาษี มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังขนาดเล็กอาจไม่เพียงพอในการสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และความสามารถทางการคลังที่จำกัดจะซ้ำเติมเศรษฐกิจที่ยังคงอ่อนแอจากการระบาดของ COVID-19 และการ lockdown

รูปที่ 2 : นโยบายการคลังและการเงินในสปป.ลาว

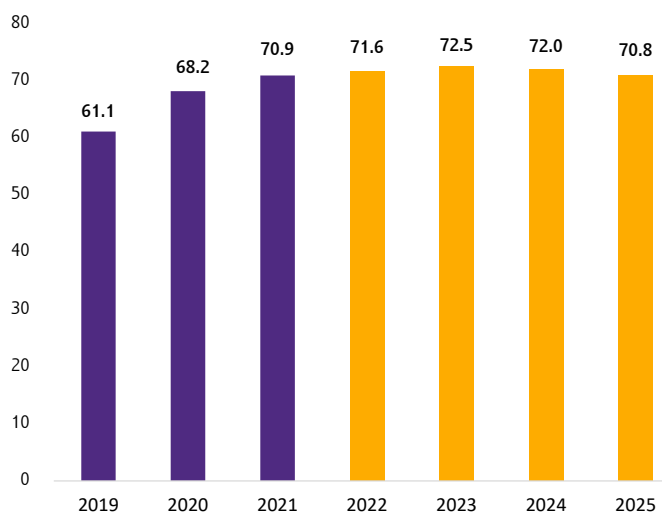
นโยบาย	รายละเอียด
การคลัง	1) ลูกจ้าง (ทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐ) ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5 ล้านกีบต่อเดือน จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ระหว่างเดือน เม.ย. - มิ.ย. 2020 2) ยกเว้นภาษีเงินได้ระหว่างเดือนเม.ย.-มิ.ย. 2020 สำหรับธุรกิจที่มีรายรับระหว่าง 50-400 ล้านกีบ 3) ขยายเวลาการยื่นภาษีสำหรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นเวลา 3 เดือน (2020) 4) ขยายเวลาการเสียภาษีถนน (road tax) ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2020 5) เลื่อนการจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมของภาคธุรกิจเป็นเวลา 3 เดือน (2020) 6) ขยายเส้นตายการยื่นรายงานการเงินประจำปีสำหรับธุรกิจถึงวันที่ 30 เมษายน 2020 7) ยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าที่ใช้ในการควบคุมการระบาดของ COVID-19 8) ให้เงินสมทบ 500,000 กีบสำหรับผู้ว่างงานที่อยู่ในโครงการประกันสังคม 9) โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับธุรกิจ SME มูลค่ารวม 2 แสนล้านกีบผ่านธนาคารพาณิชย์ พร้อมวางแผนสินเชื่อเบี้ยต่ำเพิ่มเติมมูลค่า 1.8 ล้านล้านกีบสำหรับการฟื้นตัวหลังช่วง COVID-19 10) โครงการกระตุ้นการผลิตภายในประเทศมูลค่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ 11) ลดภาษีมูลค่าเพิ่มเหลือ 7% จากเดิม 10%
การเงิน	1) ลดอัตราส่วนเงินสำรองขั้นต่ำเป็น 8% สำหรับเงินฝากสกุลต่างประเทศ และ 4% สำหรับเงินฝากสกุลกีบ 2) ส่งเสริมให้อาคารปรับโครงสร้างสินเชื่อสำหรับอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบ โดยในเดือนพฤษภาคม 2021 ธนาคารกลางสปป.ลาวได้ออกคำสั่งให้อาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินไม่ไคร่ไฟแนนซ์ขยายเวลาการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ยไปเป็นเวลาสามเดือน (ระหว่างพ.ค. - ก.ค. 2021) 3) ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2017 โดยลดลง 1% (อัตราดอกเบี้ยใหม่ : 3% สำหรับสินเชื่อ < 1 สัปดาห์, 4% สำหรับสินเชื่อ > 1 สัปดาห์ และ 9% สำหรับสินเชื่อระยะเวลา 2 สัปดาห์ - 1 ปี)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักข่าวท้องถิ่นและสำนักข่าวต่างประเทศ

รูปที่ 3 : การหนี้สาธารณะของสปป.ลาวมีแนวโน้มคงอยู่ในระดับสูงในระยะต่อไป พร้อมกับการขาดดุลการคลังต่อเนื่อง

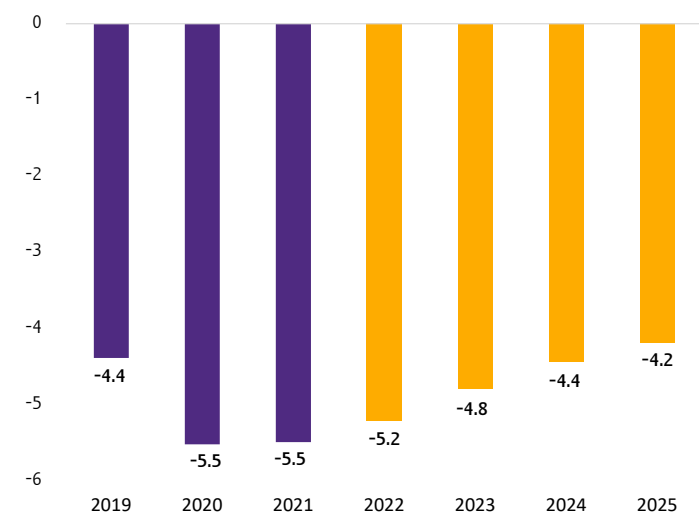
ประมาณการระดับหนี้สาธารณะ (รัฐบาลกลาง) โดย IMF

หน่วย : % ของ GDP

ประมาณการขาดดุลการคลังโดย IMF

หน่วย : % ของ GDP

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ IMF

ตลาดการเงิน

เงินกีบอ่อนค่าลง 21.1% เมื่อเทียบกับดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปีที่ผ่านมา (ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์) ซึ่งเพิ่มแรงกดดันอย่างมากต่อความสามารถในการชำระหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศและเงินเฟ้อ การเติบโตของเศรษฐกิจสปป.ลาวที่ชะงักงันจากมาตรการ lockdown ที่ยืดเยื้อ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด อันดับความน่าเชื่อถือของประเทศที่อยู่ในกลุ่ม speculative เนื่องจากภาระหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศในระดับสูง และนโยบายการเงินของสหรัฐฯ ที่เริ่มตึงตัว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เงินกีบอ่อนค่า แม้ว่าในปี 2022 เศรษฐกิจสปป.ลาวอาจฟื้นตัวได้ แต่ปัจจัยอื่น ๆ ยังคงสร้างแรงกดดันให้เงินกีบมีแนวโน้มอ่อนค่าลงอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อ Fed ส่งสัญญาณปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยนโยบายหลายครั้งในปีนี้ ทั้งนี้เงินกีบที่อ่อนค่าทำให้ภาระการชำระหนี้ในสกุลเงินต่างประเทศของสปป.ลาวสูงขึ้น ซึ่งเพิ่มความเสี่ยงความสามารถในการชำระหนี้ของสปป.ลาว ท่ามกลางภาวะทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ (เท่ากับมูลค่านำเข้า 2.2 เดือน ณ เดือนสิงหาคม 2021) และการดำเนินงบประมาณขาดดุลภายใต้ช่องทางการระดมทุนที่จำกัด นอกจากนี้ การอ่อนค่าของเงินกีบทำให้ราคาสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้น พร้อมกับราคาพลังงานและอาหารในตลาดโลกที่สูงขึ้น เร่งให้เงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้น และส่งผลกระทบโดยตรงต่อการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศที่ซบเซาอยู่แล้วจากการจ้างงานที่ลดลง ยิ่งไปกว่านั้น ธนาคารกลางสปป.ลาวอาจต้องใช้นโยบายการเงินตึงตัวเพื่อรับมือกับเงินเฟ้อ ในขณะที่เศรษฐกิจโดยรวมยังไม่สามารถฟื้นตัวเต็มที่จากผลกระทบของมาตรการ lockdown ที่ผ่านมาได้

Laos' Key Indicators

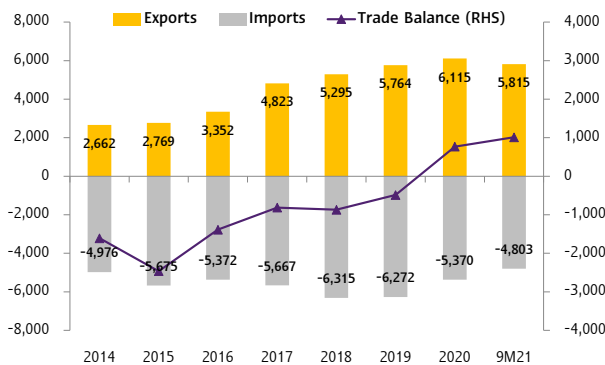
Domestic Demand	Unit	2016	2017	2018	2019	2020P	2021F	2022F
Real GDP	% YOY	7.0	6.8	6.3	5.5	-0.5	2.3	4.0
Consumer price index (average)	%	1.6	0.8	2.0	3.3	5.1	4.9	3.7
Current account balance	% of GDP	-11.0	-11.1	-13.0	-9.1	-4.4	-6.2	-6.9
Policy rate (end of period)	%	4.3	4.0	4.0	4.0	3.0	3.0	-

Sources: International Monetary Fund (IMF) and Lao Authorities, EIC Analysis

การส่งออกขยายตัวสูงในปี 2021 และมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในปี 2022 แต่ในอัตราที่ชะลอลง

การค้าต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

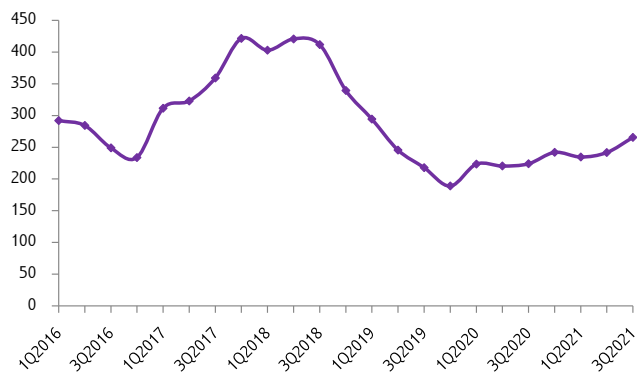

Sources: Bank of the Lao PDR and Lao Trade Portal

FDI คาดว่าจะฟื้นตัวต่อเนื่องตามการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากจีนและการลงทุนในโครงการพลังงานหมุนเวียน

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 4 ไตรมาส)

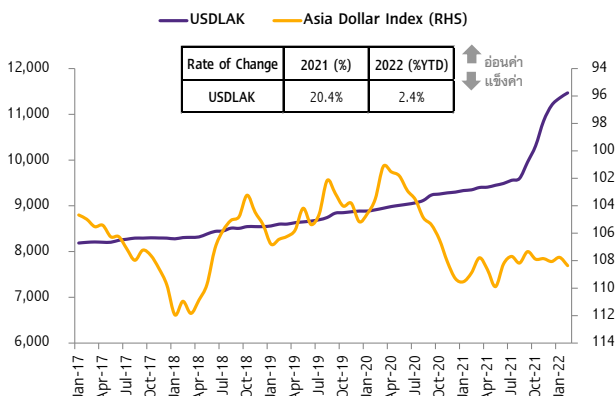
Sources: Bank of the Lao PDR

ค่าเงินกับอัตราดอกเบี้ยดอลลาร์สหรัฐอย่างมีนัย ซึ่งเป็นการเสี่ยงต่อการชำระหนี้ต่างประเทศและอัตราเงินเฟ้อ

USD/LAK และ ADXY

หน่วย : USD / LAK

หน่วย : ดัชนี

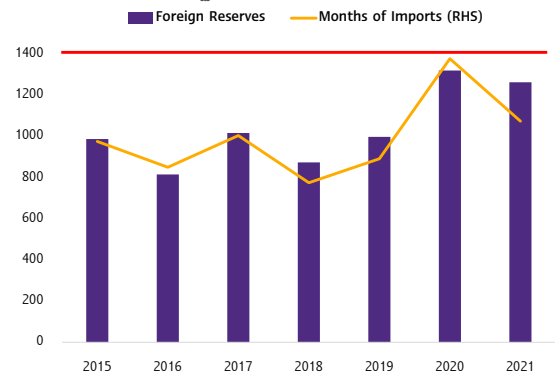
Sources: Bloomberg (as of February 21st, 2022)

เงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่ต่ำเป็นความเสี่ยงต่อการชำระหนี้ต่างประเทศท่ามกลางการอ่อนค่าของเงินกีบ

เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

หน่วย : เดือน

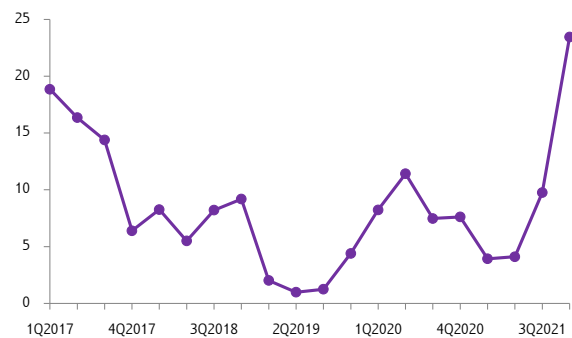

Sources: IMF

อัตราการขยายตัวของสินค้าภายในประเทศเร่งตัวขึ้นในไตรมาสสุดท้ายของปี 2021 ตามการผ่อนคลาย lockdown

มูลค่าสินค้าภายในประเทศ (รายไตรมาส)

หน่วย : %YOY

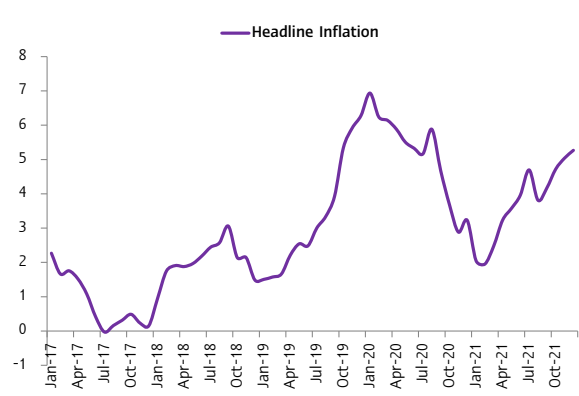

Sources: Bank of the Lao PDR

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเร่งตัวขึ้นจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว ราคาพลังงานที่สูงขึ้น และการอ่อนค่าของเงินกีบ

อัตราเงินเฟ้อ

หน่วย : %YOY

Sources: Lao Statistics Bureau

เมียนมา

ภาพรวมเศรษฐกิจ

Facts and Figures

Population (2020)	54.41 million
Labor force (2020)	22.95 million
GDP (2020)	USD 78.92 billion
GDP per capita (2020)	USD 1,450.47
GDP by sector (2020)	Agriculture: 20.9%, Industry: 38.6%, Services: 40.5%
Top exports (2020)	Textiles 27%, Natural Gas 20%

ประเด็นที่ต้องจับตา

การส่งออกระยะขาด (CDM)
และสถานการณ์ทางการเมือง

เสถียรภาพการคลังและการเงินท่ามกลาง
เศรษฐกิจที่หดตัวรุนแรง

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจปีงบประมาณ 2021/2022 (ตุลาคม 2021-กันยายน 2022)

EIC คาดเศรษฐกิจเมียนมาพลิกกลับมาฟื้นตัวได้เล็กน้อยที่ 0.5% ในปีงบประมาณ 2021/2022 หลังคาดว่าจะหดตัว -18% ในปีงบประมาณ 2020/2021 เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และความไม่แน่นอนทางการเมือง กิจกรรมทางเศรษฐกิจเมียนมามีแนวโน้มฟื้นตัวตามตัวเลขผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่ค่อย ๆ ลดลง และภาวะเศรษฐกิจชะงักงันที่เริ่มคลี่คลายในบางภาคส่วน โดยการฟื้นตัวของกิจกรรมในภาคการผลิตจะส่งเสริมการส่งออกและการจ้างงาน ขณะเดียวกัน เศรษฐกิจเมียนมาอาจได้รับประโยชน์จากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับจีนที่แข็งแกร่งขึ้นผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของจีน อย่างไรก็ตาม แนวโน้มเศรษฐกิจเมียนมายังคงเผชิญความไม่แน่นอนสูงและความเสี่ยงด้านค่าเงินที่สำคัญ ประการแรก เมียนมาคาดว่าจะเผชิญความเสี่ยงด้านเสถียรภาพทางการเงินและการเงินจากการเก็บรายได้ที่ลดลง และการขาดแหล่งเงินทุน ขณะที่ภาวะการขาดแคลนเงินสด โดยเฉพาะสกุลเงินต่างประเทศ จะยังคงเป็นปัญหาในระยะสั้น นอกจากนี้ ธนาคารอาจมีความลังเลในการปล่อยเงินกู้เนื่องจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจสูง ประการที่สอง ต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงขึ้นตามราคาพลังงานโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นและเงินจัดที่อ่อนค่ารุนแรงตั้งแต่เริ่มรัฐประหาร ด้านต้นทุนค่าขนส่งก็คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของเศรษฐกิจด้วย จากต้นทุนตู้คอนเทนเนอร์ที่แพงขึ้นและการปิดด่านชายแดน ประการที่สาม การจ้างงานอยู่ในระดับต่ำมาก และแรงงานจำนวนมากขาดรายได้ เนื่องจากการปิดตัวของธุรกิจและการลดเงินเดือน ประการที่สี่ ความเสี่ยงด้านมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจยังคงอยู่ท่ามกลางสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่มีท่าทีดีขึ้นในเร็ววัน และประการสุดท้าย การระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนสร้างความท้าทายต่อเศรษฐกิจเมียนมาที่ระบบสาธารณสุขมีความเปราะบางประกอบกับอัตราการฉีดวัคซีนต่ำ ซึ่งอาจส่งผลให้การปิดด่านชายแดนและมาตรการควบคุมอื่น ๆ ถูกขยายเวลาออกไป

แพลตฟอร์มทางเศรษฐกิจของเมียนมาคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อความยืดหยุ่นของเศรษฐกิจในระยะยาว การระบาดของ COVID-19 และการรัฐประหารจะสร้างแรงกดดันต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์และความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจถูกทำลายลง โดย UN รายงานว่าประชากรเมียนมาครึ่งหนึ่งอาจตกอยู่ในภาวะยากจน ซึ่งเป็นผลจากการหดตัวรุนแรงของเศรษฐกิจ ประกอบกับความเสียหายของโครงสร้างพื้นฐานในประเทศจะทำให้การชะลอตัวของเศรษฐกิจยืดเยื้อออกไปได้ นอกจากนี้ การเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของเมียนมาที่ลดลงทั้งด้านการค้าและการลงทุนอาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพของแรงงานและเทคโนโลยี ทั้งนี้บริษัทต่างชาติหลายแห่งประกาศเลิกกิจการในเมียนมาแล้ว จากวิกฤตต่าง ๆ ขณะที่ความไม่แน่นอนที่ยืดเยื้อคาดว่าจะเพิ่มความรุนแรงของแพลตฟอร์มทางเศรษฐกิจเมียนมา

สถานการณ์ทางการเมืองและมาตรการคว่ำบาตรล่าสุด

ความรุนแรงและการสลายการชุมนุมทั่วประเทศดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ประชาชนยังคงจัดการประท้วงและขบวนการอารยะขัดขืนในเมืองใหญ่ ๆ ขณะที่กองทัพทหารสลายการชุมนุมอย่างต่อเนื่องและมีการใช้ความรุนแรงในบางครั้ง นอกจากนี้ กองทัพทหารยังเดินหน้าใช้ความรุนแรงกับกลุ่มชาติพันธุ์บริเวณชายแดน โดยกองทัพได้เปิดฉากยิงและทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก นางอองซานซูจี ประธานพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (NLD) ถูกตัดสินจำคุก 6 ปี จากหลายข้อหาโดยล่าสุดกำลังอยู่ในขั้นตอนการสอบสวนเรื่องทุจริตเลือกตั้ง ท่ามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากในประเทศและทั่วโลก สถานการณ์ในเมียนมาที่เพิ่มความรุนแรงขึ้น ส่งผลให้ชาติตะวันตก เช่น สหรัฐฯ สหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักรประกาศมาตรการคว่ำบาตรเพิ่มเติม (รูปที่ 1) แต่มาตรการดังกล่าวมุ่งเป้าไปที่ผู้นำทหารและสมาชิกในครอบครัว และวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทัพเท่านั้น โดยในระยะต่อไป มาตรการคว่ำบาตรน่าจะยังคงจำกัดแค่วิสาหกิจของกองทัพเพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดต่อประชาชนเมียนมาในวงกว้าง นอกจากนี้ สหรัฐฯ และสหภาพยุโรปยังได้หารือเรื่องมาตรการคว่ำบาตรการค้าอาวุธซึ่งอาจจะบังคับใช้ในเร็ววันนี้ ขณะเดียวกัน องค์กรด้านมนุษยธรรมหลายแห่งต่างกดดันให้นานาประเทศคว่ำบาตรอุตสาหกรรมน้ำมันและแก๊สซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญของเมียนมา และล่าสุดทางสหภาพยุโรปได้ประกาศคว่ำบาตร Myanmar Oil and Gas Enterprise แล้ว ขณะเดียวกัน นายกัมพูชาในฐานะประธาน ASEAN ได้เยือนเมียนมาในเดือนมกราคมเพื่อหารือเรื่องการค้าความรุนแรง อย่างไรก็ตาม ความคืบหน้ายังค่อนข้างจำกัด และเมียนมาตัดสินใจไม่ส่งตัวแทนเข้าประชุม ASEAN ในเดือนกุมภาพันธ์ หลังประเทศสมาชิกได้เชิญตัวแทนจากเมียนมาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองมาร่วมประชุมด้วย

รูปที่ 1 : มาตรการคว่ำบาตรและทำกิจของประเทศคู่ค้าหลัก

ประเทศ	ทำที่ต่อสถานการณ์ในเมียนมา	สัดส่วนการส่งออก (ปี 2020)	สัดส่วน FDI ที่ได้รับการอนุมัติ (FY2019/2020)
สหรัฐฯ	- มาตรการคว่ำบาตรที่บังคับใช้ : - กระทรวงการคลังสหรัฐฯ :อายัดสินทรัพย์ผู้บัญชาการทหารระดับสูง สมาชิกในครอบครัว และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเมียนมา รวมถึงตัดการเข้าถึงกองทุน 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของผู้นำทหารในสหรัฐฯ พร้อมทั้งสั่งห้ามบุคคลสัญชาติสหรัฐฯ หรืออยู่ในสหรัฐฯ ทำธุรกิจรวมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนายพลและหน่วยงานเมียนมาที่ถูกสหรัฐฯ คว่ำบาตร - USAID ถอนเงินช่วยเหลือรัฐบาลเมียนมามูลค่า 42.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และให้การสนับสนุนประชาชนชาวเมียนมาแทน - คงเงินสนับสนุนประชาชนเมียนมามูลค่า 69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ผ่าน bilateral program ซึ่งรวมถึงการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขเพื่อรับมือกับสถานการณ์ COVID-19 - กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ : ห้ามการส่งออกสินค้าสหรัฐฯ ที่มีความอ่อนไหวและต้องใช้ใบอนุญาตพิเศษให้รัฐบาลและหน่วยงานของกองทัพเมียนมา คำสั่งนี้อาจกระทบครอบคลุมทุกรายการสินค้าส่งออกของสหรัฐฯ ได้ในอนาคต	5%	1%
สหภาพยุโรป	- มาตรการคว่ำบาตรที่บังคับใช้ : - ห้ามการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับผู้บัญชาการทหารระดับสูงและรัฐวิสาหกิจของเมียนมา - อายัดสินทรัพย์ของบุคคลและหน่วยงานเมียนมาที่ถูกคว่ำบาตร - ห้ามประชาชนสหภาพยุโรปให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บุคคลและหน่วยงานเมียนมาที่ถูกคว่ำบาตร - ห้ามการส่งออกสินค้าให้แก่กองทัพเมียนมา - สหภาพยุโรปยังคงเปิดช่องทางสำหรับการเจรจาเกี่ยวกับเมียนมาและหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง - สหภาพยุโรปจะทบทวนพิจารณาสิทธิพิเศษทางการค้ากับเมียนมาแต่มีความเป็นไปได้ที่จะไม่ตัดสิทธิใด ๆ เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อแรงงานในธุรกิจท่องเที่ยวมากกว่าธุรกิจของกองทัพ รวมถึงการพิจารณาระงับโครงการช่วยเหลือเมียนมา	16%	19% (รวม UK)
จีน	- จีนยังคงทำที่เป็นกลาง เห็นได้จากการเลื่อนการแถลงการณ์ร่วมกับ UN เพื่อประณามรัฐประหารในเมียนมา (ซึ่งเป็นขั้นแรกก่อนการคว่ำบาตร) - จีนยังคงความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายในเมียนมาเพื่อรักษาผลประโยชน์ของจีนในด้านการพัฒนาประเทศ - ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์เมียนมา (ซึ่งเชื่อมต่อกับมหาสมุทรอินเดีย เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับโครงการ BRI	32%	11%
ญี่ปุ่น	- แม้ว่าญี่ปุ่นจะร่วมกับกลุ่มประเทศ G-7 ประณามกองทัพเมียนมา แต่ท่าทีของญี่ปุ่นยังไม่รุนแรง โดยระงับโครงการความช่วยเหลือใหม่แก่เมียนมาแต่เสียงการใช้คำว่าคว่ำบาตร - บริษัทสัญชาติญี่ปุ่นบางแห่งยุติความสัมพันธ์และการทำธุรกิจกับกองทัพเมียนมาและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเมียนมา	7%	3%
สิงคโปร์	- แม้ว่าที่ประชุมอาเซียนจะมีมติไม่แทรกแซงเรื่องภายในของเมียนมา แต่สิงคโปร์แสดงความกังวลอย่างชัดเจนต่อรัฐประหารในเมียนมา (เช่นเดียวกับท่าทีของมาเลเซียและอินโดนีเซีย) - เห็นชอบกับฉันทมติ 5 ข้อของอาเซียนในการหาทางออกจากวิกฤติความรุนแรงในเมียนมา - บริษัทสัญชาติสิงคโปร์บางแห่งตัดความสัมพันธ์กับกองทัพเมียนมาและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเมียนมา	4%	38%
ไทย	- วางตัวเป็นกลาง โดยมองว่าสถานการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องภายในของเมียนมา - เห็นชอบกับฉันทมติ 5 ข้อของอาเซียนในการหาทางออกจากวิกฤติความรุนแรงในเมียนมา	18%	2%

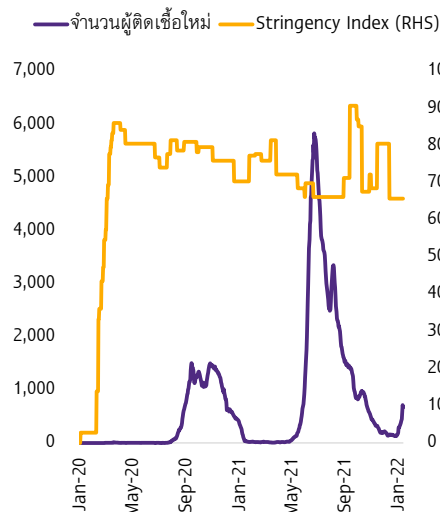
สถานการณ์ COVID-19 และความคืบหน้าการฉีดวัคซีนล่าสุด

ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2022 เมียนมามีรายงานผู้ติดเชื้อ COVID-19 จำนวน 548,357 ราย หายป่วยแล้ว 518,076 ราย และเสียชีวิตรวม 19,311 ราย (รูปที่ 2 ซ้ายมือ) โดยรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อจากการทดลองอย่างชัดเจนหลังจากระดับสูงสุดในเดือนกรกฎาคมเหลือเฉลี่ยราว 200-300 รายต่อวันในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม อย่างไรก็ตาม ได้เริ่มกลับมาเร่งตัวขึ้นอีกครั้งในเดือนกุมภาพันธ์ ทั้งนี้จำนวนผู้ติดเชื้อจริงอาจสูงกว่าตัวเลขของทางการจากการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์และความล้มเหลวในการตรวจหาเชื้อ เนื่องจากความกังวลต่อการสลายการชุมนุม แม้ว่าตัวเลขผู้ติดเชื้อที่ปรับลดลงทำให้รัฐบาลเริ่มผ่อนคลายมาตรการ lockdown แต่การปิดด่านชายแดนและการห้ามเดินทางเที่ยวบินพาณิชย์ยังคงดำเนินต่อไป นอกจากนี้ อัตราการฉีดวัคซีนของเมียนมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกันยายน แต่ประชากรที่ได้รับวัคซีนครบโดสยังคงอยู่ในระดับต่ำที่ 35% ของประชากรทั้งหมด ขณะที่ประชากรที่ได้รับวัคซีน โดสแรกอยู่ที่ 6% (รูปที่ 2 กลาง) กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ประณีตจากการเคลื่อนไหวของประชากร (รูปที่ 2 ขวามือ) พ้นตัวตั้งแต่เริ่มมีการคลายมาตรการ lockdown แต่ยังคงชะงักเนื่องจากความไม่แน่นอนทางการเมือง การขาดแคลนวัคซีนและความไม่ไว้วางใจในวัคซีนที่รัฐบาลจัดหาให้กระทบต่อความคืบหน้าในการฉีดวัคซีนของเมียนมา ในปัจจุบัน เมียนมาได้รับวัคซีนจากจีน อินเดีย รัสเซีย และโครงการ COVAX และคาดว่าจะได้รับส่งมอบวัคซีนเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ความคืบหน้าการฉีดวัคซีนคาดว่าจะดำเนินได้อย่างช้า ๆ จากความกังวลในการสลายการชุมนุมทำให้การสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ล่าช้าออกไป โดยการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนประกอบกับอัตราการฉีดวัคซีนที่ต่ำจะทำให้เมียนมามีความเสี่ยงต่อการระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19 ซึ่งจะซ้ำเติมเศรษฐกิจที่อ่อนแออยู่แล้ว

รูปที่ 2 : จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในเมียนมาเร่งตัวขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ขณะที่อัตราการฉีดวัคซีนยังคงล่าช้า

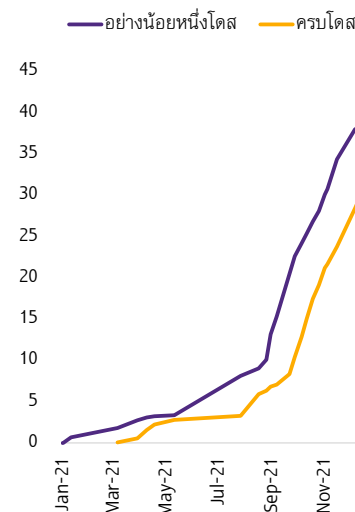
จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันและ Stringency Index

หน่วย : ราย (7DMA) หน่วย : ดัชนี (100 = เข้มงวดที่สุด)

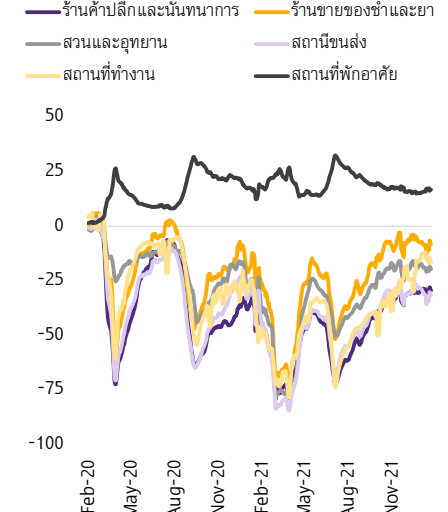
สัดส่วนประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีน

หน่วย : % ของประชากรทั้งหมด

Google Community Mobility Data

หน่วย : % การเปลี่ยนแปลงจากระดับฐาน (7DMA)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO Oxford Our World in Data และ Google

อุปสงค์ภายนอก

การส่งออกในปีงบประมาณ 2021/2022 คาดว่าจะฟื้นตัวเพียงเล็กน้อยเนื่องจากคำสั่งซื้อจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นไม่เพียงพอที่จะลดผลกระทบของการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานและการขนส่ง หลังจากการส่งออกเมียนมาหดตัว -14.9% YOY ในปีงบประมาณ 2020/2021 การส่งออกหดตัวชะลอตัวลงที่ -2.8% YOY ในช่วงวันที่ 1 ตุลาคม 2021 – 4 กุมภาพันธ์ 2022 และคาดว่าจะในระยะข้างหน้า การส่งออกจะได้รับผลบวกจากการฟื้นตัวของภาคการผลิตและเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นจากภาวะชะงักงันก่อนหน้านี้ โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิต (PMI) เดือนมกราคม 2022 ชะลอตัวลงเล็กน้อยสู่ระดับ 48.5 แต่ยังเป็นระดับที่สูงสุดอันดับสองตั้งแต่เดือนกันยายน 2020 สะท้อนถึงการลดลงของยอดคำสั่งซื้อใหม่ที่ชะลอตัวลง และสภาพแวดล้อมในภาคการผลิตที่ดีขึ้นโดยรวม ทั้งนี้ยอดคำสั่งซื้อใหม่มีแนวโน้มกลับมาอย่างค่อยเป็นค่อยไป หากสถานการณ์ทางการเมืองเริ่มมีเสถียรภาพ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของภาคการผลิตคาดว่าจะดำเนินไปได้อย่างจำกัดท่ามกลางเศรษฐกิจที่ชะงักงันในระยะสั้น โรงงานหลายแห่งยังไม่สามารถเปิดสายการผลิตได้เต็มอัตรา เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานและต้นทุนการผลิต รวมถึงราคาวัตถุดิบที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ต้นทุนที่สูงขึ้นจะกระทบภาคการเกษตรเช่นกัน โดยเฉพาะราคาปุ๋ย และทำให้ยอดเก็บเกี่ยว

เพื่อการส่งออกลดลง นอกจากนี้ ความท้าทายด้านการขนส่ง ทั้งจากการขาดแคลนคนขับรถและการปิดด่านชายแดน จะยังดำเนินต่อไปอย่างน้อยในระยะสั้น ส่งผลให้ผู้ส่งออกต้องรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น ทั้งนี้ภาคการส่งออกมีความเสี่ยงด้านต่ำ เนื่องจากคำสั่งซื้อจากต่างประเทศอาจลดลงได้หากความไม่แน่นอนทางการเมืองเพิ่มความรุนแรงขึ้น

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) คาดว่าจะชะงักงันต่อไป เนื่องจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เพิ่มสูงขึ้น แต่การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากจีนอาจช่วยชะลอการลดลงของ FDI โดยรวมได้ มูลค่า FDI ที่ได้รับอนุมัติในปีงบประมาณ 2020/2021 หดตัว -22.3%YOY และหดตัวต่อเนื่องที่ -24.6%YOY ในช่วง 3 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2021/2022 ตามความเชื่อมั่นของนักลงทุนชาวต่างชาติที่ลดลงจากความกังวลด้านเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า และความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์องค์กร โดยบริษัทต่างชาติอย่าง Telenor และ Kirin Holdings ประกาศขายกิจการในเมียนมา หรือ ยุติความสัมพันธ์กับวิสาหกิจที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทัพแล้ว ขณะที่ Chevron และ TotalEnergies ก็ได้ออกการลงทุนออกจากเมียนมาแล้วเช่นกัน หากไม่นับรวมการลงทุนจากจีนมูลค่า 2.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในภาคพลังงานแล้ว มูลค่า FDI ที่ได้รับอนุมัติในปีงบประมาณ 2020/2021 ลดลงถึง -82.6%YOY ทั้งนี้เนื่องจากความเสี่ยงจากมาตรการคว่ำบาตรต่าง ๆ ยังมีอยู่สูง นักลงทุนชาวต่างชาติมีแนวโน้มชะลอการลงทุนและรอดูท่าทีจนกว่าเศรษฐกิจและการเมืองของเมียนมาจะมีเสถียรภาพ ซึ่งเป็นไปได้ยากในระยะสั้น ระดับของเศรษฐกิจเมียนมาก็ยังคาดว่าจะต่ำกว่าตัวเลขปี 2019 มาก ขณะที่รัฐบาลทหารเผชิญความกดดันในประเด็นเรื่องความชอบธรรมต่อเมือง ความเสี่ยงต่อ FDI มีแนวโน้มเป็นไปในด้านต่ำภายใต้ความไม่แน่นอนสูงเนื่องจากความขัดแย้งไม่มีสัญญาณว่าจะยุติลงได้ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยบวกของ FDI ในเมียนมาอาจจะมาจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานจากจีน โดยเมียนมานับเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญที่จีนสามารถเชื่อมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมต่อไปยังมหาสมุทรอินเดียได้ ซึ่งคาดว่าเมียนมาจะผลักดันโครงการต่าง ๆ ของจีนต่อไปท่ามกลาง FDI ที่ลดลงจากประเทศอื่น ๆ

ภาคการท่องเที่ยวจะยังคงอ่อนแอ แม้ว่ารัฐบาลจะมีแผนเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2022 ก็ตาม การปะทะกันอย่างรุนแรงระหว่างกองทัพและประชาชนที่ดำเนินมาต่อเนื่องกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางเข้าเมียนมา นอกจากนี้ โรงแรมและบริษัททัวร์หลายแห่งปิดกิจการเนื่องจากอุปสงค์ด้านการท่องเที่ยวหดตัวรุนแรงหลังจากแพร่ระบาดของ COVID-19 และรัฐประหาร ทำให้การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวเป็นไปได้ยากลำบาก นอกเหนือจากปัจจัยทางการเมืองแล้ว สถานการณ์ COVID-19 ในเมียนมาก็เป็นปัจจัยสำคัญที่กระทบภาคการท่องเที่ยว ด้วยความคืบหน้าในการฉีดวัคซีนที่ล่าช้า และจำนวนประชากรที่ได้รับวัคซีนครบโดสแค่ประมาณ 35% ของประชากรทั้งหมด หากมีการเปิดประเทศ เมียนมาอาจดำเนินการได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป นอกจากนี้ จีนซึ่งประเทศนักท่องเที่ยวสำคัญของเมียนมายังคงดำเนินมาตรการควบคุมด่านชายแดนเข้มงวดเพื่อจำกัดการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวจีน ส่งผลให้ด่านชายแดนระหว่างสองประเทศอาจจำเป็นต้องปิดต่อไปอีกหากมีการระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ (จีนและเมียนมาได้เปิดบางด่านเพื่อการค้าชายแดนแล้ว)

อุปสงค์ภายในประเทศ

อุปสงค์ภายในประเทศคาดว่าจะฟื้นตัวได้เล็กน้อยแต่ยังมีความเสี่ยงด้านต่ำที่มีนัยสำคัญ จากรายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) การจ้างงานและชั่วโมงการทำงานในเมียนมาลดลงอย่างชัดเจนเมื่อเทียบกับตัวเลขในปี 2019 ซึ่งเป็นผลจากการระบาดของ COVID-19 และรัฐประหาร แรงงานจำนวนมากลาออกจากงานเพื่อเข้าร่วมขบวนการอารยะขัดขืน ย้ายถิ่นฐานกลับบ้านเกิดเพื่อเลี่ยงความไม่แน่นอนหรือหางานใหม่เนื่องจากการปิดกิจการและการโดนลดค่าแรง นอกจากนี้ โอกาสในการทำงานต่างประเทศ (เช่นในไทย) ก็มีจำกัด จากการประกาศใช้มาตรการควบคุมด่านชายแดนอีกครั้ง เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของสายพันธุ์โอมิครอน รายได้ที่ลดลงจะกระทบกำลังซื้อของผู้บริโภค เห็นได้จากยอดขายรถยนต์ที่หดตัว -45.8%YOY ในช่วงมกราคม-พฤศจิกายน 2021 (รูปที่ 3 ซ้ายมือ) อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจที่ชะงักงันเริ่มส่งสัญญาณปรับตัวดีขึ้น สะท้อนจาก 1) การเคลื่อนไหวของประชากรปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับที่สูงสุดตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2020 และ 2) ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิตและการหดตัวของผลผลิตในอัตราที่ชะลอลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นในระยะต่อไป (รายละเอียดเพิ่มเติมด้านล่าง) อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศจะเป็นไปได้อย่างช้า ๆ เป็นผลจากแผลเป็นทางเศรษฐกิจที่มีความรุนแรง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งกว่าจะสามารถฟื้นตัวได้อย่างเต็มที่

เงินเฟ้อที่ปรับตัวสูงขึ้นและการขาดแคลนเงินสดเป็นประเด็นที่ต้องจับตามอง อัตราเงินเฟ้อทั่วไปแตะ 9.9%YOY ในเดือนตุลาคม 2021 ซึ่งแม้ว่าจะยังคงต่ำกว่าระดับสูงสุดที่ 10.9%YOY ในเดือนกรกฎาคม 2019 แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า โดยเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากราคาพลังงานโลกที่สูงขึ้น ประกอบกับเงินจัดที่อ่อนค่ารุนแรง ทั้งนี้เงินเฟ้อในระดับสูงจะกระทบต่ออุปสงค์และกำลังซื้อของผู้บริโภคภายในประเทศได้ นอกจากนี้ เมียนมายังเผชิญภาวะขาดแคลนเงินสดในภาคธนาคาร ส่งผลให้ธนาคารต้องจำกัดวงเงินเบิกถอน ซึ่งทำให้อุปสรรคทางการเงินและสภาพคล่องของทั้งภาคธุรกิจและประชาชนหยุดชะงัก

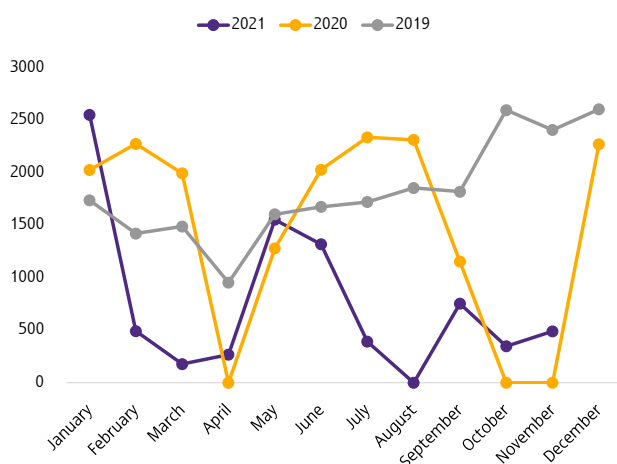
กิจกรรมทางธุรกิจเริ่มส่งสัญญาณฟื้นตัว แต่ยังคงได้รับแรงกดดันจากหลายปัจจัย ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิต (PMI) อยู่ในระดับ 48.5 ในเดือนมกราคม 2022 ซึ่งแม้ว่าจะยังอยู่ในช่วงหดตัวตั้งแต่เดือนตุลาคม 2020 แต่นับว่าเป็นระดับที่สูงที่สุดอันดับสองนับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2020 (53.2) ผลสำรวจยังแสดงให้เห็นว่าผลผลิต ยอดคำสั่งซื้อ และการจ้างงานมีการหดตัวที่ชะลอลงตามแนวโน้มภาคการผลิตที่ปรับตัวดีขึ้นโดยรวม ขณะที่ความเชื่อมั่นในอนาคตของผู้ประกอบการได้ฟื้นตัวจากจุดต่ำสุดแล้ว นอกจากนี้ จำนวนบริษัทจดทะเบียนใหม่กลับ

มามีเสถียรภาพ ด้วยจำนวนบริษัทจดทะเบียนใหม่ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2021 สูงกว่าตัวเลขระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2021 แล้ว อย่างไรก็ตาม จำนวนบริษัทจดทะเบียนลดลง -46.9%YOY สำหรับทั้งปี 2021 ขณะที่ในเดือนมกราคม 2022 ยังหดตัวต่อเนื่องที่ -21.6%YOY (รูป 3 ขวามือ)สะท้อนถึงความอ่อนแอของสภาพแวดล้อมการทำธุรกิจในเมียนมา แม้ว่าปัจจัยหลายอย่างจะเริ่มส่งสัญญาณบวกต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ แต่เมียนมายังคงต้องเฝ้าระวังความเสี่ยง ดังต่อไปนี้ 1) ต้นทุนสูงขึ้นอย่างมากทั้งจากราคาวัตถุดิบที่แพงและเงินจัดที่อ่อนค่าลง 2) ปัญหาการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานและการขนส่งที่ดำเนินต่อไป เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 และขบวนการอารยะขัดขืนที่ยังคงความไม่แน่นอนสูง ส่งผลให้กิจกรรมทางธุรกิจชะงักงัน ดังนั้น การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเมียนมานับว่ายังอยู่ในช่วงเริ่มต้นและมีความเปราะบางสูงต่อไปปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการชะงักงันทางเศรษฐกิจ

รูปที่ 3 : ยอดขายรถยนต์ขบเซาต่อเนื่อง ขณะที่จำนวนบริษัทจดทะเบียนใหม่เริ่มส่งสัญญาณการฟื้นตัว

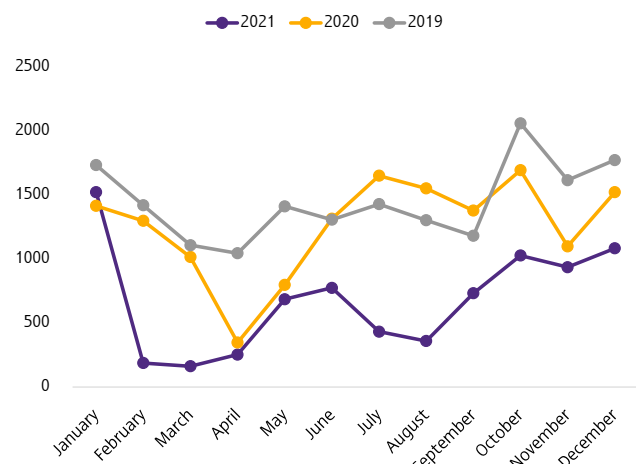
ยอดขายรถยนต์

หน่วย : คัน

จำนวนบริษัทจดทะเบียนใหม่

หน่วย : บริษัท

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ ASEAN Automotive Federation และ DICA

นโยบายการคลังและการเงิน

การดำเนินนโยบายการคลังเผชิญข้อจำกัดด้านการขาดแหล่งเงินทุนและความไม่ไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล รายได้ภาษี (ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) ลดลง -46.8%YOY ในช่วงเดือนมกราคม-ตุลาคม 2021 สะท้อนปัญหาความสามารถในการทำนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจเมียนมาที่มีอย่างจำกัด โดยในปีงบประมาณ 2021/2022 การจัดเก็บรายได้ภาษีในเมียนมาคาดว่าจะฟื้นตัวได้เล็กน้อย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่จะยังคงค่อนข้างชะงัก นอกจากนี้ ประชาชนเมียนมายังไม่ไว้วางใจรัฐบาล ทำให้อาจปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาลได้น้อย ซึ่งจะกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินนโยบายในอนาคต ในส่วนของแหล่งเงินทุนจากต่างชาติสำหรับเมียนมาก็มีค่อนข้างจำกัด จากมาตรการคว่ำบาตรจากนานาประเทศ ขณะเดียวกัน องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ก็มีความลังเลที่จะให้ความช่วยเหลือรัฐบาลทหาร ทำให้เมียนมาอาจต้องพึ่งพาการออกพันธบัตรในประเทศ ซึ่งมีอุปสงค์จากนักลงทุนไม่มากนักเนื่องจากการขาดความน่าเชื่อถือของรัฐบาลและความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจ หรือรัฐบาลเมียนมาอาจต้องใช้ Monetary Financing หรือการให้เงินแบบให้เปล่าจากธนาคารกลางสู่รัฐบาล ซึ่งอาจเพิ่มแรงผลักดันให้เงินเฟ้อปรับตัวสูงขึ้นอีก ทั้งนี้รายได้ของรัฐบาลที่ลดลงอย่างมากและการขยายตัวของเศรษฐกิจที่หดตัวรุนแรงมีแนวโน้มทำให้หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นเป็น 63.6% ของ GDP ในปี 2022 เมื่อเทียบกับ 38.8% ของ GDP ในปี 2019 (ประมาณการโดย IMF) สะท้อนถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นต่อเสถียรภาพการคลังของเมียนมา

ตลาดการเงิน

เงินจัดอาจเผชิญแรงกดดันให้อ่อนค่าได้อีก เนื่องจากการขาดความเชื่อมั่นในสกุลเงินจัด โดยเฉพาะเมื่อ Fed เตรียมปรับทิศทางนโยบายการเงินตึงตัว การขาดแคลนเงินดอลลาร์สหรัฐอย่างรุนแรงในภาคการเงินทำให้เงินจัดอ่อนค่าอย่างมากตั้งแต่การรัฐประหารเริ่มต้นขึ้น แม้ว่าเงินจัดจะเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2021 จากการแทรกแซงค่าเงินของธนาคารกลางเมียนมา แต่เงินจัด ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2022 ก็ยังคงอ่อนค่าถึง 33.8% นับจากปลายปี 2020 ด้วยความเปราะบางของสถานะทางการเงินภายนอก เงินจัดอาจเผชิญกับความผันผวนที่เพิ่มขึ้นตามแผนการลดการเข้าซื้อสินทรัพย์ (QE tapering) และการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายของ Fed ในปี 2022 เงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศที่ลดลงและการขาดความเชื่อมั่นในสกุลเงินจัดในปี 2022 นี้ จะเพิ่มแรงกดดันให้เงินจัดอ่อนค่าลงได้อีก และส่งผลกระทบต่อแนวโน้มราคาสินค้านำเข้าที่ปรับเพิ่มขึ้นและเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้นอีก ซึ่งกลายเป็นความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจต่อไป นอกจากนี้ ภาระการชำระหนี้ในสกุลเงินตราต่างประเทศก็เพิ่มสูงขึ้นตามการอ่อนค่าของเงินจัด แม้ว่าหนี้สาธารณะส่วนใหญ่ของเมียนมาอยู่ในตลาดภายในประเทศก็ตาม โดยการพัฒนาล่าสุด รัฐบาลเมียนมากำลังเตรียมที่จะยอมรับเงินหยวนจีนเป็นสกุลเงินกลางสำหรับชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Cross-border Settlement) เพื่อรับมือกับการขาดแคลนเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นไปตามทิศทางนโยบายที่ต้องการพัฒนาความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับจีน ในขณะที่ รัฐบาลเอกภาพแห่งชาติ (the National Unity Government) ซึ่งก่อตั้งโดยผู้ต่อต้านรัฐบาลทหาร ประกาศใช้สกุลเงินดิจิทัล Tether ซึ่งเป็นคริปโตเคอเรนซีที่ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชน เป็นตัวกลางในการทำธุรกรรมเพื่อเป็นการต่อต้านรัฐบาลทหาร ทั้งนี้ประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องจับตามองในปี 2022

Myanmar's Key Indicators

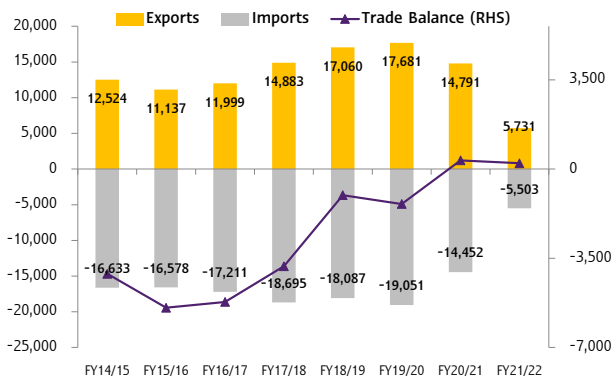
Domestic Demand	Unit	2016	2017	2018	2019	2020	2021F	2022F
Real GDP	% YOY	6.4	5.8	6.4	6.8	3.2	-18.0	0.5
Consumer price index (average)	%	9.1	4.6	5.9	8.6	5.7	4.1	6.5
Current account balance	% of GDP	-4.2	-6.8	-4.7	-2.8	-3.4	-0.8	-1.0
Policy rate (end of period)	%	10.0	10.0	10.0	10.0	7.0	7.0	-

Sources: International Monetary Fund (IMF) and Myanmar Authorities, EIC Analysis (2022F = FY21/22, GDP is rebased to 2015/16 prices)

การค้าต่างประเทศหดตัวอย่างมีนัยในบ่งประมาณ 2020/2021 และคาดว่าจะฟื้นตัวได้เพียงเล็กน้อยในบ่งประมาณ 2021/2022

การค้าต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

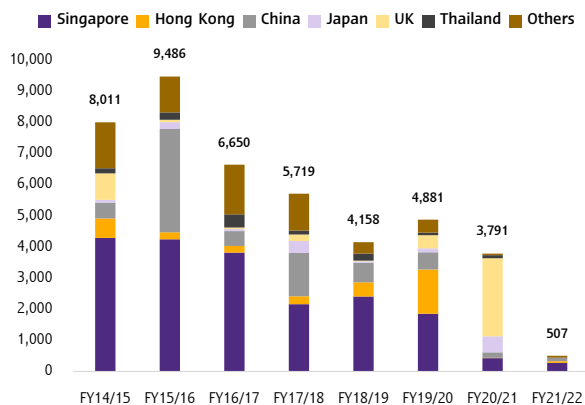

Sources: Ministry of Planning and Finance (FY21/22 up to February 11th, 2022)

มูลค่า FDI ที่ได้รับการอนุมัติคาดว่าจะยังชะงักจากความไม่แน่นอนทางการเมืองและเศรษฐกิจที่สูง

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการอนุมัติ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

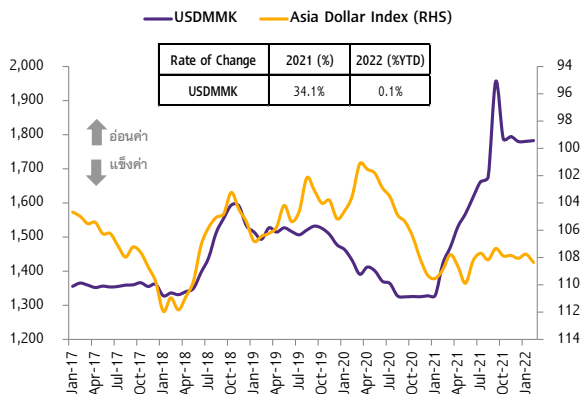
Sources: DICA (FY21/22 up to January 2022)

ค่าเงินจัตเริ่มทรงตัวในช่วงไตรมาส 4 ปี 2021 หลังอ่อนค่ารุนแรงเมื่อเกิดเหตุรัฐประหาร

USDMMK และ ADXY

หน่วย : USD / MMK

หน่วย : ดัชนี

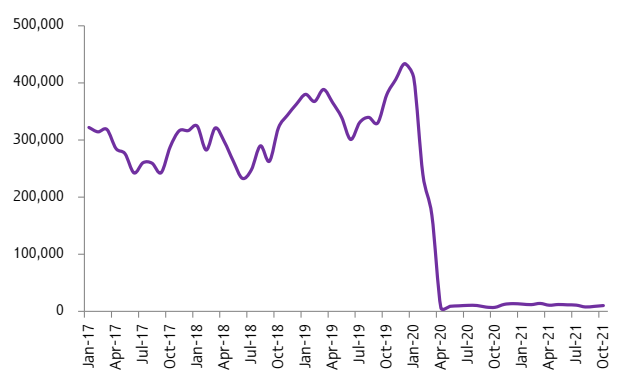

Sources: Bloomberg (as of February 21st, 2022)

ภาคการท่องเที่ยวคาดว่าจะไม่ฟื้นตัวอย่างมีนัยในระยะสั้นจากผลกระทบวิกฤต COVID-19 และความไม่แน่นอนทางการเมือง

จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน

หน่วย : คน

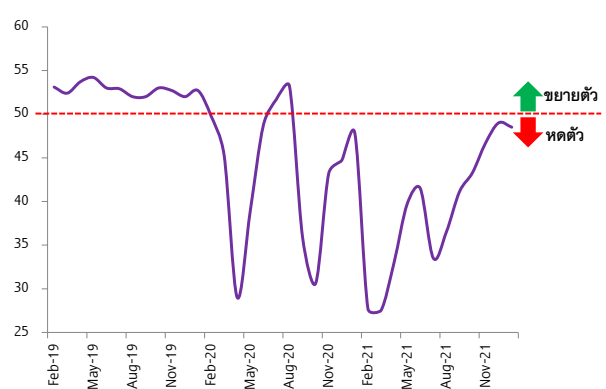

Sources: Ministry of Planning and Finance

ดัชนี PMI ภาคการผลิตฟื้นตัวตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2021 แต่ยังคงหดตัวในเดือนมกราคม 2022

ดัชนี Manufacturing PMI

หน่วย : ดัชนี (>50 ขยายตัว, <50 หดตัว)

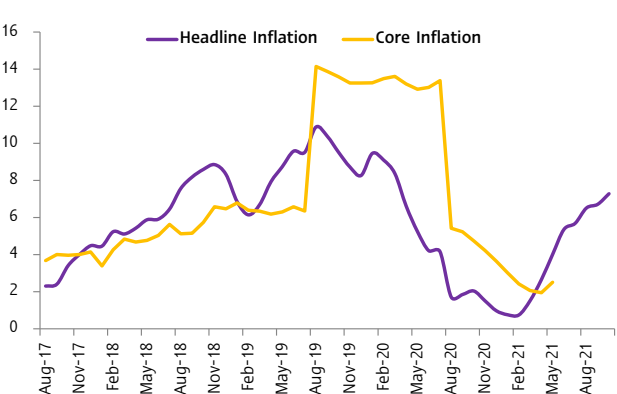

Sources: IHS Markit

อัตราเงินเฟ้ออาจเร่งตัวขึ้นตามปัญหาการขาดตอนของอุปทานเงินจัตที่อ่อนค่า และความเป็นไปได้ที่เมียนมาจะใช้ monetary financing

อัตราเงินเฟ้อ

หน่วย : %YOY

Sources: Central Statistical Organization

เวียดนาม

ภาพรวมเศรษฐกิจ

Facts and Figures

Population (2021)	98.51 million
Labor force (2020)	57.8 million
GDP (2020)	USD 271.16 billion
GDP per capita (2020)	USD 2,777
GDP by sector (2021)	Agriculture: 12%, Industry: 38%, Services: 41%
Top exports (2021)	Phones and Parts 17.1%, Electrical Parts 15.1% Textiles 9.7%

ประเด็นที่ต้องจับตา

จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่เพิ่มสูงขึ้นท่ามกลางความเสี่ยงจากการระบาดของสายพันธุ์โอไมครอน

การปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวในเดือนมีนาคม

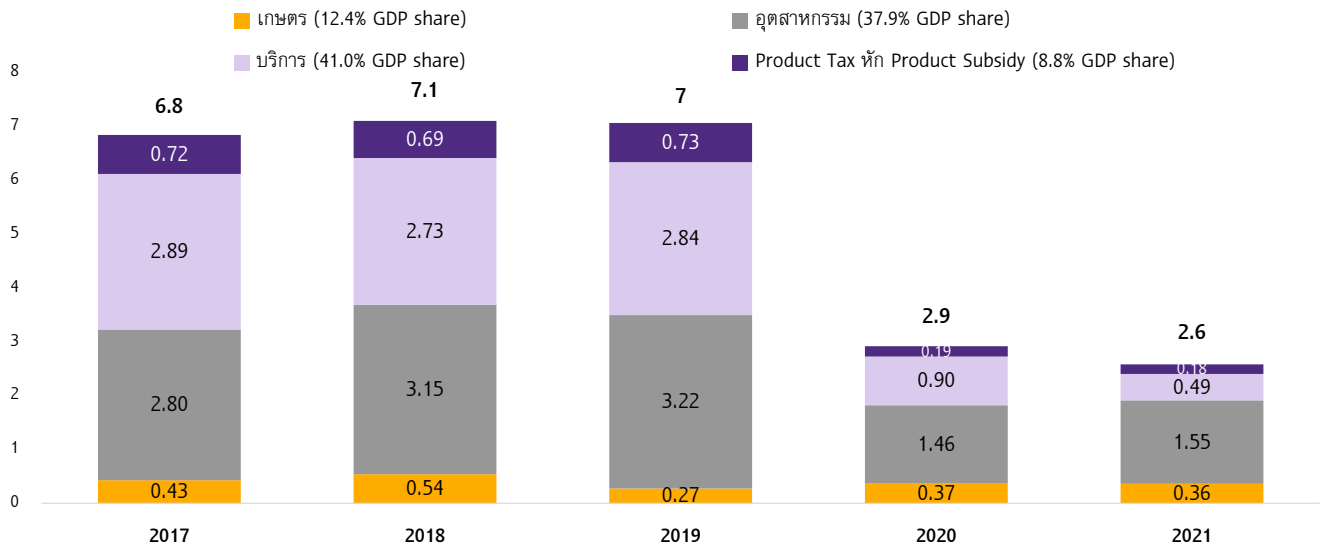
สรุปเศรษฐกิจปี 2021 และแนวโน้มเศรษฐกิจปี 2022

EIC คาดการณ์การเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนามที่ 6.5% ในปี 2022 จากตัวเลขการขยายตัวต่ำสุดในรอบ 30 ปี ที่ 2.6%YOY ในปี 2021 (รูปที่ 1) แม้ว่าในช่วงครึ่งแรกของปี 2021 เศรษฐกิจเวียดนามฟื้นตัวได้อย่างแข็งแกร่งจากการส่งออกที่ขยายตัวสูง แต่เศรษฐกิจกลับหดตัวรุนแรงในไตรมาสที่ 3 (-6.0%YOY) เนื่องจากการระบาดของสายพันธุ์เดลตาส่งผลให้รัฐบาลเวียดนามใช้มาตรการ lockdown อย่างเข้มงวด ภาคบริการชะลอตัวลงอย่างชัดเจนที่ 1.2%YOY ในปี 2021 (จาก 2.3%YOY ในปี 2020) เนื่องจากประชาชนในเมืองใหญ่ไม่ได้รับอนุญาตให้เดินทางออกจากบ้านในระหว่างการ lockdown ที่มีการควบคุมสูงสุด โดยธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารได้รับผลกระทบรุนแรงและหดตัวถึง -20.8%YOY เช่นเดียวกับ ภาคการขนส่งและคลังสินค้าที่หดตัว -5.0%YOY จากมาตรการควบคุมการเดินทางและอุปสงค์ที่ลดลง ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง (รวมถึงภาคการผลิต) มีความสามารถในการฟื้นตัวได้ดีกว่า โดยขยายตัว 4.1%YOY (เทียบกับ 4.0%YOY ในปี 2020) อย่างไรก็ตาม การขยายตัวดังกล่าวไม่น่าต่ำกว่าตัวเลขในช่วงก่อนเกิดวิกฤต COVID-19 อยู่มาก เนื่องจากห่วงโซ่อุปทานชะงักงันส่งผลกระทบรุนแรงต่อการดำเนินการ แม้ว่าจะสามารถส่งออกได้ดี โรงงานหลายแห่งหยุดการผลิตในช่วงการ lockdown หรือบางแห่งก็ดำเนินการแต่จำกัดให้แรงงานพักอาศัยในโรงงาน (bubble) ทำให้เกิดปัญหาการผลิตล่าช้า ค่าสั่งซื้อถูกยกเลิก และการขาดแคลนแรงงาน ภาคการเกษตร ป่าไม้ และประมงได้รับผลกระทบน้อยที่สุด โดยยังขยายตัวได้ 2.9%YOY (จาก 2.7%YOY ในปี 2020) ทั้งนี้เศรษฐกิจเวียดนามคาดว่าจะผ่านจุดต่ำสุดแล้ว เนื่องจากเวียดนามเปลี่ยนมาตรการมาเป็นการใช้ชีวิตร่วมกับ COVID-19 อย่างปลอดภัย ทำให้ในปี 2022 มีแนวโน้มขยายตัวได้อย่างแข็งแกร่ง

รูปที่ 1 : เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวต่ำสุดในรอบ 30 ปี เนื่องจากมาตรการ lockdown ที่เข้มงวดในไตรมาสที่ 3 สร้างแรงกดดันต่อภาคบริการอย่างรุนแรง

แหล่งที่มาของการขยายตัวของ GDP เวียดนาม

หน่วย : %

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ General Statistics Office เวียดนาม

แนวโน้มการเติบโตของเศรษฐกิจเวียดนามในปี 2022 เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ตามอัตราการฉีดวัคซีนที่สูงขึ้น การคลายมาตรการ lockdown และอุปสงค์ต่อสินค้าส่งออกของเวียดนามที่ยังคงฟื้นตัว การขยายตัวในไตรมาสสุดท้ายของปี 2021 ฟื้นตัวอย่างชัดเจนที่ 5.2%YOY และคาดว่าจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องในปี 2022 แม้ว่าการส่งออกในปีนี้อาจจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง แต่การส่งออกจะยังคงเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในปี 2022 เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่กลับมาดำเนินการได้และอุปสงค์จากประเทศคู่ค้าฟื้นตัว นอกจากนี้ การส่งออกของเวียดนามคาดว่าจะได้ประโยชน์จากข้อตกลงเขตการค้าเสรี RCEP ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2022 โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากจีนเกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญในภูมิภาค การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) น่าจะได้ปัจจัยบวกจากมาตรการกักตัวที่ผ่อนคลายลง และความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น โดยในระยะยาว คาดว่าเวียดนามจะยังคงสามารถดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติได้ ด้วยปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ที่ใกล้เคียงกับจีน ข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าจำนวนมาก และสิทธิประโยชน์ทางภาษี ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวมีแนวโน้มฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ภายใต้แผนการเปิดประเทศเป็นระยะ ๆ ซึ่งนำไปสู่การเปิดประเทศอย่างเต็มรูปแบบได้ในกลางเดือนมีนาคม ปัจจัยภายในประเทศ เช่น การผ่อนคลายมาตรการ lockdown และอัตราการฉีดวัคซีนที่เพิ่มขึ้น จะสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศได้ นอกจากนี้ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังเพิ่มเติม จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ ท่ามกลางตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวได้อย่างช้า ๆ

ความเสี่ยงต่อแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะข้างหน้า มาจากจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่มีจำนวนมาก และแผลเป็นทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อภาคการเติบโตของเศรษฐกิจ แม้ว่าอัตราการฉีดวัคซีนของเวียดนามจะอยู่ในระดับสูง แต่จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 กลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และแตะระดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 7 วัน) COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอน ที่สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วจึงเป็นความเสี่ยงหลักต่อเศรษฐกิจเวียดนามต่อไป ตัวเลขผู้ติดเชื้อจำนวนมากยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นผู้บริโภคและการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ แม้ว่ามาตรการ lockdown มีแนวโน้มผ่อนคลาย นอกจากนี้ ปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันคาดว่าจะดำเนินต่อไปนานกว่าที่คาดหากแรงงานยังถูกกักตัวหรือแยกตัวเพื่อควบคุมโรค ขณะเดียวกัน การค้าและการท่องเที่ยวก็ยังถูกกระทบหากด่านชายแดนถูกสั่งปิดไปเรื่อย ๆ เศรษฐกิจเวียดนามในภาพรวมจะเผชิญผลกระทบของแผลเป็นทางเศรษฐกิจเป็นผลจากการ lockdown ในปีก่อน โดยอัตราการว่างงานและการว่างงานแฝง (underemployment) ยังคงอยู่ในระดับสูง และอาจต้องใช้ระยะเวลาในการกลับสู่ระดับปกติ ทั้งนี้ประเด็นที่ต้องจับตามองในปีนี้อาจหนี้เสีย (NPLs) ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงมาตรการสนับสนุนจากธนาคารกลางและรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

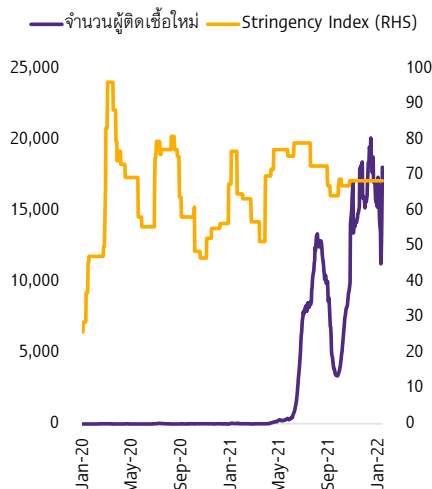
สถานการณ์ COVID-19 ล่าสุดและความคืบหน้าการฉีดวัคซีน

ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2022 เวียดนามมีผู้ติดเชื้อ COVID-19 2,540,273 ราย หายป่วยแล้ว 2,232,947 ราย และเสียชีวิต 39,037 ราย (รูปที่ 2 ซ้ายมือ) ขณะที่จำนวนประชากรที่ได้รับวัคซีนครบ 2 โดสอยู่ที่ 78% และอีก 3% ได้รับวัคซีน 1 เข็ม (รูปที่ 2 กลาง) โดยจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 กลับมาเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2021 หลังจากผ่อนคลายมาตรการ lockdown ส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันแตะระดับสูงสุดในเดือนกุมภาพันธ์ 2022 (ค่าเฉลี่ย 7 วัน) อย่างไรก็ตาม ภายใต้แผนของรัฐบาลที่ต้องการให้เศรษฐกิจเวียดนามปรับเข้ากับสถานการณ์ COVID-19 รัฐบาลจะไม่ประกาศใช้มาตรการ lockdown ทั่วประเทศ แต่จะใช้มาตรการควบคุมเป็นบางส่วนแทน (เช่น การห้ามรับประทานอาหารในร้าน และการงดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น) ในพื้นที่ที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อสูงและอัตราการฉีดวัคซีนต่ำ การเดินทางในประเทศเริ่มกลับมาอีกครั้ง ขณะที่นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจะต้องได้รับวัคซีนครบโดสและกักตัว 3 วัน พร้อมทั้งตรวจหาเชื้อ COVID-19 แบบ RT-PCR ในวันแรกและวันที่ 3 ก่อนเข้าประเทศ นักธุรกิจชาวต่างชาติที่พำนักในเวียดนามน้อยกว่า 14 วัน จะได้รับการยกเว้นการกักตัว ทั้งนี้หลังจากมาตรการ lockdown ผ่อนคลายลง ข้อมูลการเคลื่อนไหวของประชากรเริ่มฟื้นตัวจากระดับต่ำสุดในเดือนสิงหาคม และเข้าใกล้ระดับในช่วงก่อนวิกฤต COVID-19 (รูปที่ 2 ขวามือ) โดยในระยะข้างหน้า การฉีดวัคซีนที่จะครอบคลุมมากขึ้น จะสามารถทำให้มาตรการควบคุมต่าง ๆ ผ่อนคลายลงได้อีก และกิจกรรมทางเศรษฐกิจพลิกฟื้นกลับมา ปัจจุบัน รัฐบาลเวียดนามอนุมัติการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนอายุ 12 ปีขึ้นไป และกำลังพิจารณาให้มีการฉีดวัคซีนให้แก่เยาวชนอายุ 5-11 ปี รวมถึงการฉีดวัคซีนเข็มกระตุ้นคาดว่าจะเริ่มดำเนินการได้ในไตรมาสแรกของปี 2022 สำหรับประชากรผู้ใหญ่ ซึ่งน่าจะสนับสนุนความเชื่อมั่นผู้บริโภคและการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศได้

รูปที่ 2 : อัตราการฉีดวัคซีนที่สูงและการผ่อนคลายมาตรการ lockdown ส่งผลให้การเคลื่อนไหวของประชากรฟื้นตัว

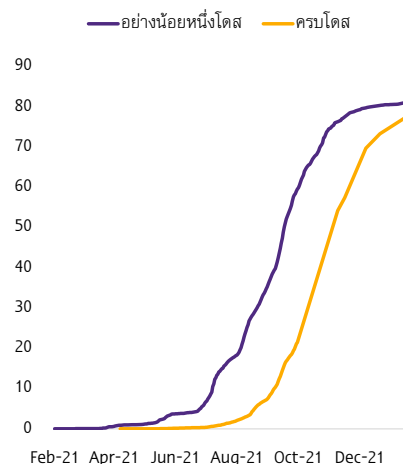
จำนวนผู้ติดเชื้อรายวันและ Stringency Index

หน่วย : ราย (7DMA) หน่วย : ดัชนี (100 = เข้มงวดที่สุด)

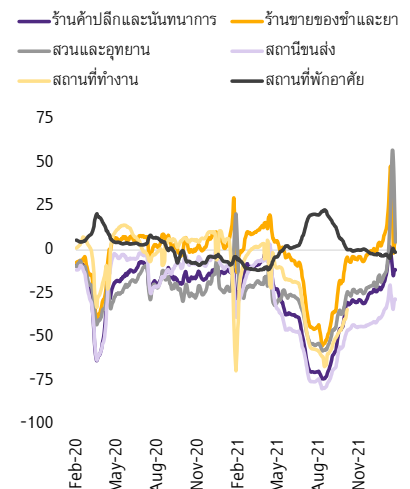
สัดส่วนประชากรที่ได้รับการฉีดวัคซีน

หน่วย : % ของประชากรทั้งหมด

Google Community Mobility Data*

หน่วย : % การเปลี่ยนแปลงจากระดับฐาน (7DMA)

หมายเหตุ : *ไม่มีข้อมูลการเดินทางไปสถานที่ทำงานตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2021; ข้อมูลที่พุ่งขึ้นเป็นผลมาจากช่วงวันหยุดตรุษจีน

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ WHO Oxford Our World in Data และ Google

อุปสงค์ภายนอก

การส่งออกคาดว่าจะยังคงขยายตัวได้ต่อเนื่องในปี 2022 แต่ในอัตราที่ชะลอลงตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลก การส่งออกของเวียดนามในปี 2021 เติบโต 19.0%YOY ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวที่เร็วที่สุดนับตั้งแต่ปี 2017 เป็นผลจากการฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งของประเทศคู่ค้า อุปสงค์ต่อสินค้า new-normal เช่น อิเล็กทรอนิกส์ ที่สูง และปัจจัยฐานต่ำ โดยสินค้าส่งออกสำคัญของเวียดนามที่ขยายตัวได้ดี เช่น โทรศัพท์และส่วนประกอบ 12.4%YOY (17.1% ของการส่งออกทั้งหมด) คอมพิวเตอร์และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 14.4%YOY (15.2% ของการส่งออกทั้งหมด) เครื่องจักรและอุปกรณ์ 41.0%YOY (11.4% ของการส่งออกทั้งหมด) และสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 9.8%YOY (9.7% ของการส่งออกทั้งหมด) เช่นเดียวกับการส่งออกไปยังคู่ค้าสำคัญที่ขยายตัวสูง¹ ได้แก่ สหรัฐฯ 24.0%YOY (25.8% ของการส่งออกทั้งหมด) จีน 16.0%YOY (16.6% ของการส่งออกทั้งหมด) และเกาหลีใต้ 14.0%YOY (6.6% ของการส่งออกทั้งหมด) ทั้งนี้ในระยะข้างหน้า เมื่อการขยายตัวของประเทศคู่ค้าชะลอลง การส่งออกของเวียดนามคาดว่าจะลดความรุนแรงลงเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การส่งออกเป็นภาคส่วนที่ยังคงฟื้นตัวได้ เนื่องจากความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ยังอยู่ในระดับสูงและคำสั่งซื้อที่ค้างอยู่ได้รับการจัดสรรแล้ว นอกจากนี้ เวียดนามจะได้รับประโยชน์จากข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้แล้ว เช่น RCEP (เริ่ม 1 มกราคม 2022) EU-Vietnam FTA และ CPTPP รวมถึงเวียดนามยังได้อานิสงส์จากการย้ายฐานการผลิตออกจากจีนจากปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ และปัจจัยด้านแรงงาน ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนภาคการส่งออกต่อไป

อย่างไรก็ตาม ภาคการส่งออกเผชิญความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ได้แก่ การเพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็วของผู้ติดเชื้อ COVID-19 ทั่วโลกและภายในประเทศจากการแพร่ระบาดของสายพันธุ์โอมิครอน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อส่งออกของเวียดนามผ่านอุปสงค์ภายนอกที่ลดลงและห่วงโซ่อุปทานชะงักงัน ด้านชายแดน โดยเฉพาะที่ติดกับจีนซึ่งใช้มาตรการ Zero-COVID อาจปิดตัวลง หากผู้ติดเชื้อเพิ่มจำนวนขึ้นอีก และจำกัดความสามารถในการส่งออกของเวียดนาม รวมถึงต้นทุนวัตถุดิบและค่าขนส่งที่สูงขึ้น จะเพิ่มความท้าทายต่อภาคการส่งออก โดยเฉพาะราคาน้ำมันและตู้คอนเทนเนอร์

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เบิกจ่ายแล้วลดลงเล็กน้อยที่ -1.2%YOY ในปี 2021 แต่มีสัญญาณฟื้นตัวในปี 2022 หลังจากขยายตัวได้ 6.8%YOY ในครึ่งปีแรกของปี 2021 การเบิกจ่าย FDI ลดลงอย่างมากเนื่องจากมาตรการ lockdown ในไตรมาสที่ 3 ส่งผลให้นักลงทุนเลื่อนโครงการออกไปท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจชะงักงัน แต่เมื่อมาตรการควบคุมผ่อนคลายลงและกิจกรรมทางเศรษฐกิจกลับเข้าสู่ภาวะปกติ การเบิกจ่าย FDI มีแนวโน้มที่จะเพิ่มกลับมา โดยได้ประโยชน์จากความต้องการซื้อที่เร่งตัว (pent-up demand) นอกจากนี้ รัฐบาลลดความเข้มงวดในการกักตัวสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติและนักธุรกิจ โดยหากกำหนดการเดินทางในเวียดนามไม่เกิน 14 วัน จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องกักตัว แต่ข้อบังคับเกี่ยวกับที่พักอาศัยในเวียดนามยังคงมีผลอยู่ ทั้งนี้การผ่อนคลายข้อจำกัดด้านการเดินทางจะช่วยเสริมความมั่นใจของนักลงทุนและการฟื้นตัวของ FDI ทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นกว่า 9.2%YOY ในปี 2021 (FDI ที่ได้รับอนุมัติแล้ว) เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนการฟื้นตัวของ FDI ในปี 2022 สะท้อนความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่ปรับตัวดีขึ้น และโครงการลงทุนจำนวนมากในแผนรื้อฟื้นที่จะเริ่มดำเนินการโดยทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้นอย่างมากในภาคการผลิต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสำคัญของเวียดนาม ด้วยอัตราการเติบโตสูงถึง 33.2%YOY ส่งสัญญาณแนวโน้มการขยายตัวที่ดีขึ้น ประกอบกับ รัฐบาลคาดว่าจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติม เพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจผ่านทางการลงทุนจากต่างประเทศ (รายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนนโยบายการคลังและการเงิน) ในระยะยาว EIC มองว่าเวียดนามยังคงสามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้ด้วยปัจจัยด้านแรงงานที่มีจำนวนมาก และค่าแรงที่ต่ำ ข้อตกลงการค้าเสรีที่บังคับใช้แล้วหลากหลาย และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ที่ติดต่อกับจีนและท่าเรือน้ำลึกหลายแห่ง อย่างไรก็ตาม ในระยะสั้น การฟื้นตัวของ FDI อาจติดขัดได้หากการแพร่ระบาดของ COVID-19 รุนแรงขึ้น ส่งผลให้รัฐบาลต้องกลับมาใช้มาตรการ lockdown เข้มงวดและขยายระยะเวลาการปิดด่านชายแดน

การท่องเที่ยวมีแนวโน้มกลับมาฟื้นตัวได้ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2022 เมื่อความเสี่ยงการแพร่ระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนลดความรุนแรงลง และเวียดนามสามารถเปิดด่านชายแดนได้เพิ่มเติม ในปัจจุบันเวียดนามได้ประกาศใช้แผนการเปิดประเทศเป็นระยะ ๆ โดยเริ่มต้นที่พื้นที่เป้าหมายการท่องเที่ยวสำคัญ เช่น เกาะฟูโก๊วก และดานัง ซึ่งเริ่มเปิดต้อนรับนักท่องเที่ยวแล้วตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2021 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2022 เป็นต้นมา มาตรการกักตัวสำหรับผู้ที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วลดลงเหลือเพียง 3 วัน ในสถานที่พักที่ได้รับการรับรอง โดยจะต้องมีการตรวจหาเชื้อ COVID-19 แบบ RT-PCR ในวันแรกและวันที่สาม หลังกลางเดือนมีนาคมเป็นต้นไปเวียดนามจะเปิดประเทศอย่างเต็มรูปแบบโดยลดการกักตัวเหลือ 1 วัน แต่นักท่องเที่ยวยังคงต้องตรวจ RT-PCR และมีผลเป็นลบเมื่อเดินทางเข้าประเทศ แม้ว่าการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ เริ่มส่งสัญญาณบวกต่อภาคการท่องเที่ยว แต่ EIC มองว่าการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว อาจชะงักลงได้ในครึ่งแรกของปี 2022 ตามการระบาดของสายพันธุ์โอมิครอนทั่วโลกที่ลดจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้าเวียดนาม ขณะที่ไม่มีสัญญาณที่แน่นอนว่านักท่องเที่ยวชาวจีนจะกลับมา (ซึ่งมีสัดส่วน 32% ของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด ในช่วงก่อนวิกฤติ COVID-19) เนื่องจากมาตรการควบคุมเข้มงวดของจีนที่ด่านชายแดน หากการแพร่ระบาดของ COVID-19 เบาลงลงในช่วงกลางปี 2022 ตามคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติและเที่ยวบินที่เดินทางเข้าเวียดนามน่าจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ความเสี่ยงต่อแนวโน้มของภาคการท่องเที่ยวคือการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่รุนแรงและกินระยะเวลานานกว่าที่คาดส่งผลให้ต้องต่อเวลาปิดด่านชายแดนออกไปอีก

¹ ข้อมูล 11 เดือนแรกของปี 2021

อุปสงค์ภายในประเทศ

อุปสงค์ภายในประเทศมีแนวโน้มฟื้นกลับมาตามการผ่อนคลายมาตรการ lockdown และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ แต่ยังคงเผชิญแรงกดดันจากจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นและผลกระทบของแผลเป็นทางเศรษฐกิจ ยอดค้าปลีก (รวมสินค้าและบริการ) ลดลง -5.3%YOY ในปี 2021 โดยการใช้จ่ายด้านการบริการได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเนื่องจากมาตรการ lockdown ทำให้ประชาชนไม่สามารถออกจากบ้านและธุรกิจต่าง ๆ ปิดตัวลง กำลังซื้อก็ได้รับผลกระทบอย่างมาก สะท้อนจากอัตราการว่างงานและการว่างงานแฝงที่เพิ่มสูงขึ้น ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2021 เป็น 3.6% และ 3.4% ตามลำดับ (เทียบกับระดับ 2.3% และ 2.0% ในไตรมาสแรกของปี 2020) โดยเฉพาะอัตราการว่างงานในเมืองที่แตะระดับสูงถึง 5.1% จากภาคบริการในเมืองหลักมีขนาดใหญ่และได้รับผลกระทบอย่างหนัก เมื่ออัตราการฉีดวัคซีนเพิ่มขึ้นและเศรษฐกิจสามารถฟื้นตัวได้แข็งแกร่ง การว่างงานคาดว่าจะลดลงได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปในระยะข้างหน้า และจะสนับสนุนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศได้ ข้อมูลการเคลื่อนไหวของประชากรล่าสุดแสดงถึงการฟื้นตัวใกล้เคียงระดับก่อนการระบาด COVID-19 สะท้อนถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว นอกจากนี้ รัฐบาลได้ประกาศมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม ซึ่งจะช่วยพยุงรายได้ที่ขาดหายไปของประชาชน (รายละเอียดเพิ่มเติมด้านล่าง) อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 ที่เพิ่มขึ้นและสายพันธุ์โอมิครอนที่กำลังแพร่ระบาด อาจเพิ่มความเสี่ยงให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ lockdown เข้มงวดอีกครั้ง ซึ่งจะกลายเป็นความเสี่ยงหลักต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ สำหรับความเสี่ยงด้านเงินเฟ้อยังสามารถควบคุมได้ โดยล่าสุด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ 1.9%YOY ในเดือนมกราคม

ในส่วนของการอุปทาน ภาคการผลิตฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งตามการผ่อนคลายมาตรการ lockdown แต่ยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานและต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น ดัชนีการผลิตรายการอุตสาหกรรม (IPI) กลับมาขยายตัว 8.7%YOY ในเดือนธันวาคม ทำให้ตัวเลขทั้งปี 2021 ปรับเพิ่มขึ้นเป็น 4.8% การเติบโตในภาคการผลิตเป็นไปในวงกว้าง รวมถึงอุปกรณ์สื่อสาร (18.5%YOY) และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ (10.9%YOY) ในเดือนธันวาคม โดยในระยะข้างหน้าแนวโน้มการเติบโตที่แข็งแกร่งคาดว่าจะต่อเนื่องในปี 2022 ด้วยปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์ที่ยังคงฟื้นตัวได้โดยเฉพาะในสินค้าสำคัญและคำสั่งซื้อที่ค้างอยู่ นอกจากนี้ ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิต (PMI) ได้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ขยายตัวที่ 53.7 ในเดือนมกราคม ซึ่งขยายตัวติดต่อกันเป็นเดือนที่ 4 และจากข้อมูลของ IHS Markit คำสั่งซื้อใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ภาคการผลิตก็เผชิญแรงกดดันด้านการขาดแคลนแรงงาน ต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น และการขนส่งชะงักงัน โรงงานต่าง ๆ เริ่มเห็นการจ้างงานสุทธิเพิ่มขึ้นในเดือนธันวาคมหลังจากมีการเลิกจ้างงานนานกว่า 6 เดือน เนื่องจากเศรษฐกิจเริ่มกลับเข้าสู่ภาวะปกติ แต่การจ้างงานที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวยังคงไม่เพียงพอที่จะทำให้โรงงานสามารถดำเนินการผลิตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ขณะที่ต้นทุนวัตถุดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจะเป็นความเสี่ยงต่อภาคการผลิต และหากห่วงโซ่อุปทานชะงักงันต่อเนื่อง (เช่น จากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 อีกครั้ง) ภาคการผลิตที่ฟื้นตัวได้ดีอาจซบเซาลงได้

นโยบายการคลังและการเงิน

รัฐบาลเวียดนามอนุมัติมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่มูลค่า 1.53 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ (ราว 4.1% ของ GDP) ในช่วงต้นเดือนมกราคม ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในช่วงปี 2022-2023 (รูปที่ 3) ในช่วงปี 2020-กันยายน 2021 IMF ประเมินว่า มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการคลังของเวียดนามมีมูลค่า 6.5% ของ GDP ได้แก่ การลดและยกเว้นภาษี การให้เงินช่วยเหลือ และการเร่งเบิกจ่ายการลงทุนของภาครัฐ โดยในระหว่างการ lockdown ช่วงไตรมาส 3 ของปี 2021 รัฐบาลเวียดนามออกมาตรการสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น การลดค่าเช่าลง 30% การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลลง 30% สำหรับธุรกิจที่มีรายได้ต่ำกว่า 2 แสนล้านดองต่อปี และการเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่อุตสาหกรรมเป้าหมาย ขณะที่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ล่าสุดคาดว่าจะมีการลดภาษีมูลค่าเพิ่ม 2% การลดดอกเบี้ยเงินกู้ การเพิ่มการใช้จ่ายโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การเสริมความแข็งแกร่งให้แก่ระบบสาธารณสุข และการลดค่าเช่า (ข้อมูลจากรอยเตอร์) มาตรการเหล่านี้คาดว่าจะช่วยเพิ่มอุปสงค์ภายในประเทศและสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจท่ามกลางกำลังซื้อที่อ่อนแอและการว่างงานสูง นอกจากนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ก็ยี่ดระยะเวลาออกไปถึงกลางปี 2022 ซึ่งจะทำให้ภาคการเงินมีเสถียรภาพมากขึ้น ในสถานการณ์ที่หนี้เสียเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้การใช้จ่ายของภาครัฐที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้หนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้น แต่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งจะทำให้หนี้สาธารณะอยู่ในระดับที่ยังคงสามารถจัดการได้ ทั้งนี้ IMF คาดการณ์หนี้ภาครัฐ (ไม่รวมหนี้ที่รับรองโดยรัฐบาลและหนี้ของส่วนปกครองท้องถิ่น sub-national debt) อยู่ที่ 47.8% ของ GDP ในปี 2022 และจะค่อย ๆ ปรับลดลงในช่วง 5 ปีข้างหน้า รัฐบาลเวียดนามก็กำลังพิจารณาปรับเพดานหนี้สาธารณะสูงกว่า 60% ซึ่งจะทำให้รัฐบาลเวียดนามมีความสามารถในการออกนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมได้อีก

รูปที่ 3 : มาตรการทางการคลังและการเงินของเวียดนาม

นโยบาย	รายละเอียด
การคลัง	1) ขยายกำหนดการชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และค่าเช่าที่ดิน ออกไปอีก 5 เดือน (ล่าสุดขยายเวลาสำหรับการยื่นภาษีในปี 2021 เช่นกัน) 2) ขยายระยะเวลาการจับเก็บสัดส่วนเข้ากองทุนเงินบำนาญและกองทุนสวัสดิการเมื่อเสียชีวิตสำหรับทั้งบริษัทและพนักงาน ระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือน 3) ยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม COVID-19 และให้ภิกษีนำเข้าอัตราพิเศษสำหรับธุรกิจในการอุตสาหกรรมสำคัญ (รวมถึงอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า และการเกษตร) 4) มาตรการเงินช่วยเหลือมูลค่า 36 ล้านล้านดอง สำหรับครัวเรือนยากจนและผู้ว่างงานหรือผู้ไม่มีรายได้ ในช่วงระหว่างเดือนเม.ย.-มิ.ย. 5) ลดภาษีเงินได้นิติบุคคลลง 30% ในปี 2020 สำหรับธุรกิจที่มีรายได้ต่ำกว่า 2 แสนล้านดองต่อปี 6) ลดค่าธรรมเนียมที่เก็บโดยธนาคาร สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารและบริษัทหลักทรัพย์ลง 50% ถึงสิ้นปี 2020 7) ลดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบรถยนต์ภายในประเทศลง 50% 8) ลดค่าธรรมเนียมการควบคุมการบินสำหรับสายการบินในประเทศลง 50% ในช่วงเดือนมี.ค. 2020 – มี.ค. 2021 9) รัฐบาลประกันเงินกู้ที่ออกให้แก่ธุรกิจภาคการบินที่มียอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2019 10) ลดค่าเช่าลง 15% สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่เช่าโดยหน่วยงานของรัฐ 11) เพิ่มสิทธิการลดหย่อนภาษีส่วนบุคคลสำหรับเงินลงทุนที่ครอบคลุมครัวเรือน 4.4 ล้านดอง ต่อเดือน ต่อผู้พึ่งพา เริ่มในเดือนก.ค. 12) ลดค่าธรรมเนียมสำหรับธุรกิจในการอุตสาหกรรม รวมถึงค่าธรรมเนียมจดทะเบียนบริษัท ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนธุรกรรมแรงงาน (ขยายระยะเวลาถึงมิ.ย. 2021) 13) มาตรการเงินช่วยเหลือขนาด 26 ล้านล้านดอง สำหรับนายจ้างและลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดระลอกที่ 4 ซึ่งรวมไปถึงการงดเว้นชำระค่างวดประกันสังคมฝั่งนายจ้าง งบอบรมเสริมทักษะสำหรับลูกจ้าง และเงินช่วยเหลือสำหรับแรงงานที่ถูกพักงานทุกประเภท (ณ เดือน ก.ค. 2021) 14) ปรับลดค่าเช่าที่ดินของรัฐลง 30%, ลดภาษีนิติบุคคล 30% สำหรับบริษัทที่มีรายได้ต่ำกว่า 2 แสนล้านดอง และเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในไตรมาส 3 ปี 2021 15) มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ 1.54 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งรวมการลดภาษีมูลค่าเพิ่ม 2%, การลดดอกเบี้ยเงินกู้, และแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน
การเงิน	1) ธนาคารกลางเวียดนามเตรียมเพิ่มสภาพคล่องในระบบและแทรกแซงตลาดแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพภาคการเงิน 2) ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเหลือ 4% เพิ่มเติมจากการลดดอกเบี้ยนโยบายอื่น ๆ 3) ลดเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากระยะสั้นลง 25-30 bps และเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้นสำหรับอุตสาหกรรมสำคัญ ลง 50 bps 4) ลดอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงิน VND สำรองภาคบังคับเหลือ 0.5% และ VND สำรองไม่บังคับ เหลือ 0% 5) สนับสนุนให้สถาบันให้สินเชื่อปรับโครงสร้างเงินกู้ (ขยายเวลาถึงกลางปี 2022) ลดต้นทุน ลดดอกเบี้ย และพิจารณาเลื่อนการจ่ายเงินปันผล 6) ให้เงินกู้อัตราดอกเบี้ย 0% ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันโดยธนาคาร VBSP สำหรับให้บริษัทจ่ายเงินพนักงาน 7) ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลง 2% สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจากกองทุนส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 8) ตั้งวงเงินสินเชื่อมูลค่า 3 แสนล้านดองสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้และการลดค่าธรรมเนียม

ที่มา : การวิเคราะห์ของ EIC จากข้อมูลของสำนักข่าวท้องถิ่นและสำนักข่าวต่างประเทศ

ตลาดการเงิน

หนี้เสีย (NPLs) ที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องเฝ้าระวังในปี จากข้อมูลจากธนาคารกลางของเวียดนาม (SBV) หนี้เสียเพิ่มขึ้นเป็น 3.8% (เทียบกับ 1.6% ในช่วงก่อนเกิดวิกฤต COVID-19) หากนับรวมเงินกู้ที่ปรับโครงสร้างแล้ว จะทำให้หนี้เสียสูงถึง 8.2% แม้ว่าเศรษฐกิจเริ่มส่งสัญญาณการฟื้นตัวอย่างเข้มแข็ง แต่หนี้เสียในระดับสูงจะสร้างแรงกดดันต่อการฟื้นตัวของอุปสงค์และเสถียรภาพได้ โดย SBV ได้ประกาศมาตรการควบคุมหนี้เสียผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งจะขยายระยะเวลาโครงการออกไปถึงกลางปี 2022 ทั้งนี้ธนาคารในเวียดนามยังคงมีความมั่นคงด้วยอัตราส่วนความเพียงพอของกองทุน (Capital Adequacy Ratio: CAR) ที่ 11.37% (เหนือกว่าเกณฑ์ที่ 10.5%) แต่ธนาคารของรัฐมีความเปราะบางมากกว่า เนื่องจากมีอัตราส่วนความเพียงพอของกองทุนเพียง 9.17% จากข้อมูลในเดือนกันยายน 2021

Vietnam's Key Indicators

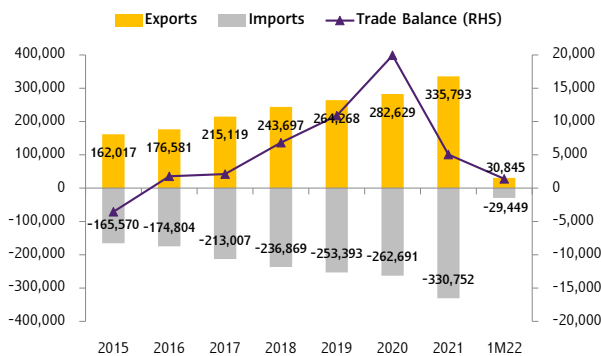
Domestic Demand	Unit	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022F
Real GDP	% YOY	6.7	6.9	7.1	7.0	2.9	2.6	6.5
Consumer price index (average)	%	2.7	3.5	3.5	2.8	3.2	2.0	2.3
Current account balance	% of GDP	0.2	-0.6	1.9	3.8	3.7	1.8	3.2
Policy rate (end of period)	%	6.5	6.25	6.25	6.0	4.0	4.0	-

Sources: International Monetary Fund (IMF) and Vietnamese Authorities, EIC Analysis

การส่งออกขยายตัวสูงสุดในปี 2021 และคาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่องในอัตราที่ชะลอลงในปี 2022 ตามปีของการขาดดุลของอุปทานที่คลี่คลายลง

การค้าต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

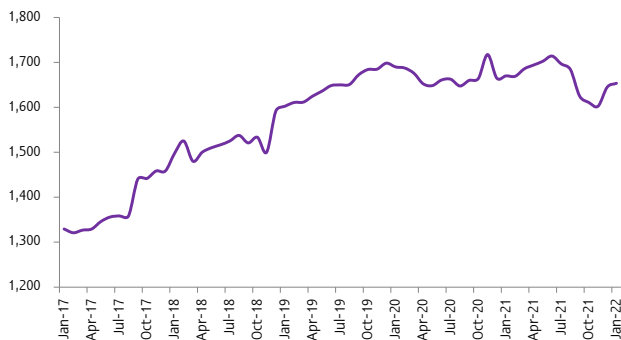

Sources: General Statistics Office

การเบิกจ่าย FDI พ้นตัวเล็กน้อยหลังชะลอตัวในช่วงไตรมาส 3 ปี 2021 ที่มีการ lockdown อย่างเข้มงวด

การเบิกจ่ายเม็ดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ 12 เดือน)

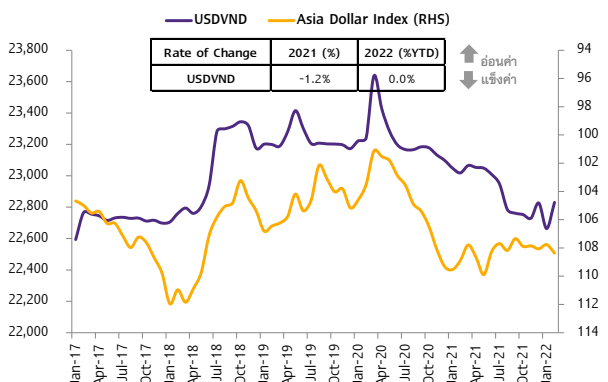
Sources: Foreign Investment Agency

ค่าเงินดองทรหดตัวต่อดอลลาร์สหรัฐตั้งแต่ต้นปี

USDVND และ ADXY

หน่วย : USD / VND

หน่วย : ดัชนี

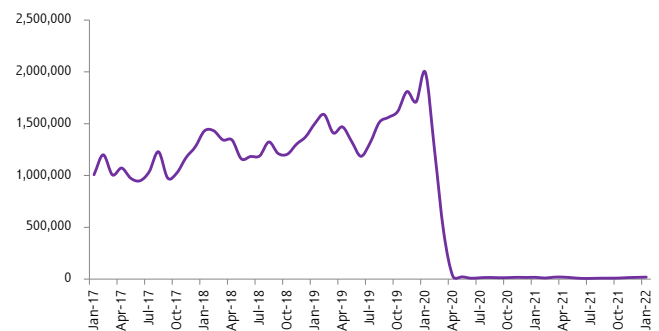

Sources: Bloomberg (as of February 21st, 2022)

จำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเริ่มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปในเดือนมีนาคม 2022 เมื่อเวียดนามเปิดประเทศ

จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน

หน่วย : คน

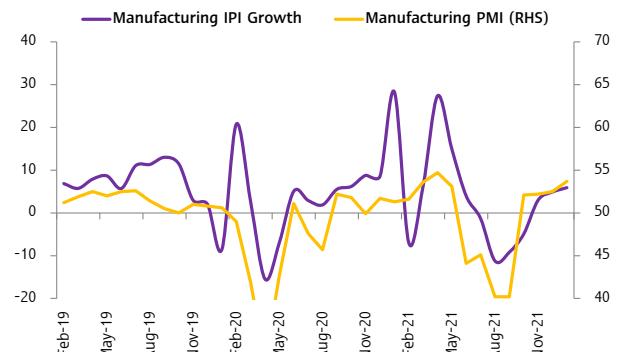
Sources: General Statistics Office

ภาคการผลิตกลับมาขยายตัวตามการผ่อนคลายมาตรการ lockdown

Manufacturing IPI และ PMI

หน่วย : %YOY

หน่วย : ดัชนี (>50 ขยายตัว, <50 หดตัว)

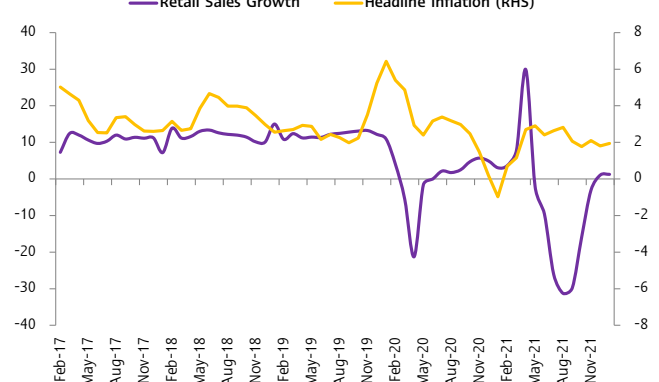
Sources: General Statistics Office and IHS Markit

ยอดขายปลีกฟื้นตัวเล็กน้อยหลังหดตัวสูงในช่วง lockdown ขณะที่ยอดค้าปลีกและอัตราเงินเฟ้อ

ยอดขายปลีกและอัตราเงินเฟ้อ

หน่วย : %YOY

หน่วย : ดัชนี (>50 ขยายตัว, <50 หดตัว)

Sources: General Statistics Office

Links to

Thailand

📊 การค้ากับ CLMV : ขยายตัวชะลอลงในปี 2022 หลังฟื้นตัวอย่างทั่วถึงในปีก่อน

การส่งออกของไทย (%YOY)										
ประเทศปลายทาง (ส่วนแบ่งปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
กัมพูชา (2.6)	-6.2%	-14.8%	16.4%	-12.6%	37.1%	34.0%	22.3%	40.1%	12.2%	16.7%
สปป.ลาว (1.5)	-6.7%	-12.7%	19.2%	15.2%	35.1%	13.4%	15.5%	24.3%	9.6%	13.8%
เมียนมา (1.6)	-5.7%	-13.0%	13.7%	-18.5%	50.2%	13.5%	25.2%	50.3%	8.4%	24.7%
เวียดนาม (4.6)	-6.5%	-7.9%	12.3%	12.9%	44.7%	-7.9%	5.0%	1.3%	9.4%	4.1%
CLMV (10.3)	-6.3%	-11.1%	14.5%	0.6%	42.3%	8.0%	13.4%	19.7%	9.9%	11.4%
การนำเข้าของไทย (%YOY)										
ประเทศต้นทาง (ส่วนแบ่งปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
กัมพูชา (0.3)	195.8%	-49.5%	-22.4%	-48.9%	55.8%	-11.5%	7.7%	9.8%	13.1%	2.1%
สปป.ลาว (1.2)	-2.9%	17.2%	9.6%	17.2%	36.4%	1.9%	-7.6%	-16.2%	-18.4%	12.4%
เมียนมา (1.1)	7.8%	-13.9%	0.9%	-4.0%	0.0%	-5.9%	16.0%	13.9%	15.0%	19.0%
เวียดนาม (2.6)	-4.4%	0.2%	27.9%	16.4%	68.8%	4.0%	32.9%	31.4%	49.6%	16.5%
CLMV (5.2)	11.7%	-8.3%	12.7%	0.4%	40.3%	0.3%	16.9%	13.4%	22.7%	14.8%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกจากไทยไปยังกลุ่มประเทศ CLMV กลับมาขยายตัวที่ 14.5%YOY ในปี 2021 หลังจากหดตัว -11.1%YOY ในปี 2020 เป็นผลมาจากปัจจัยฐานต่ำและปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันที่ลดลง
 - การขยายตัวชะลอตัวในครึ่งหลังของปี 2021 จากการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์เดลตาทำให้ทั้งภูมิภาคประกาศมาตรการ lockdown เข้มงวดอีกครั้งในช่วงไตรมาส 3 โดยเฉพาะในเวียดนาม และเมื่อมาตรการควบคุมผ่อนคลายลงในไตรมาส 4 การส่งออกจึงเริ่มฟื้นตัวกลับมา
 - การส่งออกไปยังเมียนมาได้รับผลกระทบจากความไม่แน่นอนทางการเมืองของเมียนมาและอุปสงค์ภายในประเทศที่อ่อนแอ แต่เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวหลังไตรมาส 1 ของปี 2021
- การนำเข้าจากกลุ่มประเทศ CLMV ฟื้นตัว 12.7%YOY ในปี 2021 จากเดิมที่หดตัว -8.3%YOY ในปี 2020 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและการผ่อนคลายมาตรการ lockdown
 - การนำเข้าเติบโตอย่างแข็งแกร่งในครึ่งแรกของปี 2021 ยกเว้นการนำเข้าจากกัมพูชา (ปัจจัยฐานสูงจากการนำเข้าทองคำ) และจากเมียนมา (ความไม่แน่นอนทางการเมือง)
 - การขยายตัวชะงักงันในไตรมาส 3 เนื่องจากไทยกลับเข้าสู่ภาวะ lockdown แต่การนำเข้าจากกลุ่มประเทศ CLMV กลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วในไตรมาส 4
- ในระยะข้างหน้า การส่งออกของไทยไปยังกลุ่มประเทศ CLMV มีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องในปี 2022 แม้ว่าอาจจะชะลอความเร็วลงบ้าง โดยมีปัจจัยสนับสนุนดังต่อไปนี้
 1. เศรษฐกิจ CLMV มีแนวโน้มขยายตัวดีขึ้นในปี 2022 ตามอัตราการฉีดวัคซีนที่เพิ่มขึ้นที่ทำให้ภาครัฐสามารถผ่อนคลายมาตรการ lockdown ได้ และจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
 2. การเปิดด่านชายแดนเพิ่มขึ้นจะช่วยส่งเสริมการค้าชายแดน ขณะที่ปัญหาการขาดแคลนอุปทานและต้นทุนที่เพิ่มขึ้นคาดว่าจะลดความรุนแรงลงในครึ่งหลังของปี 2022
 3. ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) คาดว่าจะช่วยเสริมความแข็งแกร่งของการเชื่อมต่อห่วงโซ่อุปทานภายในภูมิภาค
 4. เงินบาทที่มีแนวโน้มอ่อนค่าในระยะสั้นจะเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในระดับภูมิภาค
 5. ราคาน้ำมันที่ยังคงอยู่ในช่วงขาขึ้นจะเป็นปัจจัยส่งเสริมการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปของไทย
- อย่างไรก็ตาม การส่งออกของไทยยังคงเผชิญความเสี่ยง โดยการระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอไมครอน จะเป็นความเสี่ยงด้านต่ำหลัก ผ่านปัญหาการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานและอุปสงค์ภายนอกแอ่งที่เพิ่มความรุนแรงขึ้น นอกจากนี้ หากต้นทุนค่าวัตถุดิบและค่าขนส่งมีแนวโน้มคงอยู่ในระดับสูงเป็นระยะเวลายาวนานกว่าที่คาด จะกระทบต่อการส่งออกได้

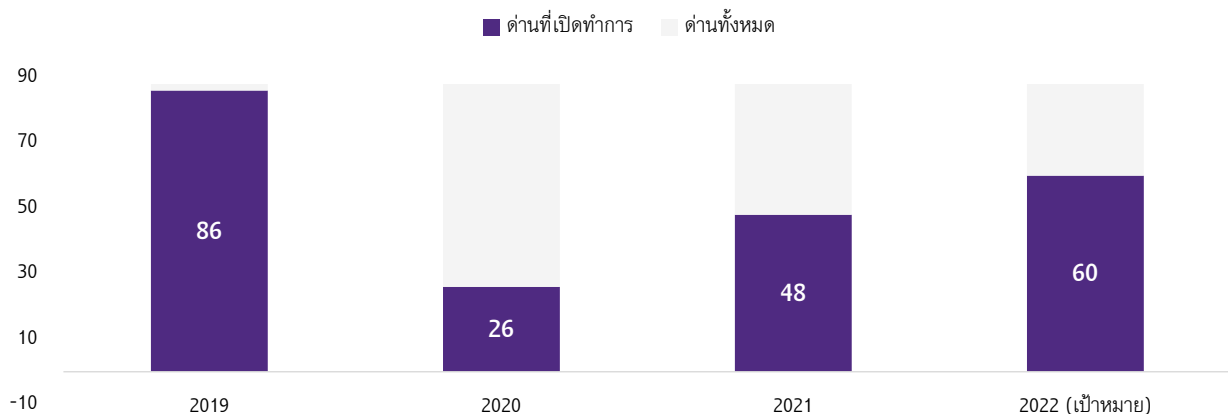

การค้าชายแดน-ผ่านแดน : ขยายตัวตามแนวโน้มการค้ากับ CLMV โดยรวม

การส่งออกชายแดน-ผ่านแดนไทย (%YOY)										
ประเทศปลายทาง	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
กัมพูชา	14.2%	-5.0%	7.6%	-9.3%	9.8%	13.2%	21.1%	20.0%	16.4%	27.3%
สปป.ลาว	-8.5%	-12.1%	20.4%	13.6%	27.6%	17.9%	24.1%	32.9%	17.1%	23.1%
เมียนมา	-1.1%	-12.4%	37.4%	-9.2%	74.9%	40.8%	62.2%	111.0%	40.8%	53.5%
เวียดนาม	-9.5%	-17.6%	5.0%	24.8%	-1.6%	-14.4%	17.7%	18.9%	50.9%	-4.2%
CLMV	-0.1%	-10.5%	17.9%	0.1%	26.5%	17.5%	31.4%	41.0%	26.2%	28.4%
การนำเข้าชายแดน-ผ่านแดนไทย (%YOY)										
ประเทศต้นทาง	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
กัมพูชา	-7.0%	8.6%	13.0%	9.3%	54.7%	-9.8%	15.5%	18.7%	23.3%	7.2%
สปป.ลาว	-6.1%	8.4%	4.4%	-2.9%	17.7%	5.7%	-0.4%	-13.1%	-0.1%	13.4%
เมียนมา	6.5%	-17.2%	8.8%	-7.2%	0.5%	9.6%	38.7%	35.5%	36.7%	44.0%
เวียดนาม	-40.5%	18.1%	90.5%	-0.5%	84.3%	103.4%	202.3%	264.0%	221.2%	148.3%
CLMV	-4.5%	-2.6%	13.6%	-2.4%	17.1%	13.1%	28.9%	22.2%	30.1%	34.4%

จำนวนด่านค้าชายแดนกับกัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมาที่เปิดทำการ (สิ้นปี)

หน่วย : จำนวนด่านค้าชายแดน

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกชายแดน-ผ่านแดนไปยังกลุ่มประเทศ CLMV พุ่งตัวอย่างทั่วถึงที่ 17.9%YOY ในปี 2021 ด้วยแรงสนับสนุนจากปัจจัยฐานต่ำ การเปิดด่านชายแดน และกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่แข็งแกร่งขึ้น
 - การส่งออกและนำเข้าชายแดน-ผ่านแดนขยายตัวสูงกว่าการค้ากับกลุ่มประเทศ CLMV ในภาพรวม
 - การส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปที่เพิ่มขึ้นอย่างมากจากราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มขึ้นเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลัก นอกจากนี้ ความต้องการสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และรถยนต์ก็เพิ่มสูงขึ้นตามการเปิดประเทศ
 - การขยายตัวของการค้าชายแดนชะลอตัวลงเล็กน้อยในไตรมาส 3 เนื่องจากหลายประเทศกลับเข้าสู่การ lockdown อีกครั้ง แต่ในไตรมาส 4 การค้าชายแดนฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งตามความต้องการซื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว (pent-up demand)
 - การเปิดด่านชายแดนของไทยเพิ่ม 22 ด่านที่เชื่อมต่อกับประเทศ CLM ในปี 2021 ทำให้มีด่านชายแดนทั้งหมดที่เปิดทำการ 48 ด่าน และลดความตึงเครียดของปัญหาการขนส่งชะงักงัน
- การเติบโตของการค้าชายแดน-ผ่านแดนคาดว่าจะต่อเนื่องในปี 2022 แต่เป็นไปอย่างช้า ๆ ด้วยปัจจัยขับเคลื่อนใหม่ ดังนี้
 - เศรษฐกิจ CLMV มีแนวโน้มขยายตัวได้ดีขึ้นในปี 2022
 - ข้อตกลง RCEP จะยกระดับห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาคและส่งเสริมการค้าระหว่างกลุ่มประเทศ CLMV กับจีน
 - แผนของกระทรวงพาณิชย์ที่จะกลับมาเปิดด่านชายแดนเพิ่มอีก 12 ด่านจะช่วยสนับสนุนการขนส่งสินค้า
 - การเปิดทางรถไฟจีน-สปป.ลาว จะส่งเสริมการขนส่งสินค้าเกษตรสู่จีนผ่านทางสปป.ลาว
 - เงินบาทอ่อนค่าเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสินค้าส่งออกไทย

การค้ากับกัมพูชา : การส่งออกคาดว่าจะเติบโตเนื่องจากการเปิดประเทศ

การส่งออกของไทยไปกัมพูชา										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
ส่งออกทั้งหมด (100)	-6.2%	-14.8%	16.4%	-12.6%	37.1%	34.0%	22.3%	40.1%	12.2%	16.7%
น้ำมันเชื้อเพลิง (29.1)	-3.4%	-14.7%	47.5%	-1.9%	92.5%	90.8%	33.6%	81.7%	36.0%	-0.5%
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร (17.8)	16.3%	-8.1%	8.8%	-3.5%	23.3%	6.9%	12.2%	13.0%	10.3%	13.3%
รถยนต์และส่วนประกอบ (5.6)	81.3%	-30.3%	31.4%	-7.9%	56.7%	38.5%	66.0%	105.6%	22.7%	84.9%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (4.4)	22.7%	-16.6%	5.7%	5.5%	18.9%	5.1%	-3.5%	-22.9%	0.4%	16.1%
สิ่งทอ (2.7)	6.3%	-15.5%	13.1%	-9.1%	30.2%	18.9%	23.3%	13.6%	33.0%	23.2%
สินค้าเกษตร (2.5)	19.7%	140.0%	-55.5%	-50.9%	-60.4%	-58.7%	-47.8%	-55.1%	-47.7%	-32.2%
การนำเข้าของไทยจากกัมพูชา										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
นำเข้าทั้งหมด (100)	195.8%	-49.5%	-22.4%	-48.9%	55.8%	-11.5%	7.7%	9.8%	13.1%	2.1%
นำเข้าไม่รวมทองคำ (100)	68.0%	-37.3%	10.9%	9.5%	55.8%	-11.5%	7.7%	9.8%	13.1%	2.1%
ผลิตภัณฑ์จากผักและผลไม้ (31.1)	-3.1%	41.7%	-3.5%	12.0%	21.6%	-50.5%	-25.3%	-3.9%	-18.5%	-35.6%
สินแร่โลหะอื่น ๆ (28.7)	-13.3%	37.8%	58.2%	58.0%	69.5%	42.2%	66.1%	54.5%	65.3%	77.8%
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม (22.6)	-10.9%	39.2%	49.0%	43.8%	50.3%	51.5%	50.0%	44.7%	44.7%	60.5%
ลวดและสายเคเบิล (11.3)	-0.2%	-27.6%	13.7%	1.5%	82.1%	6.4%	2.1%	-4.8%	-5.4%	15.5%
เสื้อผ้า (7.2)	2.9%	-14.6%	-28.5%	-41.7%	74.8%	-35.6%	-38.6%	-44.0%	-32.6%	-38.7%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกจากไทยไปยังกัมพูชาเพิ่มขึ้น 16.4%YOY ในปี 2021 จากเดิมที่หดตัว -14.8%YOY ในปี 2020 โดยการขยายตัวคาดว่าจะต่อเนื่องในปี 2022 ตามการฟื้นตัวที่แข็งแกร่งขึ้นของเศรษฐกิจกัมพูชา แม้ว่าอัตราการขยายตัวจะลดความเร็วลงจากปัจจัยฐานต่ำที่หายไป
 - การส่งออกน้ำมันเป็นสินค้าขับเคลื่อนหลัก เนื่องจากราคาน้ำมันโลกที่เพิ่มสูงขึ้นและการผ่อนคลายมาตรการ lockdown ของกัมพูชา ขณะที่การส่งออกรถยนต์และส่วนประกอบได้รับประโยชน์อย่างมากจากการเปิดประเทศของกัมพูชา แม้ว่าผู้ผลิตไทยยังคงประสบปัญหาขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์
 - ในระยะข้างหน้า การส่งออกจากไทยไปยังกัมพูชาคาดว่าจะขยายตัวได้แต่ในอัตราที่ช้าลงในปี 2022 ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกัมพูชาที่มีแนวโน้มเติบโตแข็งแกร่งขึ้นในปี จากอัตราการฉีดวัคซีนในประเทศที่สูงและการเปิดด่านชายแดน ซึ่งจะเพิ่มความต้องการสินค้าจากไทย
- การนำเข้าสินค้าจากกัมพูชาลดลง -22.4%YOY ในปี 2021 สาเหตุหลักมาจากการนำเข้าทองคำที่หดตัว โดยหากไม่นับทองคำ การนำเข้าสินค้าจากกัมพูชาเพิ่มขึ้น 10.9%YOY ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย
 - การนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการผลิตเป็นสินค้านำเข้าที่ขยายตัวชัดเจน ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากการเติบโตที่แข็งแกร่งของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไทย ขณะที่การนำเข้าเสื้อผ้ายังคงชะงักเนื่องจากมีความอ่อนไหวต่อมาตรการ lockdown มากกว่า
 - อย่างไรก็ตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจของไทยที่ปรับตัวดีขึ้นในปี 2022 จะเป็นปัจจัยสนับสนุนการเติบโตของการนำเข้า โดยเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการ เช่น เสื้อผ้า ที่จะฟื้นตัวได้ตามการฉีดวัคซีนที่ทั่วถึงมากขึ้นและการเปิดด่านชายแดน

การกำกับสปป.ลาว : ทางรถไฟจีน-สปป.ลาว จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อนใหม่

การส่งออกของไทยไปสปป.ลาว										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
ส่งออกทั้งหมด (100)	-6.7%	-12.7%	19.2%	15.2%	35.1%	13.4%	15.5%	24.3%	9.6%	13.8%
น้ำมันสำเร็จรูป (16.2)	-16.3%	-29.3%	26.0%	-13.8%	73.7%	35.6%	41.4%	36.2%	52.6%	36.4%
สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร (15.2)	7.3%	-3.6%	16.8%	23.7%	20.7%	8.8%	14.7%	15.7%	27.1%	3.3%
รถยนต์และส่วนประกอบ (6.0)	-16.9%	-29.3%	42.8%	58.0%	130.9%	9.3%	21.6%	36.5%	44.5%	-4.5%
สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ (4.6)	-10.6%	-20.6%	-2.0%	18.4%	16.5%	-16.5%	-19.9%	-29.4%	-26.1%	-2.9%
ปศุสัตว์ (2.9)	2.1%	-23.0%	-48.3%	-29.8%	-39.0%	-66.2%	-67.3%	-43.8%	-72.4%	-80.2%
การนำเข้าของไทยจากสปป.ลาว										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
นำเข้าทั้งหมด (100)	-2.9%	17.2%	9.6%	17.2%	36.4%	1.9%	-7.6%	-16.2%	-18.4%	12.4%
เชื้อเพลิง (61.4)	-1.4%	26.5%	13.4%	8.3%	24.4%	31.4%	-6.2%	-6.2%	-10.6%	-1.2%
ผลิตภัณฑ์จากผักและผลไม้ (7.8)	6.9%	91.0%	30.9%	23.1%	54.9%	1.9%	48.0%	9.9%	29.3%	54.8%
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (3.9)	-16.3%	-30.6%	-21.9%	-7.8%	59.3%	-28.6%	-62.5%	-93.7%	-45.3%	-44.8%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (2.4)	-32.9%	-47.1%	39.9%	37.9%	144.9%	53.7%	-29.7%	42.8%	-39.1%	-64.6%
ผลิตภัณฑ์ทองแดง (1.7)	10.3%	-62.3%	-63.2%	-91.6%	-81.3%	-21.0%	107.9%	11.2%	306.3%	70.2%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกจากไทยไปสปป.ลาวกลับมาขยายตัวสูงถึง 19.2%YOY ในปี 2021 หลังจากหดตัว -12.7%YOY ในปี 2020 จากการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปและรถยนต์ สำหรับปี 2022 การส่งออกจากไทยไปสปป.ลาว จะได้ประโยชน์จากการเติบโตที่เร่งขึ้นของเศรษฐกิจสปป.ลาว พร้อมทั้งการเปิดทางรถไฟจีน-สปป.ลาว
 - สินค้าสำคัญที่ขับเคลื่อนการเติบโตของการส่งออกจากไทยไปสปป.ลาว ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป (จากราคาที่เพิ่มขึ้น) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร (จากเงินบาทที่อ่อนค่าและราคาอาหารที่สูงขึ้น) และรถยนต์ (จากปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันเริ่มคลี่คลายลง) ขณะที่การส่งออกปศุสัตว์ (โดยเฉพาะเนื้อหมู) กลับเป็นปัจจัยหลักที่ลดการเติบโต
 - เนื่องจากการส่งออกจากไทยไปยังสปป.ลาวเกือบทั้งหมดเป็นการค้าผ่านด่านชายแดน การเปิดดำเนินการด่านชายแดนอีกครั้งในช่วงปี 2021-2022 จะส่งเสริมการเติบโตของการส่งออกจากไทยไปยังสปป.ลาวอย่างต่อเนื่อง
 - ในระยะต่อไป การเปิดทางรถไฟจีน-สปป.ลาว จะเป็นโอกาสสำหรับผู้ส่งออกไทยที่จะขนส่งสินค้าไปยังจีนผ่านสปป.ลาว ด้วยต้นทุนที่ต่ำลงและระยะเวลาที่สั้นลง ทางรถไฟนี้จะเพิ่มประโยชน์อย่างมากต่อสินค้าเกษตร เนื่องจากสามารถลดความเสี่ยงสินค้าเน่าเสีย อย่างไรก็ตาม สินค้าบางชนิดจำเป็นต้องได้รับการอนุญาตนำเข้าจากจีนก่อน
- ในขณะที่การนำเข้าจากประเทศอื่นในภูมิภาคปรับตัวดีขึ้น การนำเข้าจากสปป.ลาวชะลอตัวลงเหลือ 9.6%YOY ในปี 2021 จากที่เคยขยายตัวได้สูง 17.2%YOY ในปี 2020 ตามแรงกดดันจากการนำเข้าไฟฟ้าและสินค้าเกษตรที่ชะลอตัวลง
 - การนำเข้าเชื้อเพลิง (ไฟฟ้าเป็นสัดส่วนใหญ่) และผักและผลไม้ขยายตัวต่อเนื่อง แต่ในอัตราที่ชะลอลงเมื่อเทียบกับตัวเลขในปี 2020
 - การนำเข้าสินค้าจากสปป.ลาวคาดว่าจะยังคงอยู่ในแนวโน้มขยายตัวในปีนี้ ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยและการเปิดดำเนินการด่านชายแดนอีกครั้ง
 - ทางรถไฟจีน-สปป.ลาวอาจก่อให้เกิดการไหลทะลักของสินค้าจีนเข้าตลาดไทยผ่านการขนส่งทางสปป.ลาว ซึ่งจะทำให้การนำเข้าสินค้าจากสปป.ลาวขยายตัว อย่างไรก็ตาม อาจทำให้เกิดการแทรกแซงตลาดภายในประเทศ ซึ่งต้องติดตามว่าภาครัฐจะมีมาตรการจำกัดการนำเข้าอย่างไรต่อไปหรือไม่

★ การค้ากับเมียนมา : ชบเซาจากความไม่แน่นอนทางการเมืองและความอ่อนแอของเศรษฐกิจ

การส่งออกของไทยไปเมียนมา										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
ส่งออกทั้งหมด (100)	-5.7%	-13.0%	13.7%	-18.5%	50.2%	13.5%	25.2%	50.3%	8.4%	24.7%
สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร (23.1)	-19.0%	-3.0%	11.4%	-9.4%	43.0%	7.2%	9.5%	29.8%	-0.2%	5.5%
น้ำมันสำเร็จรูป (11.9)	3.6%	-37.5%	73.0%	-16.2%	123.6%	114.5%	182.6%	264.6%	148.6%	160.8%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (7.0)	-5.3%	-2.8%	41.3%	-23.1%	1.1%	130.4%	54.0%	-8.6%	-12.1%	154.0%
รถยนต์และส่วนประกอบ (5.3)	-0.8%	-0.7%	-20.7%	8.9%	52.1%	-56.6%	-43.1%	-18.2%	-58.2%	-41.0%
สิ่งทอ (4.0)	2.5%	-31.2%	-11.2%	-47.2%	58.2%	-38.9%	25.7%	71.7%	15.3%	7.2%
การนำเข้าของไทยจากเมียนมา										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
นำเข้าทั้งหมด (100)	7.8%	-13.9%	0.9%	-4.0%	0.0%	-5.9%	16.0%	13.9%	15.0%	19.0%
ก๊าซธรรมชาติ (60.8)	6.8%	-25.5%	-6.2%	-16.7%	-20.3%	-7.3%	22.9%	8.8%	21.9%	40.3%
ผลิตภัณฑ์จากพืช (16.7)	428.3%	65.3%	66.0%	22.6%	112.3%	73.0%	127.2%	139.0%	156.1%	97.3%
สินแร่โลหะอื่น ๆ (5.2)	-22.0%	30.3%	-29.2%	56.0%	-15.8%	-77.2%	-70.4%	-59.1%	-75.5%	-77.2%
ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ (4.0)	9.1%	5.1%	-3.7%	-6.3%	-12.3%	37.8%	-14.4%	-13.1%	-15.3%	-14.8%
ผลิตภัณฑ์ทองแดง (3.2)	-27.0%	45.2%	-52.6%	41.5%	-50.6%	-94.4%	-94.1%	-92.6%	-95.4%	-94.4%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกจากไทยไปยังเมียนมาพลิกกลับมาขยายตัวได้ 13.7%YOY ในปี 2021 จากเดิมที่ลดลง -13.0%YOY ในปี 2020 ท่ามกลางความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงต่อการส่งออกมีแนวโน้มเป็นไปในด้านต่ำเนื่องจากสถานการณ์ยังไม่คลี่คลาย**
 - การส่งออกจากไทยไปยังเมียนมาหดตัวอย่างรุนแรงในไตรมาสแรกของปี 2021 เมื่อเกิดการรัฐประหาร แต่หลังจากนั้น การส่งออกสามารถฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยฐานต่ำ โดยหากพิจารณารายสินค้า การส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งมีราคาสูงขึ้นเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลัก เช่นเดียวกับการส่งออกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เติบโตอย่างแข็งแกร่งในครึ่งหลังของปี 2021
 - ในทางกลับกัน การส่งออกรถยนต์และส่วนประกอบไปยังเมียนมาลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งสวนทางกับประเทศอื่นใน CLMV เนื่องจากอุปสงค์ในเมียนมาต่อสินค้าราคาสูงได้รับผลกระทบจากการรัฐประหาร การส่งออกสิ่งทอก็เผชิญแรงกดดันจากการบริโภคภายในประเทศที่ลดลง การแพร่ระบาดของ COVID-19 และการปิดโรงงาน ด้วยเช่นกัน
 - ในปี 2022 การส่งออกจากไทยไปยังเมียนมามีแนวโน้มขยายตัวได้เพียงเล็กน้อยจากปัจจัยฐานต่ำที่หายไป การเติบโตของเศรษฐกิจเมียนมาก็คาดว่าจะยังคงชะงักและอุปสงค์ภายในประเทศจะฟื้นตัวได้ยาก แม้ว่ากิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเริ่มทยอยกลับมา ทั้งนี้ ความเสี่ยงต่อการส่งออกจากไทยไปเมียนมายังคงอยู่ เช่น การชะงักงันของการขนส่งที่เกิดจากความไม่แน่นอนทางการเมือง และการขาดแคลนเงินสดในเมียนมา
- การนำเข้าสินค้าจากเมียนมาฟื้นตัวเล็กน้อยเพียง 0.9%YOY ในปี 2021 จากที่เคยหดตัวถึง -13.9%YOY ในปี 2020 สาเหตุหลักมาจากภาวะเศรษฐกิจชะงักงันในเมียนมาซึ่งกระทบทั้งภาคการผลิตและการขนส่ง**
 - การนำเข้าผลิตภัณฑ์จากพืช โดยเฉพาะธัญพืชและแป้ง เป็นสินค้านำเข้าหลักที่มีการเติบโต เนื่องจากภาคเกษตรกรรมได้รับผลกระทบน้อยที่สุดจากความไม่แน่นอนทางการเมือง ขณะที่สินค้าอื่น ๆ หดตัว
 - การนำเข้าสินค้าจากเมียนมาในปี 2022 คาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างค่อยเป็นค่อยไปตามการเติบโตของเศรษฐกิจไทยที่ปรับตัวดีขึ้นและภาวะเศรษฐกิจชะงักงันในเมียนมาที่ลดความรุนแรงลง อย่างไรก็ตาม การนำเข้าสินค้าจากเมียนมายังคงมีความเสี่ยงด้านต่ำ เนื่องจากเศรษฐกิจเมียนมามีแนวโน้มชะงักตลอดทั้งปี จากความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ยืดเยื้อ

★ การค้ากับเวียดนาม : ยังคงเติบโตได้ดีตามเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวอย่างชัดเจน

การส่งออกของไทยไปเวียดนาม										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
ส่งออกทั้งหมด (100)	-6.5%	-7.9%	12.3%	12.9%	44.7%	-7.9%	5.0%	1.3%	9.4%	4.1%
รถยนต์และส่วนประกอบ (14.8)	26.4%	-27.2%	37.0%	28.1%	456.6%	-1.2%	-6.8%	-6.3%	-10.1%	-2.7%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (11.8)	-1.9%	-9.4%	3.9%	-0.3%	23.1%	-16.3%	9.1%	-8.0%	18.2%	15.2%
เม็ดพลาสติก (8.2)	-17.0%	-14.1%	42.9%	53.6%	60.4%	30.9%	29.9%	20.4%	28.8%	38.7%
สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร (8.0)	5.2%	23.5%	-17.7%	-0.3%	-30.9%	-29.0%	-4.8%	-30.6%	4.7%	20.3%
สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ (6.8)	3.1%	-0.2%	3.9%	-3.6%	7.8%	-4.0%	17.7%	18.6%	32.7%	5.6%
การนำเข้าของไทยจากเวียดนาม										
%YOY (สัดส่วนปี 2021)	2019	2020	2021	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4	Oct-21	Nov-21	Dec-21
นำเข้าทั้งหมด (100)	-4.4%	0.2%	27.9%	16.4%	68.8%	4.0%	32.9%	31.4%	49.6%	16.5%
เครื่องใช้ไฟฟ้า (14.8)	-18.3%	-23.6%	29.9%	8.3%	51.8%	-2.5%	110.0%	87.1%	150.3%	101.5%
เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ (8.2)	11.4%	-10.4%	13.9%	26.4%	40.0%	-5.3%	3.4%	-4.1%	7.0%	8.6%
รถยนต์และส่วนประกอบ (6.8)	7.4%	6.0%	23.2%	16.6%	73.0%	25.1%	-0.9%	-4.6%	3.7%	-2.0%
ผลิตภัณฑ์โลหะ (6.4)	-2.6%	44.5%	10.1%	37.4%	92.4%	-35.6%	-8.1%	-31.1%	44.3%	-27.3%
เสื้อผ้า (3.1)	21.7%	-19.8%	-6.8%	-4.7%	50.9%	-30.0%	-33.0%	-38.2%	-23.9%	-37.4%

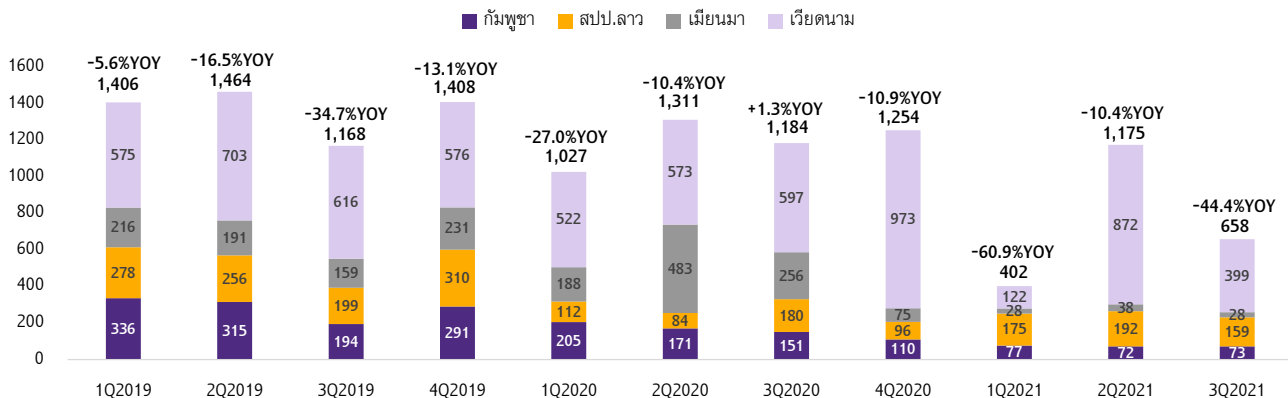
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์

- การส่งออกจากไทยไปเวียดนามเพิ่มขึ้น 12.3%YOY ในปี 2021 จากการหดตัว -7.9%YOY ในปี 2020 ด้วยผลบวกจากปัญหาการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานที่เริ่มคลี่คลาย แต่การขยายตัวหยุดชะงักในช่วงครึ่งหลังของปี 2021 เมื่อเวียดนามใช้มาตรการ lockdown เข้มงวดเพื่อควบคุมการระบาดของสายพันธุ์เดลตา**
 - การส่งออกจากไทยไปเวียดนามในช่วงครึ่งแรกของปี 2021 ขยายตัวอย่างก้าวกระโดด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับเศรษฐกิจเวียดนามที่สามารถเติบโตได้ภายใต้วิกฤต รถยนต์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเม็ดพลาสติกเป็นสินค้าส่งออกหลัก ซึ่งได้รับประโยชน์จากปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันที่คลี่คลายลง อุปสงค์ภายในประเทศที่ยังขยายตัว และกิจกรรมในภาคการผลิตที่ดำเนินไปได้อย่างแข็งแกร่ง
 - แต่ในครึ่งหลังของปี 2021 การส่งออกจากไทยไปเวียดนามกลับชะลอตัวอย่างรุนแรงและพลิกหดตัวในไตรมาส 3 เนื่องจากเวียดนามใช้มาตรการ lockdown เข้มงวด การหดตัวดังกล่าวมีสาเหตุหลักมาจากความต้องการบริโภคสินค้าที่อ่อนแอในช่วง lockdown ขณะเดียวกัน การส่งออกวัตถุดิบก็ได้รับผลกระทบจากโรงงานเวียดนามที่ปิดตัวลง
 - ในระยะต่อไป การส่งออกจากไทยไปเวียดนามคาดว่าจะเติบโตได้ในปี 2022 เมื่อเศรษฐกิจเวียดนามมีแนวโน้มฟื้นตัวได้สูง โดยเฉพาะในภาคการผลิต การผ่อนคลายมาตรการ lockdown จะช่วยให้อุปสงค์ภายในประเทศฟื้นตัวและลดความรุนแรงของปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันได้ ทั้งนี้ผู้ติดตาม COVID-19 จำนวนมากยังคงเป็นความเสี่ยงด้านต่ำ ซึ่งอาจกระตุ้นให้รัฐบาลบังคับใช้มาตรการ lockdown เข้มงวดอีกครั้งหากไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้
- การนำเข้าจากเวียดนามขยายตัวสูงถึง 27.9%YOY ในปี 2021 เพิ่มขึ้นจาก 0.2%YOY ในปี 2020 จากความต้องการวัตถุดิบเพื่อการผลิตจำนวนมาก**
 - การนำเข้าจากเวียดนามขยายตัวสูงตลอดทั้งปี ยกเว้นในช่วงไตรมาส 3 ที่โรงงานเวียดนามประสบปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงัน ทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าอุตสาหกรรมเติบโตได้ดี ขณะที่เครื่องนุ่งห่มยังคงซบเซา
 - ในปี 2022 การนำเข้าสินค้าจากเวียดนามคาดว่าจะยังคงขยายตัว แต่ในอัตราที่ชะลอลง โดยได้แรงสนับสนุนจากการเติบโตของเศรษฐกิจไทยที่ปรับตัวดีขึ้นและปัญหาห่วงโซ่อุปทานชะงักงันในเวียดนามที่ลดความรุนแรงลง

การลงทุนโดยตรงจากไทย : พึ่งตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2022 ท่ามกลางความเสี่ยงด้านต่ำที่ถึงมือ

การลงทุนโดยตรงของไทยใน CLMV (ขาออก)

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

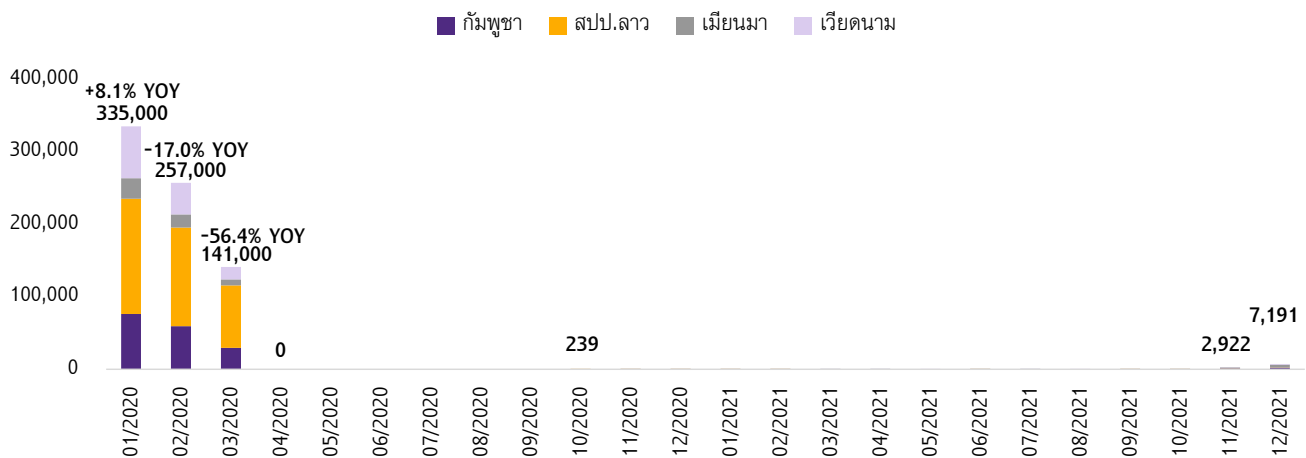
ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย

- การลงทุนโดยตรงจากไทยในกลุ่มประเทศ CLMV หดตัวต่อเนื่อง 4 ไตรมาสติดต่อกัน โดยในไตรมาส 3 ของปี 2021 หดตัว -44.4%YOY จากแรงกดดันการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทั่วภูมิภาค ความไม่แน่นอนทางการเมืองในเมียนมา และการอ่อนค่าของเงินบาทที่ทำให้ต้นทุนการลงทุนในต่างประเทศสูงขึ้น ทั้งนี้การลงทุนโดยตรงจากไทยในกลุ่มประเทศ CLMV มีแนวโน้มขยายตัวได้เล็กน้อยในปี 2022 เนื่องจากหลายประเทศผ่อนคลามาตรการควบคุมด้านชายแดน เศรษฐกิจในภูมิภาคส่งสัญญาณฟื้นตัว และความร่วมมือ RCEP ที่มีผลบังคับใช้แล้วในเดือนมกราคม 2022 อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงยังคงมีแนวโน้มไปในด้านต่ำจากการระบาดระลอกใหม่ของ COVID-19 และความไม่แน่นอนทางการเมืองในเมียนมาที่ยังดำเนินต่อไป
- การลงทุนในกัมพูชาค่อนข้างคงที่ในระดับต่ำในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2021 เนื่องจากอุตสาหกรรมหลักของกัมพูชาส่วนใหญ่ (การท่องเที่ยว เครื่องนุ่งห่ม และอสังหาริมทรัพย์) ยังคงอยู่ในภาวะซบเซา ทั้งนี้เมื่อกัมพูชาสามารถควบคุมสถานการณ์ COVID-19 และกลับมาเปิดดำเนินการด้านชายแดนได้ การลงทุนในกัมพูชาคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปในปี 2022 แต่อัตราการเติบโตอาจจะยังคงต่ำกว่าระดับก่อนเกิดวิกฤต ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับเศรษฐกิจกัมพูชาที่ยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับเข้าสู่ระดับก่อนเกิดวิกฤตได้เช่นกัน
- การลงทุนในสปป.ลาวมีความโดดเด่น โดยเฉพาะการลงทุนในภาคการเงินและประกันภัย โดยในระยะข้างหน้า การลงทุนจากไทยในหลายภาคส่วนของสปป.ลาว จะได้รับปัจจัยสนับสนุนใหม่ ได้แก่ 1) ภาคการเงินและประกันภัยจะขยายตัวได้ต่อเนื่องด้วยผลจากอัตราค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นในสปป.ลาว 2) สปป.ลาวเป็นประเทศที่ไทยให้ความสนใจในการลงทุนโครงการพลังงานทดแทนด้วยปัจจัยด้านที่ตั้งยุทธศาสตร์ และ 3) ทางรถไฟจีน-สปป.ลาวที่เพิ่งเปิดใช้งานใหม่อาจเพิ่มความน่าดึงดูดในการลงทุนในสปป.ลาวสำหรับธุรกิจที่ได้รับผลประโยชน์จากการเชื่อมต่อกับจีน
- สำหรับเมียนมา การลงทุนจากไทยหดตัวรุนแรงในปี 2021 เป็นผลจากการรัฐประหารที่ยังไม่มีท่าทีที่จะลดความรุนแรงลงในระยะสั้น ทำให้นักลงทุนไทยมีแนวโน้มระงับการลงทุนก่อนที่จะตัดสินใจลงทุนในเมียนมาเนื่องจากความเสี่ยงจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น ความเสี่ยงมาตรการคว่ำบาตรจากนานาประเทศ ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ของบริษัทที่ลงทุน ความไม่แน่นอนทางการเมืองและเศรษฐกิจ และอุปสงค์ภายในประเทศที่ยังอ่อนแอ
- การลงทุนในเวียดนามยังคงมีสัดส่วนสูงสุดในกลุ่มประเทศ CLMV แต่มีการชะลอตัวอย่างรุนแรงในไตรมาส 1 และ 3 จากแรงกดดันการแพร่ระบาดของ COVID-19 ของทั้งสองประเทศ และผลของปัจจัยฐานสูงในไตรมาส 4 ปี 2020 โดยในระยะสั้น ปัญหาห่วงโซ่อุปทานที่ยืดเยื้อและมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของ COVID-19 เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน อย่างไรก็ตาม ในระยะยาว เวียดนามยังคงเป็นประเทศน่าลงทุนสำหรับนักลงทุนชาวไทย เนื่องจากเวียดนามเป็นหนึ่งในประเทศที่มีศักยภาพเติบโตสูงสุดในภูมิภาค พร้อมทั้งแรงงานจำนวนมากที่ยังมีอายุน้อย ที่ตั้งยุทธศาสตร์ และข้อตกลงการค้าเสรีที่หลากหลาย

การท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค : พันทวยอย่างช้า ๆ หลังเริ่มใช้ระบบ “Test & Go”

จำนวนนักท่องเที่ยว CLMV ในปี 2020-2021

หน่วย : คน

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

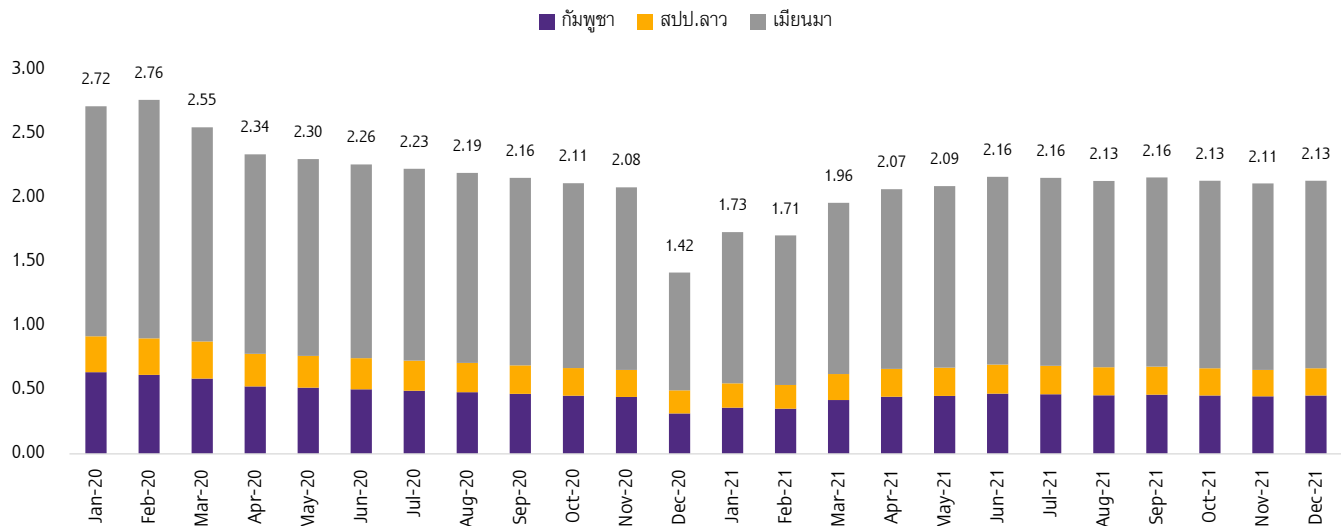
- จำนวนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศ CLMV มาไทยฟื้นตัวเพียงเล็กน้อยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2021 เมื่อไทยเริ่มโครงการ “Test & Go” โดยอนุญาตให้นักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบแล้วเดินทางเข้าไทยโดยไม่ต้องกักตัว แต่ต้องลงทะเบียน “Thailand Pass” และมีผลตรวจเชื้อ COVID-19 เป็นลบตอนเดินทางเข้า โครงการดังกล่าวน่าจะช่วยกระตุ้นนักท่องเที่ยวจาก CLMV เข้าไทยได้มากขึ้น แต่การฟื้นตัวอย่างรวดเร็วยังเป็นไปได้นยาก
- การฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวจากกลุ่ม CLMV มาไทยยังคงเผชิญความเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ 1) การระบาดของ COVID-19 สายพันธุ์โอมิครอนยังคงเป็นความเสี่ยงที่ต้องติดตามใกล้ชิด เนื่องจากโอกาสในการติดเชื้อสายพันธุ์โอมิครอน ค่อนข้างสูง ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความลังเลในการเดินทาง 2) ประชากรที่ได้รับวัคซีนครบแล้วในสปป.ลาวและเมียนมายังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวจากสองประเทศนี้เดินทางเข้าไทยมีจำนวนจำกัด และ 3) ค่าใช้จ่ายในการตรวจเชื้อ COVID-19 และประกันการเดินทางที่ค่อนข้างสูงเป็นอุปสรรคต่อนักท่องเที่ยว
- การเปิดการท่องเที่ยวแบบจับคู่เดินทาง (travel bubbles) จะเป็นปัจจัยบวกต่อภาคการท่องเที่ยวไทย โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬากำลังเจรจากับกลุ่มประเทศ CLMV เพื่อทำ travel bubble ร่วมกัน ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวนี้ จะส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและกลุ่มประเทศ CLMV โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านด่านชายแดน

การจ้างแรงงานต่างด้าว : ะจกจันตั้งแต่มิถุนายน 2021 ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

จำนวนแรงงานต่างด้าว CLM ที่จดทะเบียนในประเทศไทยแบ่งตามสัญชาติปี 2020-2021

หน่วย : ล้านคน

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

- จำนวนแรงงานต่างด้าวจากกลุ่มประเทศ CLM ที่จดทะเบียนในไทยหยุดชะงักที่ราว 2.16 ล้านรายตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2021 หลังจากตัวเลขลดลงอย่างมากในเดือนธันวาคม 2020 ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการตกลำรวจแรงงานชาวเมียนมาในช่วงเกิดคลัสเตอร์ COVID-19 จำนวนแรงงานต่างด้าวย่อย ๆ เพิ่มกลับมา แต่ยังคงต่ำกว่าระดับก่อนเกิดวิกฤต แม้ว่ารัฐบาลไทยเริ่มนโยบายขยายฐานแรงงานต่างด้าวให้เข้าสู่ระบบการจ้างงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายก็ตาม
- การปิดด่านชายแดน ค่าใช้จ่ายในการกักตัวสูง และอัตราการฉีดวัคซีนต่ำ เป็นปัจจัยที่อาจขัดขวางการฟื้นตัวของจำนวนแรงงานต่างด้าวในไทยในระยะต่อไปได้ แม้ว่าความต้องการแรงงานต่างด้าวในไทยจะเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยที่ปรับตัวดีขึ้น
- ปัญหาการขาดแคลนแรงงานเพิ่มความรุนแรงขึ้น จากจำนวนแรงงานต่างด้าวจากกลุ่มประเทศ CLM ที่ลดลง ซึ่งภาคธุรกิจจะต้องแบกรับภาระค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้นซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลประกอบการได้

ผู้จัดทำ

ปณณ พัฒนศิริ

นักวิเคราะห์

(punn.pattanasiri@scb.co.th)

ดร. ชินวุฒิ เตชานุวัตร

ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ และตลาดการเงิน

(chinnawut.techanuvat@scb.co.th)

ECONOMIC AND FINANCIAL MARKET RESEARCH

ดร.ยรรยง ไทยเจริญ

รองผู้จัดการใหญ่อาวุโส ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ Wholesale

และรองผู้จัดการใหญ่อาวุโส ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ Wealth

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ดร. ชินวุฒิ เตชานุวัตร

ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ และตลาดการเงิน

วชิรวัฒน์ บานชื่น

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

ดร.ปยุตต์ ตรีสิงห์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

จงรัก ก้องกำชัย

นักวิเคราะห์

ณิชนันท์ โลกวิกุล

นักวิเคราะห์

ปณณ พัฒนศิริ

นักวิเคราะห์

วิภาณ กุลชาติ

นักวิเคราะห์

อสมมา เหลี่ยมมุกดา

นักวิเคราะห์

Economic Intelligence Center (EIC)

E-mail : eic@scb.co.th โทร : +66 (2) 544 2953

ดร. ยรรยง ไทยเจริญ

รองผู้จัดการใหญ่อาวุโส ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ Wholesale

และรองผู้จัดการใหญ่อาวุโส ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ Wealth ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

yunyong.thaicharoen@scb.co.th

Economic and Financial Market Research

ดร. ชินวุฒิ เตชาภูวรัตน์

chinnawut.techanuvat@scb.co.th

วชิรวัฒน์ บานชื่น

wachirawat.banchuen@scb.co.th

ดร. ปุณยวัฒน์ ศรีสิงห์

poonyawat.sreesing@scb.co.th

จงรัก ก้องกำชัย

jongrak.kongkumchai@scb.co.th

นิชนันท์ โกลวิทูล

nichanan.logewitool@scb.co.th

ปณณ พัฒนาศิริ

punn.pattanasiri@scb.co.th

วิษณุ กุลชาติ

vishal.gulati@scb.co.th

อสมมา เหลี่ยมมุกดา

asama.liammukda@scb.co.th

Data Analytics

กระแส รังสิพล

krasae.rangsiapol@scb.co.th

ปางอุบล อำนวยสิทธิ์

pangubon.amnueysit@scb.co.th

Export Cluster

โชติกา ชุ่มมี

chotika.chummee@scb.co.th

ดร. เกียรติศักดิ์ คำสี

kaittisak.kumse@scb.co.th

จิรภา บุญพาสุข

jirapa.boonpasuk@scb.co.th

นงนภัส โกฏิวิเชียร

nongnapat.gotiwichien@scb.co.th

Service Cluster

ปราณิดา ศยามานนท์

pranida.syamananda@scb.co.th

ดร.กมลมาลย์ แจ่งล้อม

kamonmarn.jaenglom@scb.co.th

กัรติญา ครองแก้ว

keeratiya.krongkaew@scb.co.th

บุณยภพ ตันติปัญญ

punyapob.tantipidok@scb.co.th

ภัทรวล ยุทธศักดิ์บุญกุล

pattharapon.yuttharsaknukul@scb.co.th

Infrastructure Cluster

กัญญารัตน์ กาญจนวิสุทธิ์

kanyarat.kanjanavisut@scb.co.th

กัรติญา ครองแก้ว

keeratiya.krongkaew@scb.co.th

เชษฐวัฒน์ ทรงประเสริฐ

chethawat.songprasert@scb.co.th

Energy and Resources Cluster

ดร.ศิวาลัย ขันระชนะ

sivalai.khantachavana@scb.co.th

ณัฐนันท์ อภินันท์วัฒนกุล

nattanan.apinunwattanakul@scb.co.th

จิรภา บุญพาสุข

jirapa.boonpasuk@scb.co.th

Digital and New Business Model

พิมใจ อุณตระกูล

pimjai.hoontrakul@scb.co.th

พริตา แยมจินดา

puthita.yamchinda@scb.co.th

อภิณษา อักษรกิจ

apinya.aksornkij@scb.co.th

Knowledge Management & Networking

ภาณุมาศ เหลืองอร่าม

phanumard.lueangaram@scb.co.th

ไกรฤกษ์ วัลลภศิริ

krilerk.vallopsiri@scb.co.th

ปิยนุช พิ๋วเหลือ

piyanuch.phiolueang@scb.co.th

ภูมิศักดิ์ คำประเสริฐ

poomisak.kumprasert@scb.co.th

วนิชชา นาทีสวรรณ

wanitcha.nateesuwana@scb.co.th

วรรณวรรณ วรรณประพันธ์

worawan.wannaprapan@scb.co.th

SCB | EIC